

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin annetut vastaukset

Koonti

Valtuustoaloitteet

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Valtuustoaloite muistomerkin pystyttämiseksi Ukrainan sankareille

Kiovanpuistoon – Antti Moisander (TRE:2374/12.00.01/2022)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite patsaan / satamamuistomerkin pystyttämiseksi satamapäällikkö

Matti Joelle – Lassi Kaleva ym. (TRE:4713/12.00.01/2022)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite maksuttoman aamupalatarjoilun tarjoamiseksi haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin – Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä

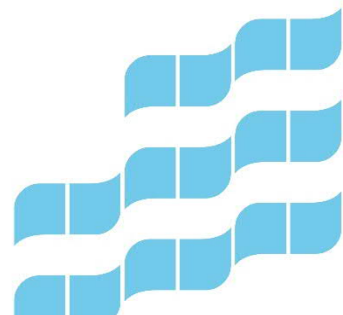
(TRE:1492/12.00.01/2021)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite pienryhmäopetuksen lisäämiseksi – Keskustan valtuustoryhmä

(TRE:3912/12.00.01/2022)

- Aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ei ole tarvetta ryhtyä. Tampereella oppilaiden tuki järjestetään opetussuunnitelman ja valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Talousarvioesitykseen on lisätty vahvistusta kolmiportaiseen tukeen ja erityisopetuksen järjestämiseen.

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi – Aila Dünder-Järvinen (TRE:2375/10.00.01/2022)

- Takahuhdin koulurakennusten A ja B tarveselvitystyö käynnistyy vuonna 2023. Joukkoliikenneyhteydet Takahuhdin koululta keskeisille liikuntapaikoille pohjautuvat uuden linjan 32 liikennöintiin ja sujuviin vaihtoyhteyksiin.

Valtuustoaloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista – Sirpa Pursiainen ym. (TRE:7396/12.00.01/2021)

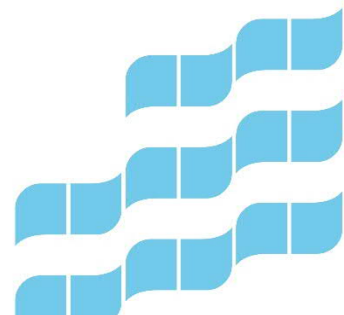
- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite osallisuuskeskuksen perustamiseksi Tampereelle – Sofia Julin (TRE:2372/12.00.01/2022)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämistä (TRE:4716/12.00.01/2022)

- Sivistys- ja kulttuurilautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2023 ei ole varauduttu täysipäiväisen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin rekrytoimiseksi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja Tredun yhteiseksi työntekijäksi. Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa jatketaan oppilas- ja opiskelijakuntien sekä niiden hallitusten toimintaedellytysten kehittämistä yhdessä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa.

Yhdyskuntalautakunta

Valtuustoaloite Tammelantorin alueen kadunvarsipysäköintiä helpottaviksi toimenpiteiksi – Lassi Kaleva, Yrjö Schafeitel ja Arto Grönroos ym.

(TRE:840/08.00.01/2020)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite henkilöautolla tapahtuvan asioinnin helpottamiseksi, kadunvarsien pysäköintipaikkojen vähennyssuunnitelmien perumiseksi Tammelantorin lähialueilla ja ilmaisen kadunvarsipysäköinnin tarjoamiseksi ikäihmisille ym. - Lassi Kaleva (TRE: 3320/08.00.01/2020)

- Henkilöautolla tapahtuva asiointi pyritään mahdollistamaan kaikissa liikenne- ja katusuunnitelmissa. Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

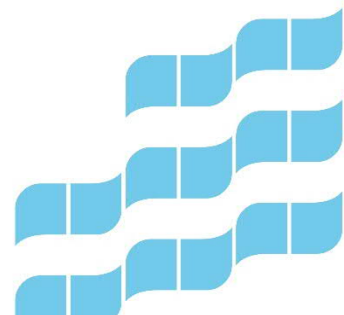
Valtuustoaloite kadunvarsipysäköinnin lisäämiseksi Tammelantorin alueella asioiville – Lassi Kaleva (TRE:675/08.00.01/2021)

- Talousarvioehdotus ei sisällä Tammelantorin lähialueen merkittäviin pysäköintijärjestelyihin määrärahoja.

Valtuustoaloite lyhytaikaisen maksuttoman pysäköinnin mahdollistamiseksi keskustassa hiljaisempina vuodenaikoina - Joonas Kiviranta ym.

(TRE:3920/08.00.01/2022)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite uimalaiturin rakentamiseksi asukkaiden ja hotellivieraiden käyttöön Pyhäjärven rantaan Pyynikille Atlaspuiston Nahkakujan alueelle – Perussuomalaisten valtuustoryhmä (TRE:2964/10.00.01/2022)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite Eteläpuiston elävöittämiseksi -kirsikkapuistohankkeen eteenpäin vieminen - Matti Höyssä (TRE:3878/10.00.01/2021)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite koiraystävällisen uimarannan perustamiseksi Tampereelle - Juhapekka Lindfors ym. (TRE:2023/10.00.01/2020)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite koirapuiston perustamiseksi Pispalan/Tahmelan alueelle - Tiina Elovaara ym. (TRE:4764/10.00.01/2020)

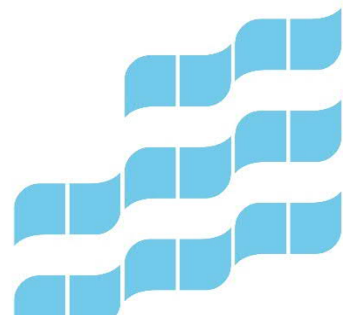
- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite lähiliikuntapaikan rakentamiseksi Kämmenniemeen nykyisen parhaillaan purettavan päiväkodin tontille. (TRE:6148/10.00.01/2020)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Tampereen kaupunkiseudun Joukkoliikennelautakunta

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi - Aila Dündar-Järvinen (TRE:2375/10.00.01/2022)

- Takahuhdin koulurakennusten A ja B tarveselvitystyö käynnistyy vuonna 2023. Joukkoliikenneyhteydet Takahuhdin koululta keskeisille liikuntapaikoille pohjautuvat uuden linjan 32 liikennöintiin ja sujuviin vaihtoyhteyksiin.

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämistä (TRE:4716/12.00.01/2022)

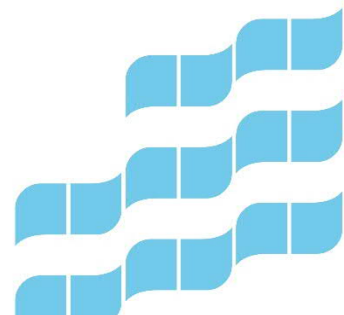
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2023 ei ole varauduttu täysipäiväisen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin rekrytoimiseksi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja Tredun yhteiseksi työntekijäksi. Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa jatketaan oppilas- ja opiskelijakuntien sekä niiden hallitusten toimintaedellytysten kehittämistä yhdessä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa.

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Valtuustoaloite Järvensivun koulun ja pienten lasten toimintayksikön rakentamisen aikaistaminen, aktivointi ja yhteistyön tiivistäminen vanhempien kanssa - Aila Dündar-Järvinen (TRE:3915/10.00.01/2022)

- Hankkeelle on esitetty rahoitusta investointiohjelmassa vuosille 2025-2027. Talousarvioehdotus ei sisällä hankkeen aikaistamista.

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi - Aila Dündar-Järvinen (TRE:2375/10.00.01/2022)

- Takahuhdin koulurakennusten A ja B tarveselvitystyö käynnistyy vuonna 2023. Joukkoliikenneyhteydet Takahuhdin koululta keskeisille liikuntapaikoille pohjautuvat uuden linjan 32 liikennöintiin ja sujuviin vaihtoyhteyksiin.

Konsernihallinto

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin digitaalisten palvelujen kielivalikoiman laajentamiseksi - Antti Hiitti ym. (TRE:5854/07.00.01/2021)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Kuntalaisaloitteet

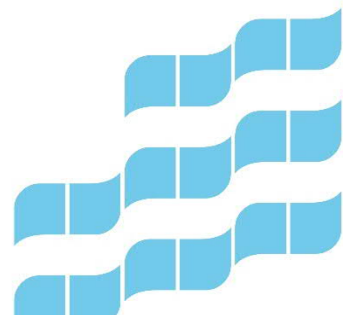
Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Monimuotoisuuden säilyminen varhaiskasvatuksessa (TRE:7525/12.00.01/2021)

- Yksityisen hoidon tuen kuntalisään on varattu pormestarin talousarvioehdotuksessa 340 000 euron lisäys. Kuntalisää korotetaan 10 % kaikissa järjestämistavoissa. Lisäksi perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa yli ja alle 3-vuotiaiden hoidosta maksettava kuntalisä yhtenäistetään.

Lämminvesialtaan saaminen Tampereen uimahalleihin (TRE:5620/12.04.00/2022)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Liite: Sivistys- ja kulttuurilautakunta 14.9.2022

Vuoden 2023 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite muistomerkin pystyttämiseksi Ukrainan sankareille Kiovanpuistoon – Antti Moisander (TRE:2374/12.00.01/2022)

Valtuustoaloite patsaan / satamamuistomerkin pystyttämiseksi satamapäällikkö Matti Joelle – Lassi Kaleva ym. (TRE:4713/12.00.01/2022)

Valtuustoaloite maksuttoman aamupalatarjoilun tarjoamiseksi haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin – Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä (TRE:1492/12.00.01/2021)

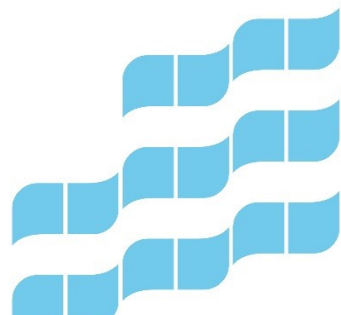
Valtuustoaloite pienryhmäopetuksen lisäämiseksi – Keskustan valtuustoryhmä (TRE:3912/12.00.01/2022)

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi – Aila Dündar-Järvinen (TRE:2375/10.00.01/2022)

Valtuustoaloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista – Sirpa Pursiainen ym. (TRE:7396/12.00.01/2021)

Valtuustoaloite osallisuuskeskuksen perustamiseksi Tampereelle – Sofia Julin (TRE:2372/12.00.01/2022)

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämisestä (TRE:4716/12.00.01/2022)

Valtuustoaloite muistomerkin pystyttämiseksi Ukrainan sankareille Kiovanpuistoon – Antti Moisander

Kaupunginvaltuutettu Antti Moisander (PS) on tehnyt valtuustoaloitteen (TRE:2374/12.00.01/2022), jossa hän esittää Tampereen kaupungin ryhtyvän valmistelemaan muistomerkkiä ”kunnioittamaan Ukrainan ja pääkaupungin puolustuksen johtohahmoja, presidentti Volodymyr Zelenskyiä ja Kiovan pormestaria Vitali Klitschkoa, sekä muistamaan jokaista Ukrainan puolesta kaatunutta.” Muistomerkin sijoituspaikaksi Moisander esittää Kalevan kaupunginosassa sijaitsevaa Kiovanpuistoa, joka on saanut nimensä Tampereen ukrainalaisen ystävyyskaupungin mukaan.

Kiovanpuisto on mukana Kalevan keskuspuiston ja Kiovanpuiston kehityssuunnitelmassa, jonka sisältö ja kustannusarvio hyväksyttiin Tampereen kaupungin Yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 22.3.2022. Yleissuunnitelmaan kuuluu puistojen kunnostaminen, joka toteutetaan vaiheittain vuosina 2022–2025.

Suurin osa Kiovanpuistosta kuuluu Kalevan valtakunnallisesti merkittävään rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen, ja yleissuunnitelmassa esitetyt kunnostustoimenpiteet ovat pääosin säilyttäviä. Yleissuunnitelman kustannusarvioon ei sisälly uusien taideteosten hankkiminen, vaan Kiovanpuistossa jo ennestään sijaitsevan Anneli Sipiläisen veistoksen Kiev – Tampere, rengas ystävyyskaupunkiketjussa (1981) ympäristön siistiminen ja kehittäminen.

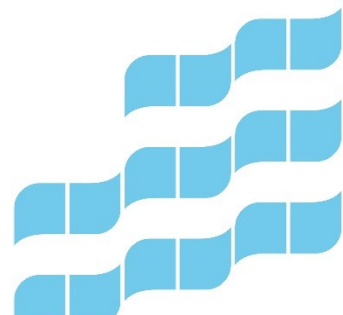
Lisäksi on hyvä huomata, että Kiovanpuiston välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Sammon koulun laajennuksen ja samassa yhteydessä rakennettavan päiväkodin hankesuunnitelmaan kuuluvat %-varoin hankittavat julkiset taideteokset. Näin ollen alueelle sijoitetun julkisen taiteen määrä tulee kasvamaan lähivuosina.

Edellä esitettyihin seikkoihin ja Kiovanpuiston kaupunkimaisemallisiin arvoihin vedoten esitetään, että alueelle ei hankita uutta julkista taideteosta, vaan aluetta kehitetään Yhdyskuntalautakunnan hyväksymän Kalevan keskuspuiston ja Kiovanpuiston kehityssuunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole varauduttu muistomerkin pystyttämiseksi Ukrainan sankareille Kiovanpuistoon.

Valmistelija:

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, juha.ahonen@tampere.fi, puh. 050 411 3033

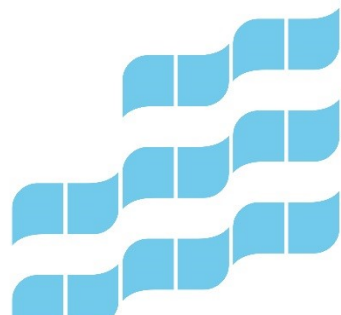
Valtuustoaloite muistomerkin pystyttämiseksi Ukrainan sankareille Kiovanpuistoon

Ukrainan kansa on puolustanut urhoollisesti maataan Venäjän 24.2.2022 aloittamaa perusteetonta hyökkäystä vastaan. Moni ukrainalainen sotilas on menettänyt henkensä puolustaessaan kotiaan. Sota on aiheuttanut myös lukuisia täysin viattomia siviiliuhreja.

Ukrainan pääkaupunki Kiova on Tampereen ensimmäinen ystävyyskaupunki. Kalevan kirkon ja uintikeskuksen väliltä löytyykin ystävyyskaupunkimme mukaan vuonna 1980 nimetty Kiovanpuisto. Kiovanpuisto on nimensä ja historiansa puolesta mitä soveliaim paikka kunnioittamaan Ukrainan ja pääkaupungin puolustuksen johtohahmoja, presidentti Volodymyr Zelenskyä ja Kiovan pormestaria Vitali Klitschkoa, sekä muistamaan jokaista Ukrainan puolesta kaatunutta.

Esitän kaupungin ryhtyvän toimiin muistomerkin toteuttamisen valmistelemiseksi, realistisella budjetilla ja Kiovanpuiston kokonaisuuteen soveltuvaan lokaatioon.

Kaupunginvaltuutettu Antti Moisander (ps)

Valtuustoaloite patsaan / satamamuistomerkin pystyttämiseksi satamapäällikkö Matti Joelle – Lassi Kaleva ym.

Kaupunginvaltuutettu Lassi Kaleva (PS) esittää, että Tampereen kaupunki ryhtyisi tutkimaan mahdollisuutta "pystyttää satamapäällikkö Matti Joelle patsas muistuttamaan kuntalaisia Joen tekemästä työstä Tampereen veneilykaupungin hyväksi". Matti Joki (s. 1953) toimi Tampereen kaupungin satamapäällikkönä noin 30 vuoden ajan, vuoteen 2020 saakka.

Muistomerkin sijoituspaikaksi Kaleva esittää esimerkiksi Naistenlahdessa sijaitsevan Tampereen kaupungin satamatoimiston ympäristöä. Kalevan ehdotuksessa muistomerkin ei tarvitsisi olla näköisveistos, vaan esimerkiksi betonijalustalle toteutettava veneilyyn liittyvä aihe, "kuten lahjoituksena saatava keskimoottori- tai purjevene".

Tampereen kaupungin pormestari Anna-Kaisa Ikonen päätöksellä tammikuussa 2015 perustettu työryhmä laati Tampereen kaupungin julkisen taiteen periaatteet -asiakirjan (2016), jossa annetaan ohjeet Tampereen kaupungin pormestarien ja johtavien virkamiesten muotokuvien tilaamiseen. Näitä ohjeita tulee soveltaa myös Lassi Kalevan valtuustoaloitteen käsittelyyn: "Kaupunginhallitus päättää pormestareiden ja korkeiden luottamusmiesten muotokuvien tilaamisesta, ja ne maksetaan kaupunginhallituksen erikseen osoittamista määrärahoista. Tampereen taidemuseo tekee pyydettyinä ehdotuksia taiteilijavalinnoiksi. Muiden johtavien virka- tai toimihenkilöiden muotokuvien tilaaminen ja rahoitus on tilaavan yksikön vastuulla. Jos teokset halutaan liittää kaupungin taidekokoelmaan, on ensin kuultava Tampereen taidemuseota. Sama koskee kaikkia muitakin kaupungin hallinnoimia, ostamia, lahjaksi saamia tai muutoin sopimusteitse hankkimia teoksia, jotka halutaan liittää taidekokoelman osaksi."

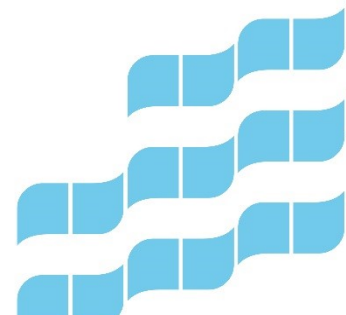
Edellä esitettyjen Tampereen kaupungin julkisen taiteen periaatteiden perusteella esitetään, ettei Naistenlahden satama-alueelle hankita Lassi Kalevan valtuustoaloitteeseen pohjautuen muistomerkkiä eläkkeelle jääneelle satamapäällikölle. Mikäli muistomerkkiä halutaan edistää, tulee pohdinta sen mahdollisesta hankinnasta ohjata nykyisen satamavastaavan harkittavaksi. Näin toimitaan, jotta mahdollinen muistomerkki ei häiritse Naistenlahden sataman ydintoimintoja eikä vaaranna satama-alueen turvallisuutta.

Mikäli muistomerkki päätetään toteuttaa, sen hankkimisessa sovelletaan johtavien virka- tai toimihenkilöiden muotokuvien tilaamiseen liittyvää ohjetta, jolloin muistomerkin tilaaminen ja rahoitus ovat tilaavan yksikön vastuulla. Tällöin muistomerkin huoltovastuu ja siitä seuraavat ylläpitokustannukset ohjataan Naistenlahden sataman edustamalle kustannuspaikalle. Edellä mainitulla tavalla mahdollisesti toteutettavaa satamamestari Matti Joen muistomerkkiä ei liitetä Tampereen taidemuseon kokoelmiin.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole varauduttu muistomerkin pystyttämiseksi entiselle satamapäällikölle Matti Joelle.

Valmistelija:

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, juha.ahonen@tampere.fi, puh. 050 411 3033

Tampereen kaupunginvaltuusto 13.6.2022

VALTUUSTOALOITE: Satamapäällikkö Matti Joelle patsas / satamamuistomerkki

Tampereen satamapäällikkö Matti Joki palveli kaupunkia tehtävässään noin 30 vuoden ajan. Joen käsialaa ovat mm. liikuntarajotteisten satamassa liikkumista helpottavien satamarakenteiden kehittäminen (pyörätuolilla pääsee nyt Naistenlahdessa suoraan veneeseen), uudenlaiset laiturirakenteet, laituripuomit ja laituripainot, uittotunneli, kelluva kanoottivaja, valtakunnan tasoinen Tampereen kumikanavaverkosto, lämmitettävät veneluiskat, kalanperkauspiste ja Suomen ensimmäinen saunalauttasatama Santalahteen.

Tasavallan presidentti Tarja Halonen palkitsi Matti Joen Valkoisen ruusun ritarikunnan ansiomerkillä, kultaisin ristein, satamien hyväksi tekemästään työstä. Matin aikana Tampereen kruununjalokivet, satamat, nousivat täyteen kukoistukseensa.

Matti Joki edusti vanhaa kaarta, joka ei katsonut virka-aikaa, kun työt kutsuivat. Mattiin sai vaikkapa veneilykauden alkaessa yhteyden monesti aamukuudesta iltakymmeneen.

Matti Joki on merkittävästi edesauttanut myös Tampereen kansallista ja kansainvälistä mainetta vireänä veneilykaupunkina. Joki on siten kasvattanut Tampereen seudun vetovoimaa niin asuinpaikkana kuin turistikaupunkina.

ESITÄN, että kaupunki tutkii mahdollisuutta pystyttää satamapäällikkö Matti Joelle patsas muistuttamaan kuntalaisia Joen tekemästä työstä Tampereen veneilykaupungin hyväksi. Patsaan voisi pystyttää esimerkiksi satamatoimiston tuntumassa sijaitsevalle betonijalustalle Naistenlahden satamassa. Patsasta ei välttämättä tarvitse toteuttaa ns. henkilöpatsaana. Se voisi olla esimerkiksi betonijalustalle toteutettava veneilyyn liittyvä teema, vaikkapa lahjoituksena saatava keskimooottorivene tai purjeverene, joka tuo esille Tampereen vahvuutta veneilykaupunkina.

Lassi Kaleva

Kaupunginvaltuutettu (ps)

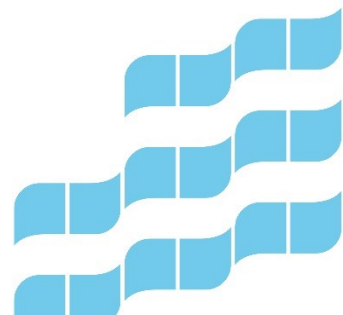
Kaupunginhallituksen jäsen

Reservin meriupseeri

Tampere

ALLEKIRJOITUKSET

- Arne Raevaara
- Arto Grönroos

Valtuustoaloite maksuttoman aamupalatarjoilun tarjoamiseksi haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin – Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää aloitteessaan (TRE:1492/12.00.01/2021), että Tampere ryhtyy tarjoamaan maksutonta aamupalaa niissä kouluissa, jotka ovat alueilla, joilla sosioekonomiset haasteet korostuvat. Valtuustoryhmä esittää myös, että maksuttomien aamupalojen tarjoamisen vaikutuksia seurataan ja seurannan pohjalta aamupalatarjoilua harkitaan otettavaksi käyttöön kaikissa peruskouluissa.

Pirkanmaan Voimia tuottaa ateria- ja puhtauspalvelut Tampereen kaupungin kouluille. Aamupalan tarjoamisesta syntyy kaupungille lisäkustannuksia riippuen elintarvike-, henkilöstö-, kuljetus-, laite-, tila- ja jätekuluista. Aamupalan nauttimiseen kouluissa sisältyy myös oppilaiden ohjaus ja valvonta. Oppilaiden ohjauksesta ja valvonnasta aamupalalla vastaa perusopetus. Samaan aikaan kouluravintolassa syövät aamupalaa myös esikoululaiset, joiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa varhaiskasvatus.

Tamperelaisista koulusta suurin osa täyttää jonkin myönteisen erityiskohtelun tai tasa-arvoon liittyvän kriteerin. Jos tämä olisi ilmaisen aamiaisen tarjoamisen kriteeri, lähes 80 % tamperelaisista oppilaista olisi täten oikeutettu ilmaiseen aamupalaan koulussa. Ilmaisen aamiaisen kohdistaminen vain erilaista tukea saaviin kouluihin lisäisi omalta osaltaan alueiden leimautumista ja voisi vaikuttaa haitallisesti alueesta syntyviin mielikuviin. Lisäksi asiassa on huomioitava perustuslain 6 §, jonka vuoksi mahdollisuus ilmaiseen aamupalaan tulee tarjota kaikille perusopetuksen oppilaille koulun sijainnista riippumatta ja lisäksi on huomioitava myös koulukuljetuksessa olevat oppilaat.

Aloitteessa ehdotettu maksuton aamupala haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin vaatisi kokeilujakson, jotta saataisiin selville tarkka kustannustaso, aamupalan tarjoamisen kysyntä, työntekijäresurssien oikeanlainen taso sekä maksuttoman aamupalan kohdentamiseen liittyvät tekijät. Haasteeksi nousevat kuljetusjärjestelyt sekä palvelusta syntyvät merkittävät kustannukset. Mahdollinen aamupalan tarjoaminen olisi huomattava palvelujen lisäys ja se vaatii talousarviolinjauksen.

Jotta aamupalatoiminnan vaikuttavuutta ja käytön laajuutta voidaan arvioida, tulisi toimintamallia testata pienemmällä volyymilla. Tampereen kaupungin perusopetuksessa olisi mahdollista lisärahoituksen myötä aloittaa aamupalatarjoilujen kokeilu kevätlukukaudella 2023 kahdessa eri koulussa: Peltolammin (280 oppilasta) ja Kaukajärven (777 oppilasta) koulussa. Oppilaita yhteensä 1057. Pilotin jälkeinen mahdollinen laajempi aamupalan tarjoaminen kouluissa vaatisi myös lisäresursointia.

Kokeiluun valittavat aamupalavaihtoehdot kustannuksineen:

Vaihtoehto 1:

Tarjolla on aamupala, johon sisältyy puuro ja maito, hinta 1,12 €/oppilas.

Jos kaikki Kaukajärven ja Peltolammin koulun oppilaat nauttivat aamupalan joka päivä, kevään 2023 kustannukset ovat 114 832 €. Jos 20 % oppilaista syövät, kustannukset ovat 44 749 €. Vuosikustannukset 223 746 €.

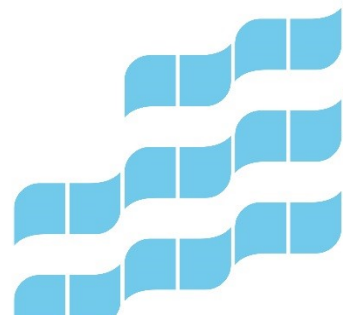
Vaihtoehto 2:

Tarjolla on aamupala, johon sisältyy puuro, marja- tai hedelmäsosetta (väh. 1 x vko), tuorepalaa, leipää (pehmeä leipä päivittäin), maito ja levite sekä leikkelettä (väh. 1 x vko), hinta 1,76 €/oppilas.

Jos kaikki Kaukajärven ja Peltolammin koulun oppilaat nauttivat aamupalan joka päivä, kevään 2023 kustannukset ovat 180 451 €. Jos 20 % oppilaista syövät, kustannukset ovat 70 320 €. Vuosikustannukset 351 600 €.

Vaihtoehto 3:

Tarjolla on aamupala, johon sisältyy maustettu jogurtti, leipä (pehmeä leipä päivittäin) sekä levite. Hinta 1,76 €/oppilas.

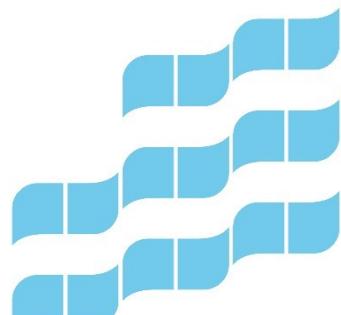

Jos kaikki Kaukajärven ja Peltolammin koulun oppilaat nauttivat aamupalan, kevään 2023 kustannukset ovat 180 451 €. Jos 20 % oppilaista syövät, kustannukset ovat 70 320 €. Vuosikustannukset 351 600 €.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta maksuttoman aamupalatarjoilun pilotoimiseksi millään edellä mainituista vaihtoehdoista.

Valmistelija:

Opetusjohtaja Ulla-Maija Ojalampi, ulla.ojalampi@tamper.fi, puh. 050 428 3044

TRE:1492/12.00.01/2021

Maksuton aamupalatarjoilu haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. Tamperelaisista 4.-5.-luokkalaisista 22,5 prosenttia syö aamupalan harvemmin kuin viitenä aamuna viikossa. 8.-9.-luokkalaisten tamperelaisten joukossa sama luku on jopa 37,5 prosenttia.

Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä, mutta kaikissa kodeissa ei ole yhtäläisiä samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Lisäksi Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronakriisin näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. 73 prosenttia sosiaalityöntekijöistä katsoo, että kriisi on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta, mikä on vääjäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin.

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiainen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämään mahdollisesti liittyviä haasteita. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivän aloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhön hyvän lähtökohdan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampere ryhtyy tarjoamaan maksutonta aamupalaa niissä kouluissa, jotka ovat alueilla, joilla sosioekonomiset haasteet korostuvat. Koulut voidaan valita esimerkiksi samaa kriteeristöä hyödyntäen, jolla positiivisen diskriminaation rahoitusta on jaettu. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme myös, että maksuttomien aamupalojen tarjoamisen vaikutuksia seurataan ja seurannan pohjalta aamupalatarjoilua harkitaan otettavaksi käyttöön kaikissa peruskouluissa.

Tampereella 22.2.2021

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Noora Tapio

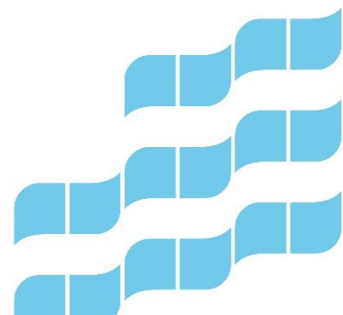
Mikko Aaltonen

Ulla-Leena Alppi

Milka Hanhela

Minna Minkkinen

Sinikka Torkkola

Valtuustoaloite pienryhmäopetuksen lisäämisestä – Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoaloitteessa (TRE:2375/10.00.01/2022) todetaan, että Tampereella on parannettavaa oppilaille tarjottavissa tukitoimissa. Samoin todetaan, että moni oppilas ei pääse pienryhmäopetukseen, vaikka sille olisi tarvetta. Myöskään erityistä tukea tarvitsevat eivät saa aloitteen mukaan yleisopetuksessa riittävää tukea tai vastaavasti muut luokassa joutuvat tinkimään omasta opetuksestaan.

Tampereella perusopetuksen yleistavoitteena on lähikoulu, joka pystyy tukemaan kaikkia alueensa oppilaita aina, kun se on oppilaan edun mukaista. Olemme päivittäneet Tuen suunnitelman, jossa lähikoulutavoite pyritään saavuttamaan siten, että jokaisella koululla tai koulupolulla on käytettävissä osaamista ja resurssia varhaiseen puuttumiseen ja oikea-aikaiseen tukeen aina tuen tarpeen ilmetessä.

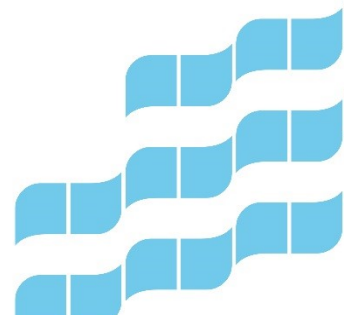
Erytystä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvu yleisopetuksessa sekä maahanmuutto ovat lisänneet erilaisuutta koulussa. Opetusluokat ovat nykyisin hyvin heterogeenisiä ja opettajat joutuvat työssään kohtaamaan monenlaisia oppilaita. Eriyttäminen on opetuksen tärkein tukikeino, joka vastaa erilaisuuden haasteeseen ja johon viitataan usein hyvästä opetuksesta puhuttaessa. Perusopetuksen opetussuunnitelma nostaa eriyttäminen keskeiseksi lähtökohdaksi opetuksen työtapoja valittaessa. Mitä laajemmin opettajat ymmärtävät eriyttämisen, sitä monipuolisemmin he myös käyttävät opetuksessaan erilaisia eriyttämisen keinoja. Vahvistamme tämän vuoksi opettajien osaamista tarjoamalla opettajille kolmiportaisen tuen koulutuksia sekä oppilaiden haastavaan käytökseen liittyviä koulutuksia.

Tämän lisäksi lisäämme opetushenkilöstön osaamista konsultaatiolla ja koulutuksella. Käytöshäiriöissä, tunne-elämän ja sosiaalisten tilanteiden vaikeuksissa konsultoivana tahona on Tampereen kaupungin ylläpitämän sairaalakoulun vaativan erityisen tuen konsultaatiotyö. Tämän lisäksi koulupolulla toimii 15 matalan kynnyksen konsultaatio-opettajaa eri osaamisalueilla. Nepsy-asioissa (neuropsykiatrinen valmennus) konsultoivina tahoina toimivat nepsy-valmentajakoulutuksen saaneet henkilöt. Syksyllä 2022 tarjoamme 20:lle kouluvalmentajalle ja koulunkäynninohjaajalle ratkaisukeskeisen neuropsykiatrisen 30 opintopisteen valmentajakoulutuksen.

Erytysluokkia Tampereella on edelleen sekä koulupolkukohtaisina että kaupunkitasoisina. Koulupolun erityisluokat on tarkoitettu oppilaille, joilla on oppimisen pulmaa ja jotka tarvitsevat erityistä tukea myös käyttäytymiseen ja elämänhallintaan. Koulutiimin ja kaupunkitason erityisluokat on tarkoitettu oppilaille, joiden opetuksenjärjestäminen edellyttää tietyn alan erityisosaamista eikä omalle koulupolulle muodostu luokkaa. Erytysluokkien lisäksi kouluissa on joustavia opetusjärjestelyjä: Ote-opetusta, Jopoa, Silta-nivaa, lisäopetusta, tuettua lisäopetusta, kielellistä tukea jne.

Tampereen peruskoulun tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden lukumäärä yhteensä vuonna 2021 oli 3541, mikä on 19,1 % koko perusopetuksen oppilasmäärästä. Se oli 1,7 % suurempi kuin vuonna 2020. Tehostettua tukea sai 2250 oppilasta, eli 12,1 % kaikista peruskoulun oppilaista. Erytystä sai tukea 1291 oppilasta, eli 7 % kaikista peruskoulun oppilaista. Tehostetun tuen oppilaiden osuus oli 1,5 % suurempi ja erityisen tuen oppilaiden osuus 0,2 % suurempi kuin edellisellä vuotena. Erytysluokkia on vuosittain lisätty 7–10 ryhmällä.

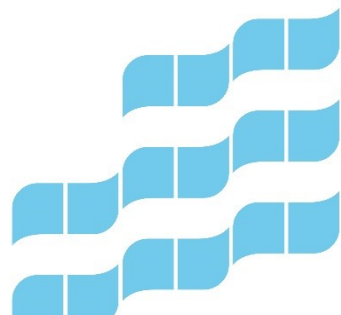
Edellä esitetyn pohjalta todetaan, että Tampereella oppilaiden tuki järjestetään opetussuunnitelman ja valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Lisäksi talousarvioesitykseen on lisätty lukuvuodelle 2022–2023 vahvistusta kolmiportaiseen tukeen ja erityisopetuksen järjestämiseen: erityisluokkamuotoiseen erityisopetukseen 0,9 miljoonaa sekä osa-aikaiseen erityisopetukseen 1 miljoonaa.

Aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ei ole tarvetta ryhtyä. On kuitenkin hyvä muistaa, että tuen suunnitelman toteuttaminen, tukimuotojen edelleen vahvistaminen ja uusien erityisluokkien perustaminen edellyttävät pitkäkestoista kehittämistä ja resurssilisäyksiä tulevinakin vuosina.

Valmistelija:

Opetusjohtaja Ulla-Maija Ojalampi, ulla.ojalampi@tampere.fi, puh. 050 428 3044

Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite pienryhmäopetuksen lisäämisestä

Eri puolilla Suomea oppilaiden tukitoimet on järjestetty varsin kirjavasti. Osassa suuriakaan kouluja ei ole lainkaan erityis- tai pienryhmiä. Kolmiportaisen tuen malliin siirryttäessä pienryhmäpaikoista on luovuttu lähes kokonaan. Tämä on suuri virhe. Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat yleisopetuksessa, eivätkä saa sitä erityispedagogista tukea, jota tarvitsisivat.

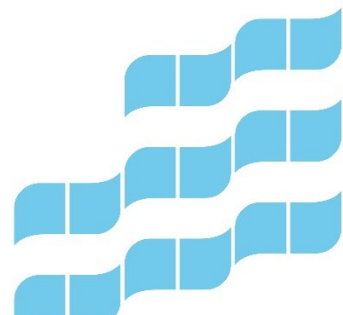
Suomessa on sitouduttu inklusioon, eli kaikille yhteisen koulun periaatteeseen. Virheellisesti kuitenkin ajattelemme, että tämän olisi tarkoitettava pienryhmäopetuksesta luopumista. Etusijalla tulisi olla lapsen etu. Kouluissa on esimerkiksi erityislapsia, joille jokapäiväiset rutiinit ja samojen aikuisten läsnäolo olisi välttämätöntä. Suurin osa erityisen tuen tarvitsijoista pärjää yleisopetuksessakin, mutta on myös valitettavia tilanteita, joissa oppilas jää oman onnensa nojaan.

Tampereella on parannettavaa oppilaille tarjottavissa tukitoimissa. Valitettavan moni oppilas ei pääse pienryhmäopetukseen, vaikka sille olisi ilmiselvä tarve. Erityistä tukea tarvitsevat eivät saa yleisopetuksessa riittävää tukea tai vastaavasti muut luokassa joutuvat tinkimään omasta opetuksestaan. Kun luokassa on pahimmillaan kolmekymmentä lasta ja joukossa muutama erityistä tukea tarvitseva, on yhtälö opettajalle mahdoton.

Tampere 16.5.2022

Keskustan valtuustoryhmä

Jouni Ovaska
Vilhartti Hanhilahti
Matti Järvinen
Suvi Mäkeläinen
Katriina Majuri
Kalle Kiili

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteysien parantamiseksi – Aila Dünder-Järvinen

Valtuutettu Aila Dünder-Järvinen esittää, että Tampereen kaupunki etsii nopeasti ratkaisut Takahuhdin koulun tilaongelmiin keskustellen yhdessä koulun henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Lisäksi hän esittää, että Takahuhdin koulun vanhempainyhdistyksen havainnot bussilinjoista tulee huomioida ja koulun huonot joukkoliikenneyhteudet tulee korjata nopeasti.

Takahuhdin koulun B-talon pinta-alaan perustuva laskennallinen kapasiteetti on 457 oppilasta. A-talon osalta laskennallinen kapasiteetti on 730 oppilasta. Takahuhdin koulurakennuksessa B on tällä hetkellä oppilaita noin 386 (sisältäen esiopetuksen). B-talon keskimääräinen ryhmäkoko on 21,27, (B-talossa on vain 0–4-luokat) A-talossa 5–9-luokat, josta 1–6 luokkien keskimääräinen ryhmäkoko on 22,62 ja 7–9 luokkien keskimääräinen ryhmäkoko on 20,70.

B-koulun wc-tilat on mitoitettu toteutusajankohdan mukaisten rakennusmääräysten ja ohjeiden mukaan. B-koululla oppilaiden wc-istuimia on 20 kappaletta. Tulevassa perusparannushankkeessa tilojen määrä ja niiden sijainnit tullaan tarkastamaan nykyvaatimusten mukaiselle tasolle. Rakennuksessa B on noin 146 m² ja rakennuksessa A noin 382 m² kokoinen liikuntasali. Koulu käyttää myös muita lähialueella olevia sisäliikuntatiloja mm. Kauppi Sports Center ja Kaukajärven Spiral-halli.

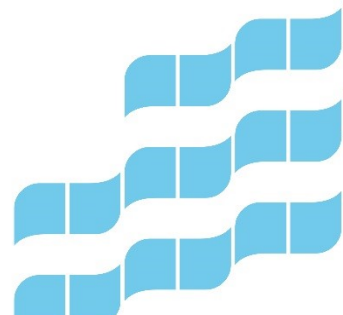
B-koululle on tehty IV-koneiden, puhaltimien ja automaatiojärjestelmän saneeraus v.2020. Lisäksi tämän vuoden aikana asennetaan tietolaatat oviin, joissa ilmoitetaan kunkin tilan sallittu käyttäjämäärä tuloilmaan verrattuna.

Pirkanmaan Voimialta saadun tiedon mukaan koulujen puhtaustaso on tasolla kolme (puhtaustaso "siisti"). Normisiivouksen lisäksi wc-tiloihin tehdään tarkistussiivouksia päivän aikana tarpeen mukaan, arviolta noin 1–2 kertaa päivässä.

B-koulun perusparannus ja päiväkodin laajennusosan rakentaminen on investointiohjelmassa ajoitettu vuosille 2025–2027. B-rakennuksen valmistumisen jälkeen toteutettaisiin tämänhetkisen suunnitelman mukaan A-rakennuksen perusparannus vuosina 2028–2029. Osana hanketta tehdään tarvittavat tilamuutokset, joilla vastataan uusien oppimisympäristöjen vaatimuksiin, mukaan lukien liikuntatilat. Väistöilaratkaisut suunnitellaan tarvittavalle oppilasmäärälle rakennustöiden ajaksi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt Linjasto 2021 -päätöksen tammikuussa 2021 (TRE:5390/08.01.01/2020). Linjastosuunnittelua tehtiin yhdessä asukkaiden kanssa yli vuoden ajan ja suunnittelua ohjasi myös Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan hyväksymät suunnitteluperiaatteet vuodelta 2016 (TRE:3813/08.01.01/2016). Joukkoliikenteen suunnittelu on aina erilaisten tarpeiden yhteensovittamista. Yli 50-paikkaisella bussilla ei pystytä tarjoamaan yksilöllistä palvelua. Yhdellä asuinalueella tai koulua palvelevalla bussilinjalla ei voida vaihdotta mahdollistaa kaikkia matkustustarpeita. Yksittäisen palautteen pohjalta tehdään aina arviointi muutoksen vaikutuksista muihin matkustustarpeisiin ja haetaan mahdollisimman laajaa joukkoa palveleva kompromissi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt joukkoliikenteen palvelutasopäätöksen talvikauden 2022–2023 osalta tammikuussa 2022 (TRE:114/08.01.01/2022). Tätä päätöstä edelsi lautakunnalle raportoitu merkittävän linjastouudistuksen myötä saatu palaute (TRE:7965/08.01.01/2021), johon oli kerätty koko Nysse-alueen uuden linjaston käyttöönotosta saatu palaute. Osa palautteesta oli kiitos uusista reittiyhteyksistä ja osassa palautteista kritisoitiin uusia linjastoratkaisuja. Erityistä kiitosta on saatu esimerkiksi Vehmaisista ja Leinolasta, josta linjastomuutoksen yhteydessä mahdollistettiin joukkoliikenneyhteys omaan aluekeskukseen Linnainmaalle sekä Taysin palveluihin. Talvikauden 2022–2023 valmistelun yhteydessä Nyssen suunnittelussa käytiin läpi linjastosta saatua palautetta ja pohdittiin vielä

linjaston kokonaisrakennetta. Palautteen pohjalta sekä liikennöintiresurssien uudelleenohjaamisen myötä, Nysse toi joukkoliikennelautakunnan päätöksentekoon ehdotuksen lakkauttaa linja 16 välillä Hakametsä–Tays ja korvata linjan liikennöinti linjalla 32 Tays–Messukylä–Hakametsä. Lautakunta hyväksyi uuden linjan 32 perustamisen ja linjan 16 lakkauttamisen välillä Hakametsä–Tays.

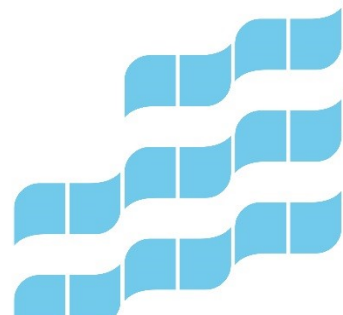
Uudella linjalla 32 pystytään kehittämään joukkoliikenneyhteyttä Taysille laajemmalta alueelta sekä mahdollistamaan Takahuhdintieltä yhteys Messukylän, Taysin ja Hakametsän alueille. Uusi linja 32 liikennöi maanantaista lauantaihin 30 minuutin välein. Linjan 32 päätepysäkki sijaitsee Arvo Ylpön kadun päätepysäkillä ja linjalla mahdollistetaan siten vaihdoton yhteys Takahuhdin koululta Kaupin Sport Centerille sekä Kaupin urheilumaastoon. Lisäksi linja 32 liikennöi Takahuhdin koululta Ristinarkun kautta Messukylänkadulle, josta linja jatkaa Hervannan valtavyälän kautta Hakametsän ratikkapysäkille. Takahuhdin koululta on siten mahdollista kulkea linjalla 32 Messukylänkadulle, jossa pystyy vaihtamaan niin linjoilla 9 ja 19 Kaukajärven suuntaan, kuin linjalla 40 Vehmaisten urheilukentälle. Etenkin linjat 9 ja 19 kulkevat tiheällä vuorotarjonnalla arjen keskipäivällä, jolloin vaihtoa ei merkittävästi tarvitse koululta urheiluhalliin suunnitella.

Uusi linja 32 tukee Nyssen runkolinjastoa ja mahdollistaa laajemmalta alueelta yhteyden ratikkapysäkille. Linja toimii etenkin poikittaisyhteytenä, jossa eri Nyssen runkolinjoilta on mahdollista vaihtaa linjaan 32 eri solmukohteissa. Linja 32 tavoittaa uudella reitillään Nyssen runkolinjat 1, 3, 6, 7, 9, 19 ja 40, joilla liikennöidään tiheällä vuorotarjonnalla ja laajoilla liikennöintiajoilla. Tämän myötä niin Tays kuin Hakametsä ovat saavutettavissa laajalta alueelta yhdellä vaihdolla.

Takahuhdin koulurakennusten A ja B tarveselvitystyö käynnistyy vuonna 2023. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan koulun liikuntatilojen lisätarpeet. Tässä vaiheessa osallistetaan myös koulun henkilökuntaa ja vanhempia. Lisäksi väistötilaratkaisut suunnitellaan tarvittavalle oppilasmäärälle rakennustöiden ajaksi.

Valmistelijat:

Hankepäällikkö Jarmo Viljakka, jarmo.viljakka@tamper.fi, puh. 040 806 4105
Opetusjohtaja Ulla-Maija Ojalampi, ulla.ojalampi@tamper.fi, puh. 050 428 3044
Koordinaattori Elina Kalliohaka, elina.kalliohaka@tamper.fi, puh. 040 486 4918
Suunnittelija Leena K. Huhtala, leena.k.huhtala@tamper.fi, puh. 044 430 9088

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi

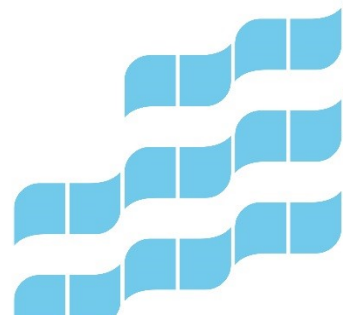
Takahuhdin koulun vanhemmat ovat olleet yhteydessä kaupungin johtoon jo vuosi sitten koskien koulun tilaongelmia. Takahuhdin koulu on itäisen Tampereen suuri yhtenäiskoulu vuosiluokille 1-9. Oppilaita koulussa on noin 1100 ja henkilökuntaa 100. Koulu toimii vuoden 2019 alusta lähtien kolmessa rakennuksessa, joista uusin on Irlalassa (Irlalankuja 4) oleva pienten lasten yksikkö. Alakoulun rakennuksessa (Hintsankatu 4) on vuosiluokkia 0-4 ja isompien oppilaiden puolella (Hanhenmäenkatu 2) vuosiluokkia 5-9. Alueella on tehty ja tehdään täydennysrakentamista, joten alueen asukasmäärä ei laske, vaan pikemminkin lisääntyy lähitulevaisuudessa. Tämä tarkoittaa myös lisää oppilaita Takahuhdin kouluun. Muutama vuosi sitten valmistui koulun pienten lasten yksikkö Irlalaan, mutta se ei ole olennaisesti helpottanut vanhojen A- ja B-talojen tilapulaa.

Koulun tilanahtaus on iso ongelma. Vanhempien mukaan kaikki pienetkin aputilat on jo otettu opetuskäyttöön, mutta siitäkkin huolimatta joudutaan tekemään ylisuuria luokkia, koska ei ole tiloja, mihin ylimääräisiä luokkia voisi sijoittaa. B- talossa WC-tilojen määrä on riittämätön, ja niiden siivoustaso on niiden käyttöön nähden myös surkealla tolalla. Pienet lapset mieluummin pidättävät koko päivän kuin käyvät koulussa vessassa, koska WC-tilat ovat epäsiistit. A-talossa tilanne ei ole juurikaan parempi. Esim. liikuntasali on liian pieni näin suurelle määrälle oppilaita, ja myös opettajat valittavat, ettei saliaikaa riitä kaikille tarpeeksi, koska rinnakkaisia liikuntatunteja on niin monta. Myös riittämätön ilmanvaihto on ongelma. Palautetta riittämättömästä ilmanvaihdosta ja sen aiheuttamista vaivoista kuulee jatkuvasti oppilailta ja opettajilta. Mitään ratkaisevaa parannusta ei kuitenkaan tähän ole ilmeisesti tehtävissä, koska kaikki koulun tilat ovat jo käytössä, eikä tiloja ja niiden ilmanvaihtoa ole suunniteltu niin suurelle käyttäjämäärälle. B-talon (Hintsankatu 4) vierestä on purettu homehtunut terveydenhuollon rakennus, ja tilalle tehtiin parkkipaikka. Tällä tontilla olisi valmiina jo kunnallistekniikka siirtokelpoista lisärakennusta varten.

Tampereen kaupungin investointisuunnitelmassa on varattu vuodelle 2027 A-talolle suunnittelurahaa 400 000 euroa peruskorjauksia varten. Siihen on vielä viisi vuotta aikaa. Koulun päivittäinen tilanahtaus vaikuttaa kaikkeen päivittäiseen toimintaan.

Takahuhdin koulun vanhempainyhdistys lähestyi viime vuoden joulukuussa päättäjiä koskien koulun oppilaiden joukkoliikenneyhteyksiä. Kirjeessä todettiin, että sujuvat joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeitä Takahuhdin koulun oppilaille ja heidän opettajilleen toimivan koulutyön kannalta. Moni tulee, tai haluaisi tulla, kouluun bussilla, joten nykyisten yhteyksien puutteet koskettavat huomattavaa määrää kaupunkilaisia.

Takahuhdin koulun omat sisäliikuntatilat ovat näin isolle oppilasmäärälle riittämättömät, joten sujuva liikkuminen alueen eri liikuntapaikkoihin on erityisen tärkeää. Esim. liikuntasali on koulupäivien aikana aamusta iltapäivään 100 % käytössä, eivätkä kaikki rinnakkain olevat liikuntaryhmät mahdu koululle sisäliikuntaan. Tämän vuoksi osa luokista ohjataan käyttämään lähialueiden muita liikuntatiloja. Tämä onkin toiminut hyvin aiemmin, kun käytössä olivat toimivat joukkoliikenneyhteydet Kaukajärvelle, Kauppiin, Vehmaisiiin sekä Kalevan uintikeskukselle.

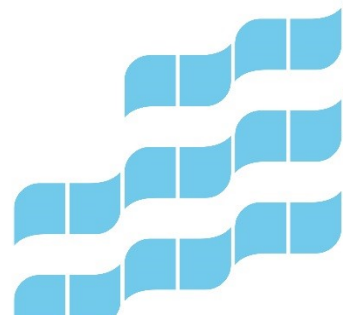
Koulun vanhempainyhdistys kysyi viime marraskuussa koulun liikunnanopettajilta, kuinka liikkuminen eri liikuntapaikoille sujuu nykyisellään. Opettajien viesti oli, että nykyiset yhteydet ovat riittämättömät, ja olisi ensiarvoisen tärkeää, että bussilinjat palautettaisiin toimimaan sujuvasti koululta lähiliikuntapaikkoihin ja takaisin. Vanhempainyhdistyksen mielestä linjojen ja lippukäytäntöjen parannustarpeet ovat välttämättömiä koululaisille edelleen. Nämä ovat Takahuhdin koululaisten ja kasvattajien sujuvan arjen perusasioita. Koska koulussa ei ole riittäviä liikuntatiloja, se johtaa siihen, että luokat ja liikuntaryhmät kulkevat liikuntapaikoille päivittäin. Tästä syystä siirtymät liikuntapaikoille pitäisi sujua kohtuullisessa ajassa niin, ettei suurin osa tunnista kulu matkustamiseen, vaan itse liikkumiseen. Ei myöskään saisi olla niin, että liikunnanopettajien käytössä oleva lajivalikoima kapenee kohtuuttomasti, koska busseilla ei enää pääse paikkoihin, jonne koululaiset aiemmin pääsivät kulkemaan sujuvasti. Koululaiset tarvitsevat sujuvat joukkoliikenneyhteydet Kauppiin, Kaukajärvelle ja Vehmaisiin. Ennen pääsi linjalla 32 kätevästi perille Kauppiin asti, jossa liikuntatunneilla harrastetaan hiihtämistä, suunnistusta, keilailua ja Kauppi Sport Centerin tarjoamia sisäliikuntalajeja. Nyt Kaupin urheilupuistoon ei pääse perille asti. Linjan 29 pysäkiltä matka on pitkä etenkin alakouluikäisten oppilaiden kulkea. Linja 32 palveli hyvin myös Kaukajärven suuntaan Kaukajärven Spiralille pelaamaan salibandyä, futsalia ja sulkapalloa sekä Kaukajärven Sentterille luistelemaan. Nyt näihin pääsee vain Messukylän kirkon pysäkiltä, johon on 1,3 km matka koululta. Yhdensuuntaiseen matkaan saa varata aikaa noin puoli tuntia. Paikan päällä ehtii olla vain puoli tuntia. Bussi 32 palveli aiemmin yhtä lailla myös Messukylän koululaisia. Entinen linja 17 vei ennen koululaiset Vehmaisten urheilukentälle, jonne kaupunki on hankkinut upouudet yleisurheiluvälineet sekä myös liikuntakeskus Hippaan ja Tampereen Sisun tiloihin.

Esitän, että Tampereen kaupunki etsii nopeasti ratkaisut Takahuhdin koulun tilaongelmiin keskustellen yhdessä koulun henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Kyseeseen voi tulla esim. siirtokelpoisen tilan sijoittaminen koulun läheisyyteen. Mikäli päädytään peruskorjauksen aikaistamiseen, pitää koulun vakava tilaongelma joka tapauksessa nopeasti ratkaista. Lisäksi esitän, että Takahuhdin koulun vanhempainyhdistyksen havainnot bussilinjoista tulee huomioida ja koulun huonot joukkoliikenneyhteydet tulee korjata nopeasti.

Tampereella 21.3.2022

Aila Dündar-Järvinen

Kaupunginvaltuutettu (sd)

Valtuustoaloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista – Sirpa Pursiainen ym.

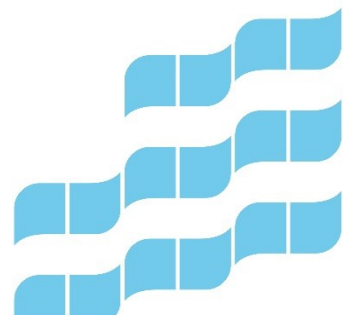
Valtuustoaloitteessa esitetään omaishoitajille ilmaisia liikuntapalveluja. Aloite on sinänsä kannatettava ja liikunnan ja nuorison palveluryhmä näkee asian tärkeänä.

Vastaavanlaista aloitetta on käsitelty vuoden 2019 talousarvioesityksen yhteydessä, jolloin on todettu, että talousarvioesitys ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Vuoden 2023 talousarvioesityksen valmistelussa on korostettu, että uusia talouteen vaikuttavia lisäyksiä ei tule esittää, joten vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole varattu määrärahaa omaishoitajien maksuttomalle liikuntapalvelujen käytölle.

Valmistelija:

Liikunta- ja nuorisajohtaja Pekka P. Paavola, pekka.p.paavola@tampere.fi, puh. 050 554 5831

Valtuustoaloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista

Omaishoitajat tekevät tärkeää ja vaativaa työtä läheistensä parhaaksi. He ovat ensiarvoisen tärkeitä myös yhteiskunnallisesti. Omaishoitajien panos hoiva- ja hoitotyöhön tuo myös merkittävää säästöä hoivapalvelujen tuottamiseen. Väestön nopea ikääntyminen tekee omaishoidosta yhä tärkeämmän hoivavaihtoehdon samalla, kun etenkin ikääntyneiden laitos- ja kotihoidossa kärsitään resurssipulasta.

Tällä hetkellä kunnissa on erilaiset kriteerit tuen saannille, lisäksi omaishoidon tuen suuruus ja erilaiset tukipalvelut vaihtelevat. Olisi tärkeää, että omaishoitajien asemaa ja palkkiota parannetaan ja käytännöt yhtenäistetään valtakunnallisesti sote-uudistuksen toteutuksen yhteydessä.

Omaishoitajana toimii usein iäkäs puoliso, jolla saattaa olla myös omat terveystaasteensa. Omaishoitajien oman terveyden ja hyvinvoinnin ylläpito sekä heidän jaksamistaan on tuettava monin eri keinoin. Tärkeää on, että omaishoitajat pystyvät pitämään vapaata niin, että hoidettava saa hyvää ja turvallista hoitoa vapaapäivinä. Heidän tulee saada tukea myös oman kuntosaa hoitamiseen.

Tämän vuoksi esitämme, että Tampereella omaishoidon tukea saava henkilö pääsee käyttämään maksutta Tampereen kaupungin perusliikuntapalveluja, kuten osallistumaan jumpparyhmiin sekä käymään kuntosaleille ja uimahalliin niiden normaaleina aukioloaikoina. Toimenpide ei tuo kaupungille lisäkustannuksia, mutta tuottaa hyvinvointia ja lisää omaishoitajien toimintakykyä ja jaksamista.

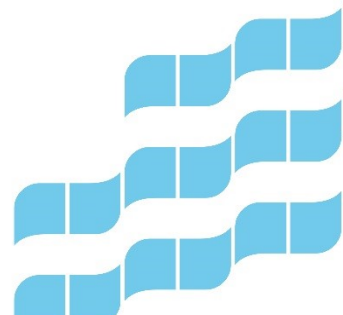
Tampereella 25. lokakuuta 2021

Sirpa Pursiainen

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoaloitteen allekirjoittivat:

Ilkka Porttikivi
Marika Puolimatka
Olga Haapa-aho
Hanna Sareila
Jaakko Stenhäll
Sari Tanus
Kirsi Kaivonen
Mirja Salmijärvi
Tommi Evilä
Jaakko Mustakallio
Anne-Mari Jussila

Valtuustoaloite osallisuuskeskuksen perustamiseksi Tampereelle – Sofia Julin

Kaupungin keskitetty osallisuustyön tiimi kokeilee aktiivisesti uusia osallistamisen tapoja ja tarjoaa tukea palveluryhmille osallistavien menetelmien käyttöön. Tampereen kaupungin osallisuustyötä kehitetään jatkuvasti. Tavoitteena on tarjota entistä monipuolisemmin osallistumisen mahdollisuuksia asukkaiden erilaisiin tarpeisiin. Vuoden 2022 aikana valmistuu uusi osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelma, jossa tunnistetaan osallisuustyön keskeisimmät kehittämistarpeet, -tavoitteet sekä toimenpiteet tuleville vuosille.

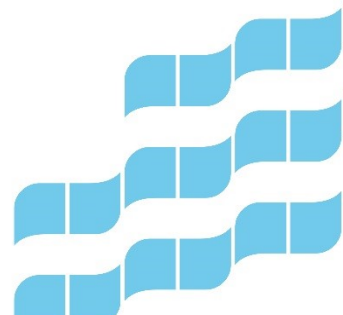
Osana osallisuussuunnitelman laadintatyötä kokeillaan osallisuuskeskus-tyyppistä pop up -toimintaa Virastotalon ala-aulassa. Osallisuuden infoviikon aikana tamperelaisilla on mahdollisuus kuulla erilaisista ajankohtaisista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja kertoa kaupungille, miten haluaisi osallistua tulevaisuudessa. Uusille Tampere.fi-sivuille on rakennettu uusi Osallistu ja vaikuta-sivusto, johon on koottu tietoa erilaisista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Meneillään on myös erityisesti päättäjien sekä kuntalaisten väliseen vuorovaikutukseen tukea tarjoava kirjastojen projekti *Kansanvallan uljas linnake: Kirjaston demokratiatyön perusparannus*. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa jokaisen kuntalaisen yhteiskunnallista ja poliittista osallistumista riippumatta taustastaan ja kyvykkyyksistään ja antaa ääni etenkin yhteiskunnallisesta päätöksenteosta syrjässä oleville, sekä tehdä päättäjistä helpommin lähestyttäviä. Tätä tarkoitusta palvelee tavoite luoda kirjastoille yleinen, kuntalaisten tarpeista syntyvä toimintamalli toimia demokratian edistäjänä.

Vakituisen osallisuuskeskuksen perustaminen vaatisi osallisuustyön henkilöstöresurssien ja toimintakulujen lisäämistä eikä se uutena kustannuksia lisäävänä palveluavauksena ole kaupunginhallituksen talousarvio 2023 linjauksen mukainen. Vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta osallisuuskeskuksen perustamiseksi.

Valmistelija:

Kehittämispäällikkö Hanna Karojärvi, hanna.karojarvi@tampere.fi, puh. 040 800 7410

Valtuustoaloite osallisuuskeskuksen perustamiseksi Tampereelle

Demokratia on kriisissä. Äänestysaktiivisuus on ennätysmatalalla ja esimerkiksi nuorista vain harva käy äänestämässä vaaleissa. Monikaan ei koe osallisuutta omakseen tai löydä itselleen sopivia tapoja osallistua yhteiskunnan kehittämiseen. Tarvitsemme monipuolisesti toimenpiteitä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi.

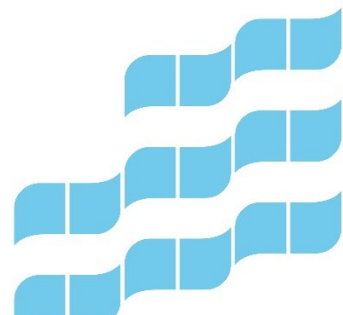
Ehdotankin, että Tampereelle perustetaan osallisuuskeskus. Osallisuuskeskus kokoaisi yhteen niin päättäjät kuin kuntalaiset. Siellä kuntalaisilla olisi erilaisia mahdollisuuksia ja tapoja osallistua Tampereen kehittämiseen sekä käydä vuoropuhelua päättäjien kanssa. Keskus kokoaisi yhteen eri-ikäiset ja eri elämäntilanteissa olevat kuntalaiset kehittämään Tamperetta yhdessä.

Osallisuuskeskuksen tarkoituksena olisi edistää kuntalaisten osallisuutta erilaisin keinoin ja kiinnittää erityistä huomiota juuri heidän osallisuuteen, jotka muutoin saattaisivat jäädä varjoon. Osallisuuskeskus voisi toimia pilottina ja kehittää uudenlaisia kuntalaisten osallisuutta lisääviä keinoja ja tapoja hyödyntäen esimerkiksi digitalisaatiota. Keskuksessa olisi hyvä olla kaikenikäisille ja hyvin eri taustoista tuleville ihmisille monipuolista toimintaa, jotta mahdollisimman moni kuntalainen voisi kokea osallisuuskeskuksen toiminnan omakseen.

Osallisuuskeskus voitaisiin toteuttaa esimerkiksi konttimuotoisena, kuten Nekalan kirjasto. Tärkeintä osallisuuskeskuksen sijainnissa olisi, että se olisi helposti jokaisen tamperelaisen saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla. Myöskin keskuksen toiminnasta tiedottamiseen olisi hyvä panostaa kohdennetusti eri kanavia käyttäen, jotta mahdollisimman moni kuntalainen löytäisi mukaan keskuksen toimintaan.

Tampereella 17.3.2022
Sofia Julin

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämistä

Perusopetuksen vastaus aloitteeseen:

Perusopetuksessa on laadittu kouluille alla olevat yhteiset oppilaskunnan hallituksen toimintalinjaukset.

- Oppilaskunnan hallituksen edustajat valitaan koko koulun laajuisilla vaaleilla ja jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua oppilaskunnan päätöksentekoon yleiskokouksessa.
- Noin kerran kuukaudessa oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat kaikki opettajat yhteen kokoavaan kokoukseen. Oppilaskunnan hallituksen edustajat ovat läsnä kokouksessa yhteisten asioiden käsittelyn aikana.
- Oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksiin oppilaitoksissa.
- Jokainen koulu laatii oppilaskunnan hallituksen toiminnan vuosikellon ja liittää sen osaksi koulun lukuvuosisuunnitelmaa.

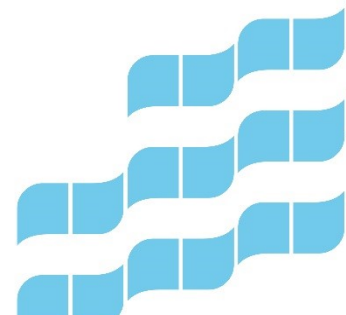
Perusopetuksessa koulun kehittämismäärärahoista erotetaan selkeät toimintamäärärahat oppilaskunnan hallituksen käyttöön. Rehtori varmistaa, että koulussa huolehditaan oppilaskuntatoiminnan ohjaamisen riittävästä resursseista. Tämä mahdollistaa oppilaskunnan omatoimisen talousarvion laatimisen lukuvuosittain. Toimintamäärärahojen korottaminen noin tuhanteen euroon lukuvuotta kohden vaatisi lisää resurssointia.

Perusopetuksessa oppilaskunnan ohjaustyön palkkio määräytyy OVTES 17 §:n mukaan. Sen mukaan vuosiluokkien 7–9 oppilaskunnan ohjaajaksi määrätylle opettajanviran haltijalle puolta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, kun koulussa on 1–6 palkkaperusteryhmää ja yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, kun koulussa on 7–14 palkkaperusteryhmää ja puoltatoista vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava tätä suuremmissa kouluissa. Tampereen peruskouluissa vuosiluokilla 1–9 oppilaskunnan ohjaustyötä tekevät opettajat saavat puoli vuosiviikkotuntipalkkiota vastaavan korvauksen.

Nuorisovaltuuston aloitteessa esitetyn oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin tarve ja sen edellyttämät taloudelliset resurssit on tarkemmin selvitettävä. Ulkopuolisen henkilön palkkaaminen ei välttämättä ole ratkaisu oppilaskuntien toiminnan yhdenvertaiselle kehittämälle ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiselle. Avainasemassa on oppilaskuntien hallitusten puheenjohtajien, ohjaavien opettajien, rehtorien sekä perusopetuksen hallinnon välinen yhteistyö asian edistämiseksi.

Nuorisovaltuusto toivoo kouluilta huonetta tai tilaa toiminnan harjoittamiseksi. Perusopetuksen kouluissa on varattu tila jokaisesta koulusta oppilaskunnan toimintaa varten.

Nuorisovaltuusto esittää, että koulujen henkilökuntaa tulee kouluttaa vuosittain nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä oppilaskuntatoiminnasta. Opetusministeriössä oppilaskuntatoiminnan tueksi laaditut oppaat antavat ohjeita ohjaavalle opettajalle tukimateriaalia ohjaamistyön tueksi. Lisäksi Tampereen seudun kasvatus- ja opetusalan henkilöstön osaamisen kehittämispalvelun ja -verkoston Osakkeen kautta opettajille tarjotaan koulutuskokonaisuuksia oppilaiden osallisuuden sekä demokratia- ja yhteistyötaitojen vahvistamiseksi. Osallisuus ja aktiivinen kansalaisuus / toimijuus korostuvat perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisessa pedagogiikassa, kuten oppimiskäsityksessä, tavoitteissa ja arviointikulttuurissa. Ne sisältyvät myös mm. perusopetuksen arvoihin ja toimintakulttuuriin. Yksi opetussuunnitelman laaja-alaisista osaamisalueista on osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Lukiokoulutuksen vastaus aloitteeseen:

Nuorisovaltuusto on aloitteessaan nostanut esiin tarpeen kehittää oppilaitosten asennekulttuuria nykyistä oppilas- ja opiskelijakuntamyönteisemmäksi. Lukioden 2021 käyttöön ottamisessa uusissa opetussuunnitelmissa korostuvat hyvinvointi, vuorovaikutus ja osallisuus. Lukiokoulutusta ollaan siis kehittämässä kohti osallistavampaa toimintakulttuuria.

Tampereen kaupungin lukiokoulutuksen hallinto on järjestänyt vuosittain opiskelijakuntien hallitusten puheenjohtajien kanssa tapaamisen ja jatkossa tapaamisia järjestetään kaksi kertaa lukuvuodessa. Tapaamisten tarkoituksena on mm. yhteisistä käytänteistä sopiminen ja yhdenvertaisten toimintatapojen turvaaminen. Opiskelijakuntien hallituksille myönnetään lukuvuosittain myös rahallista avustusta 400 euroa / lukio opiskelijoille tarkoitettuna toiminnan tukemiseksi. Summaa on korotettu sadalla eurolla syksystä 2021 alkaen. Alkaneen lukuvuoden 2022–2023 osalta päätös rahoituksesta on jo tehty. Jaettavaa summaa tarkastellaan seuraavan kerran aikaisintaan lukuvuodelle 2023–2024.

Lukioissa on opettajakunnasta valittu henkilö, jolle opiskelijakuntatoiminnan ohjaaminen on vastuutettu. Ohjaavien opettajien tapaamisilla ja kouluttamisella voidaan myös edistää lukioden opiskelijakuntien hallitusten yhdenvertaisia vaikuttamismahdollisuuksia ja kehittää toimintaa kokonaisuudessaan.

Lukiokoulutuksessa on käynnistymässä lukioden johtamisjärjestelmien kehittäminen. Osana johtamisen kehittämistä käsitellään myös opiskelijoiden osallisuus oppilaitosten opiskelijoita koskevassa päätöksenteossa. Tällä tavoin halutaan osaltaan turvata ja lisätä nuorten vaikuttamismahdollisuuksia lukioden toiminnassa.

Nuorisovaltuuston aloitteessa esitetyn oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin tarve ja sen edellyttämät taloudelliset resurssit on tarvittaessa vielä tarkemmin selvitettävä. Lukiokoulutuksen näkökulmasta ulkopuolisen henkilön palkkaaminen ei ole ratkaisu opiskelijakuntien toiminnan yhdenvertaiselle kehittämiselle ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiselle. Avainasemassa on opiskelijakuntien hallitusten puheenjohtajien, ohjaavien opettajien, rehtorien sekä lukiokoulutuksen hallinnon välinen yhteistyö asian edistämiseksi.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten kehittämiseksi ei ole erikseen varattu määrärahaa lukiokoulutuksen talousarvioesityksessä.

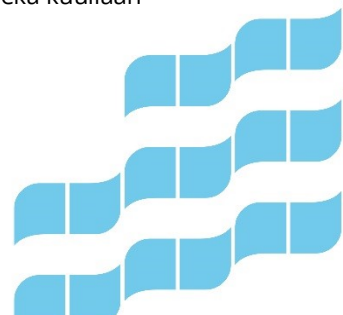
Tampereen seudun ammattiopisto Tredun vastaus aloitteeseen:

Tampereen Nuorisovaltuusto esittää aloitteessaan, että Tampereen peruskoulujen, lukioden ja ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien hallituksille tulee turvata riittävät ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset. Tavoitteena on muun muassa luoda opiskelijamyönteinen asennekulttuuri ja opiskelijakuntatoiminnan jatkuvuus.

Tampereen seudun ammattiopisto, Tredu toimii 12 kunnan ammatillisen koulutuksen yhteistoiminta-alueena. Toimipisteitä on seitsemän kunnan alueella yhteensä 14, joista viisi sijaitsee Tampereella. Tredussa on noin 11 000 opiskelijaa ja jokaisessa toimipisteessä toteutetaan lakisääteistä opiskelijakunta- ja tutortoimintaa opiskelijoiden tarpeet ja toiveet huomioiden.

Tredun toimipistekohtaisten opiskelijakuntien lisäksi Tredussa toimii yhteinen Tredutasoinen opiskelijakunnan edustajisto, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukukaudessa. Toimipistekohtaiset opiskelijakunnan hallitukset tai ryhmäedustajat valitsevat toimipisteen opiskelijoista edustajistoon kulloinkin osallistuvat kaksi opiskelijaa.

Tredussa on kolme kampusta, joissa opiskelijakuntatoimintaa ohjaavat kampuskoordinaattorit sekä kaksi Tredutasoista opiskelijakuntatoiminnan koordinaattoria osa-aikaisesti. Koordinaattorit valmistelevat yhdessä ohjaavien opettajien ja edustajiston kanssa Tredun johdon ja opiskelijakunnan tapaamiset ja kokoukset sisältöineen vuosikellon mukaisesti. Tapaamisissa keskustellaan opiskelijoilta nousseista asioista sekä kuullaan

johdon terveiset. Tredutasoisten koordinaattoreiden tehtäviin kuuluu lisäksi kehittää opiskelijan vaikuttamisen väyliä hyödyntäen eri kanavia sekä tukea hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistamista yhteistyössä kampuskoordinaattoreiden ja opinto-ohjaajien kanssa. Tärkeänä tavoitteena on myös positiivisen hengen luominen sekä ammatillisen koulutuksen noste.

Tredun opiskelijoita kutsutaan eri työryhmiin ja toimikuntiin kehittämään oppilaitoksen toimintaa sekä ilmaisemaan mielipiteensä heidän asemaansa vaikuttavista asioista. Näistä esimerkkinä muun muassa ”Kestävä elämäntapa” strategisen painopisteen mukainen ”Yhdenvertainen ja moninainen Tredu”. Tredun johto sekä koordinaattorit pyytävät edustajistolta kannanottoja, lausuntoja sekä esityksiä opiskelijoita koskevista ajankohtaisista tai valmistelussa olevista asioista. Opiskelijoilla on lisäksi mahdollisuus palautteen antoon muun muassa kaksi kertaa vuodessa jokaisessa toimipisteessä toteutettavissa opiskelijapalautefoorumeissa.

Tredun toimipisteiden opiskelijakuntatoimintaan varataan toimintarahoitusta vuosittain Tredun talousarviossa. Toimintarahoitusta muodostuu Tredun sisäisestä rahoituksesta sekä opiskelijakunnan omasta toiminnasta.

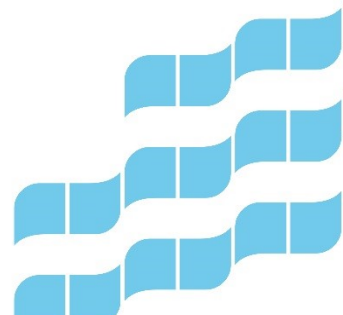
Tredu näkee myönteisenä kehittämisajatuksena, että eri kouluasteille rekrytoitaisiin yhteinen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattori, mikäli rahoitus huomioidaan Tampereen kaupungin talousarviossa.

Yhteenveto:

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2023 ei ole varauduttu täysipäiväisen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin rekrytoimiseksi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja Tredun yhteiseksi työntekijäksi. Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa jatketaan oppilas- ja opiskelijakuntien sekä niiden hallitusten toimintaedellytysten kehittämistä yhdessä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa.

Valmistelijat:

Opetusjohtaja (perusopetus), Ulla-Maija Ojalampi, ulla.ojalampi@tampere.fi, puh. 050 428 3044
Lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, mari.aalto1@tampere.fi, puh. 040 187 4593
Ammatillisen koulutuksen johtaja, Kirsi Viskari, kirsi.viskari@tampere.fi, puh. 0400 376 420

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämisestä

Tampereen kaupungin peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksissä on paljon oppilaitoskohtaisia eroavaisuuksia. Esimerkiksi osassa kaupungin ylläpitämistä oppilaitoksista oppilas- tai opiskelijakunnan hallituksen edustajat pääsevät ansiokkaasti oppilaitoksen tärkeimpien työryhmien kokouksiin, toisissa taas yksittäisenkin asian läpi vieminen voi olla nuorille kovin haasteellista.

Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta esimerkiksi lukioiden 1. ja 2. vuosikurssien opiskelijoista vain noin 10,2 % koki koulunsa vaikuttamismahdollisuudet hyväksi. Tämä on erittäin huolestuttavaa, ja näiden tulosten pohjalta oppilas- ja opiskelijakuntien toimintaedellytysten kehittämiseksi olisi todella suurta kysyntää ja ennen kaikkea tarvetta.

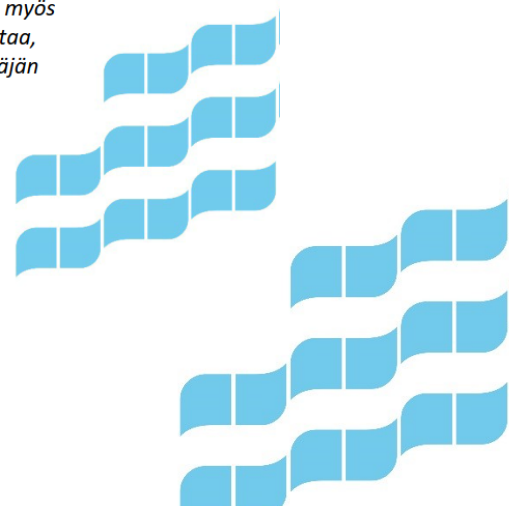
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto on käynnistänyt vuoden 2022 alussa oppilas- ja opiskelijakuntien yhdenvertaisuuden kehittämishankkeen. Sen tavoitteena on luoda oppilas- ja opiskelijakuntamyönteinen asennekulttuuri, varmistaa riittävät ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset, yhdenmukaistaa oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten valintamenettelyitä, kehittää oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta sekä varmistaa oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan jatkuvuus. Tämän aloitteen sisältö on koottu kehittämishankkeen työryhmän keskusteluiden pohjalta sekä oppilas- ja opiskelijakuntatoimijoilta saadun palautteen perusteella.

On käytännössä oppilaitoksesta riippuvaista, miten hyvin nuori voi omaan elinympäristöönsä vaikuttaa. Nuorisovaltuusto haluaa purkaa oppilaitosten välistä segregatiota ja edistää nuorten välistä tasa-arvoa heidän taustastaan ja oppilaitoksestaan riippumatta. Riittävät toimintaedellytykset oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnalle mahdollistavat kokonaisvaltaisen ja nuorisolähtöisen toiminnan. Olisikin tarkoituksenmukaista kehittää oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksiä siten, että Tampereen kaupungin oppilaitoksissa jokaisella nuorella olisi yhdenvertaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Nuorisovaltuusto näkee, että nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistumiselle ja vaikuttamiselle turvataan riittävillä oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksillä. Ne mahdollistaisivat aidosti nuorisolähtöisen toiminnan, jota suunniteltaisiin yhteistyössä oppilas- tai opiskelijakunnan toiminnasta vastuussa olevan henkilökunnan jäsenen kanssa.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksiä tulisi kehittää sillä tavoin, että toiminnan järjestämiseen varattu toimintamäärärahoja korotettaisiin noin tuhanteen euroon lukuvuotta kohden. Työntekijäresurssin tulisi myös olla oppilas- tai opiskelijakunnan hallituksen käyttötarpeen mukainen ja tämän lisäkorvaus ohjaustyöstä olla siihen suhteutettuna kohtuullisen kokoinen. Lisäksi tulisi kehittää kaupunginlaajuinen toimintamalli oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten edustajien mukaan ottamiseen oppilaitoksen opettajainkokouksiin ja muihin koulun tärkeimpien työryhmien kokouksiin. Osassa oppilaitoksista oppilas- tai opiskelijakunnan käyttöön on varattu huone toiminnan harjoittamiseksi. Tämä toimintatapa olisi hyvä ottaa käytäntöön jokaisessa Tampereen kaupungin oppilaitoksessa ja mahdollisuuksia siihen tulisi selvittää.

Tässä on esimerkiksi ote lukiolaista, jossa kerrotaan opiskelijakuntatoiminnan järjestämisestä seuraavaa: *“Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, tulee olla sen opiskelijoista muodostuva opiskelijakunta. Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja*

 TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO

2 (2)

kriittiseen kansalaisuuteen. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opiskelijakunnalle riittävät toimintaedellytykset.” Olisi myös lain hengen mukaista turvata oppilas- ja opiskelijakuntien toimintaedellytykset. Laki ei määrittele erikseen sitä, mitä toimintaedellytyksillä tarkoitetaan, mutta nuorisovaltuuston oppilas- ja opiskelijakuntien yhdenvertaisuuden kehittämishankkeen selvitysten mukaisesti edellä mainitut asiat ovat riittävä pohja nuorten toimivalle vaikuttamistyölle.

Oppilaitosten henkilökuntaa tulisi kouluttaa vuosittain nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnasta Tampereen kaupungissa. On olennaisen tärkeää muuttaa koko oppilaitoksen asennekulttuuria nykyistä oppilas- ja opiskelijakuntamyönteisemmäksi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jokaisen on tiedostettava olemassa olevat mahdollisuudet ja kertoa niistä eteenpäin nuorille. Tällä tavoin turvataan toiminnan tunnettavuus ja saavutettavuus sekä saadaan luotua pysyvä ja vaikuttava toimintakulttuurin muutos.

Pysyvän muutoksen aikaansaamiseksi olisi tarkoituksenmukaista rekrytoida täysipäiväinen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattori yhteiseksi työntekijäksi Tampereen kaupungin perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja Tredun. Tämän henkilön työtehtäviin kuuluisi oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan kehittäminen, sen ylläpitäminen, yhteistyö oppilaitosten ohjaavien opettajien kanssa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistaminen.

Nuorisovaltuusto järjestää vuosittain kaksi kouluneuvoston kokousta. Näihin kokoontumisiin kutsutaan mukaan kaksi edustajaa jokaisesta Tampereen alueella toimivan oppilaitoksen oppilas- ja opiskelijakunnan hallituksesta. Kouluneuvoston roolia voisi tulevaisuudessa korostaa siten, että sen järjestämiseen voisi tulla tiiviimmin mukaan Tampereen kaupungin perusopetus, lukiokoulutus ja Tredu. Kouluneuvostosta voitaisiin luoda yhteistyöllä oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan keskustelufoorumi, jossa voitaisiin yhdessä löytää toimivia tapoja toiminnan kehittämiseen monipuolisesti erilaisten oppilaitosten välillä.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten kehittämistyössä olisi otettava mukaan myös yksityiset oppilaitokset, jotta aloitteessa esitetyt toimenpiteet koskisivat mahdollisimman laaja-alaisesti jokaista tamperelaista nuorta. On tärkeää varmistaa myös näiden koulutusten järjestäjien oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten riittävät toimintaedellytykset yhdenvertaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi.

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto edellyttää aloitteessaan, että Tampereen kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ja turvaa peruskoulujen, lukioiden sekä ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien riittävät toimintaedellytykset.

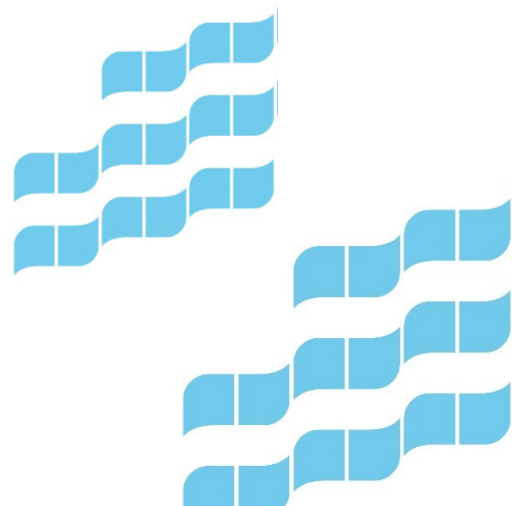
Tampereen nuorisovaltuuston puolesta,

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Arttu Vuori

Lisätietoja:
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 24.5.2022.

Liite Yla 13.9.2022

Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

TRE: 840/08.00.01/2020, Valtuustoaloite Tammelantorin alueen kadunvarsipysäköintiä helpottaviksi toimenpiteiksi – Lassi Kaleva, Yrjö Schafeitel ja Arto Grönroos ym.

TRE: 3320/08.00.01/2020. Valtuustoaloite henkilöautolla tapahtuvan asioinnin helpottamiseksi, kadunvarsien pysäköintipaikkojen vähennyssuunnitelmien perumiseksi Tammelantorin lähialueilla ja ilmaisen kadunvarsipysäköinnin tarjoamiseksi ikäihmisille ym. - Lassi Kaleva

TRE:675/08.00.01/2021, Valtuustoaloite kadunvarsipysäköinnin lisäämiseksi Tammelantorin alueella asioiville – Lassi Kaleva

TRE:3920/08.00.01/2022, Valtuustoaloite lyhytaikaisen maksuttoman pysäköinnin mahdollistamiseksi keskustassa hiljaisempina vuodenaikoina - Joonas Kiviranta ym.

TRE:2964/10.00.01/2022 Valtuustoaloite uimalaiturin rakentamiseksi asukkaiden ja hotellivieraiden käyttöön Pyhäjärven rantaan Pyynikille Atlaspuiston Nahkakujan alueelle – Perussuomalaisten valtuustoryhmä

TRE:3878/10.00.01/2021 Valtuustoaloite Eteläpuiston elävöittämiseksi -kirsikkapuistohankkeen eteenpäin vieminen - Matti Höyssä

TRE:2023/10.00.01/2020 Valtuustoaloite koiraystävällisen uimarannan perustamiseksi Tampereelle - Juhapekka Lindfors ym.

TRE:4764/10.00.01/2020 Valtuustoaloite koirapuiston perustamiseksi Pispalan/Tahmelan alueelle - Tiina Elovaara ym.

TRE:6148/10.00.01/2020 Valtuustoaloite lähiliikuntapaikan rakentamiseksi Kämmenniemeen nykyisen parhaillaan purettavan päiväkodin tontille.

Valtuustoaloite Tammelantorin alueen kadunvarsipysäköintiä helpottaviksi toimenpiteiksi – Lassi Kaleva, Yrjö Schafeitel ja Arto Grönroos ym.

Lassi Kaleva, Yrjö Schafeitel ja Arto Grönroos ym. esittävät 27.1.2020 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tammelantorin ja sen lähialueen parkkipaikkoja ei vähennetä vaan alueella lisätään pysäköintipaikkoja ja maksuttoman kiekkopysäköinnin määrää.

Tammelantorin lähialueen pysäköintipaikkojen lisäystä on tarkasteltu viimevuosien aikana useaan otteeseen. Torialueella tila on jo nykyisillä järjestelyillä tiukassa ja esitetty vinopysäköinti molemmilla esitetyillä kaduilla kaventaisi torialuetta usealla metrillä, jolloin torialueelle osoitetut toiminnot ja pysäköinti ei enää sinne mahtuisi. Katujen vinopysäköinti poistaisi torilta vastaavasti pysäköintipaikkoja, jolloin kokonaisvaikutus jäisi pieneksi. Lisäksi katujen muutostöistä ja mahdollisista tekniikkasiirroista aiheutuisi merkittäviä kustannuksia. Tammelantorilla on torialueella tapahtuvaa pysäköintiä selkeytetty mm. merkitsemällä pysäköintipaikat selkeillä maalauksilla ja pysäköinti on sallittu nykyisin kaikille käyttäjille.

Tammelantori ja sen lähialueet kuuluvat maksullisen pysäköinnin vyöhykkeeseen 2, jonka laajentamista parhaillaan suunnitellaan. Maksuvyöhykkeen sisällä ei ole kiekkopysäköintiä kuin erikoistapauksissa. Pysäköinnin maksullisuudella pystytään jonkin verran vaikuttamaan alueen pysäköintikiertoon, jolloin paikkoja vapautuu nopeammin kuin kiekkopysäköinnissä. Maksullisella alueen paikkojen osoittaminen kiekkopysäköintiin torin ympäristössä ei välttämättä lisäisi torin käyttäjille pysäköintipaikkoja, vaan vähentäisi paikkojen vaihtuvuutta ja todennäköisesti pidentäisi pysäköinnin kestoja, kun kaikki muutkin Tammelantorin alueella asioivat pyrkisivät käyttämään näitä paikkoja. Maksullisuudella on myös vaikutusta kaupungin talouteen. Vuoden 2023 budjettiehdotus ei sisällä aloitteen toteuttamiseen tarvittavaa määrärahaa.

Valtuustoaloite Tammelantorin alueen kadunvarsipysäköintiä helpottavista toimenpiteistä – Kaleva, Schafeitel, Grönroos, ym.

Esitämme, että Tammelantorin ja sen lähialueen parkkipaikkoja ei vähennetä edes Itsenäisyydenkatuun rajoittuvalta osalta. Perusteluna tähän on se, että alueen kadunvarren pysäköintipaikoista kilpailevat torikävijöiden ja turistien lisäksi myös lähiseudun asukkaat ja asukkaiden vieraat sekä alueen yrittäjät ja niiden asiakkaat.

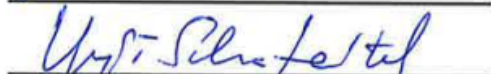
Esitämme, että Tammelantorin ympäristön pysäköintipaikkoja lisätään siten, että torin etelä- (Ilmarinkatu) ja pohjoisreunassa (Kyllikinkatu) olevat umpikatujen pätkät muutetaan viistopysäköintipaikoiksi leventämällä aluetta hieman.

Esitämme myös, että kaupunki lisää alueella maksuttoman kiekkopysäköinnin määrää.

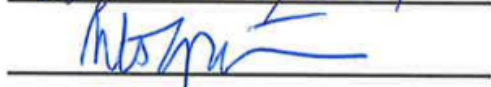
Lassi Kaleva, kaupunginvaltuutettu (ps)

Yrjö Schafeitel, kaupunginvaltuutettu (TaPu)

Arto Grönroos, kaupunginvaltuutettu, vara (TaPu)

Valtuustoaloite henkilöautolla tapahtuvan asioinnin helpottamiseksi, kadunvarsien pysäköintipaikkojen vähennyssuunnitelmien perumiseksi Tammelantorin lähialueilla ja ilmaisen kadunvarsipysäköinnin tarjoamiseksi ikäihmisille ym. - Lassi Kaleva

Lassi Kaleva esittää 18.5.2020 jättämässään valtuustoaloitteessa, että kaupunki arvioi uudelleen 30 km/h aluenopeusrajoitusten tarpeellisuuden eri alueilla ja eritasoisilla väylillä.

30 km/h aluenopeusrajoitusalueet on hyväksytty 29.12.2016 yhdyskuntalautakunnassa ja niiden yksityiskohtia on tarkistettu alueellisten suunnitelmien yhteydessä. Kaikki alueelliset suunnitelmat ovat hyväksytyt yhdyskuntalautakunnassa vuosien 2017 – 2022 aikana. 30 km/h nopeusrajoitus asuinalueilla on EU-tasoinen suositus ([Why 30km/h 30kmh FI](#)). Suosituksen perusteena ovat mm. selkeät vaikutukset liikenneturvallisuuteen, ilmanlaatuun, CO2 päästöihin, meluun sekä kävelyn ja pyöräilyn miellyttävyyteen. 30 km/h aluenopeusrajoitusten toimivuutta seurataan ja tarvittavia täydennyksiä ja muutoksia tehdään jatkossakin tarpeen mukaan.

Tampereen kaupunki on hyväksynyt varsin kunnianhimoiset päästöjen vähentämistavoitteet, joihin sisältyy myös kestävien kulkutapojen kulkumuoto-osuuksien merkittävä kasvattaminen. 30 km/h aluenopeusrajoituksilla ei ole merkittävää autoilua vaikeuttavaa vaikutusta, mutta niillä pystytään selkeästi parantamaan jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä ja turvallisuutta. Henkilöautolla tapahtuva asiointi pyritään mahdollistamaan kaikissa liikenne- ja katusuunnitelmissa.

Tampereella ohjaavana periaatteena on pitempiaikaisen pysäköinnin ohjaaminen laitoksiin ja kadunvarsipaikkojen osoittaminen lyhytaikaiseen pysäköintiin. Tämä helpottaa toteutuessaan juuri lyhytaikaista asiointiliikennettä, kun pysäköintipaikkojen saatavuus paranee. Varsinkin keskustassa käytettävissä olevan rajallisen tilan takia joudutaan monesti tekemään ratkaisuja, jotka vaikuttavat mm. pysäköintipaikkojen määrään. Pysäköintipaikkojen määrän vähentyessä pyritään pysäköinnin kiertoa nopeuttamaan, jolloin pysäköintitarve pystytään tyydyttämään vähemmällä paikkamäärällä.

Tampereen kaupungin nykyinen pysäköintipolitiikka ei sisällä erityisryhmille vapautuksia pysäköintimaksuista. Tammelantorin ympäristö kuuluu pysäköintivyöhykkeeseen 2, eikä sen sisällä osoiteta maksuttomia kiekkoapaikkoja kuin erikoistapauksissa. Maksullisten pysäköintipaikkojen muuttaminen kiekkoapaikoiksi pidentäisi todennäköisesti pysäköinnin kestoja ja vähentäisi paikkojen vaihtuvuutta ja sillä olisi vaikutusta kaupungin pysäköintituloihin. On oletettavaa, että näin toimien myös pysäköintipaikan löytäminen Tammelantorin läheisyydestä vaikeutuisi entisestään. Pysäköinnin hinnan laskeminen 2 eurosta 1 euroon todennäköisesti pahentaisi myös tilannetta, kun halvimpia paikkoja pyrittäisiin etsimään torin läheisyydestä, mutta paikkoja ei olisi riittävästi halukkaille. Halvemmalla hinnalla paikoilla saatettaisiin myös viipyä pidempään, mikä vähentäisi paikkojen kiertoa. Hinnan lasku myös vähentäisi pysäköinnistä saatavia tuloja.

Vaitinaron eritasoliittymän toteutuksen aikataulua ei ole vielä päätetty, tiesuunnitelman laatiminen alkaa todennäköisesti v. 2023. Valtio toteuttaa parhaillaan jatkuvaa kolmatta kaistaa Rantatunnelin suunnasta Vaitinaron. Kaista tuo helpotusta Vaitinaron liittymän ja Rantatunnelin nykyiseen liikenteeseen, mutta ei riitä tilanteessa, jossa Hiedanrannan uusi asuinalue toteutuu.

Vuoden 2023 budjettiehdotus ei sisällä aloitteen toteuttamiseen tarvittavaa määrärahaa.

Valtuustoaloite: Autoilu, Tammelantori, ilmainen pysäköinti.

Esitämme, että kaupunki arvioi uudelleen 30 km/h aluenopeusrajoitusten tarpeellisuuden eri alueilla ja eritasoisilla väylillä. Päätyville pihakaduille rajoitus saattaa sopia. Kaupungin liikenneturvallisuustyön tulee pohjautua muuhun kuin ilmastopohjaisista tavoitteista tuttuun autoilun vaikeuttamiseen. Kaupungin tulee ennemminkin ottaa mallia pohjoismaisesta liikenneturvallisuustyöstä ja siinä saaduista tehokkaista ja mitattavissa olevista tuloksista.

Kaupungin tulee edelleen helpottaa alueellaan varsinkin henkilöautolla tapahtuvaa asiointia ja perua kadunvarsien pysäköintipaikkojen vähennyssuunnitelmat Tammelantorin lähialueilla ja myös muissa osissa kaupunkia. Kadunvarsien pysäköintipaikkojen määrää mielellään pikemminkin lisätään nykyiseen määrään verrattuna.

Ikäihmisille tulisi tarjota ilmaista kadunvarsipysäköintiä Tammelantorin lähialueilla ja muuallakin nyt kriisiaikana, jolloin koronan johdosta ihmiset eivät uskalla, eikä heidän pidäkään käyttää joukkoliikennettä. Tammelantorin alueelle tulee muutenkin lisätä maksutonta kiekkopysäköintiä. Maksulliseksi jäävillä paikoilla voidaan pilottina kokeilla kadunvarsipysäköinnin hinnan laskemista Tammelantorin läheisyydessä 1 euroon / h.

Kaikkien ei tarvitse mennä digitalisaatioon ja älykkäisiin pysäköintiratkaisuihin mukaan. Perinteinen kadunvarsipysäköinti kunniaan! Viimeisinäkin vuosina ikäihmisen tulee voida liikkua turvallisesti omalla autolla rouvan kanssa hakemaan mansikat Tammelantorilta.

Vaitinaron liittymää lobataan ja edistetään valtion suuntaan voimakkaasti. Ennen valtion rahoituksen varmistumista kaupunki tutkii edullisesti toteutettavaa lisäkaistaa Vaitinaron omalla kustannuksellaan.

Jos aloitteen valmistelussa tarvitaan lisäapua, sitä saa koko ryhmältämme, etenkin liikennetohtori, autokoulunopettaja ja varavaltuutettu Arto Grönroosilta.

Tampereella 18.5.2020

Lassi Kaleva

Kaupunginvaltuutettu (ps)

Perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenjohtaja

Valtuustoaloite kadunvarsipysäköinnin lisäämiseksi Tammelantorin alueella asioiville – Lassi Kaleva

Lassi Kaleva esittää 25.1.2021 jättämässään valtuustoaloitteessa, että kaupunki varaa Pinninkadun ja Vellamonkadun kulmassa olevan alueen torikävijöiden ja alueen kivijalkaliikkeiden asiakkaiden käyttöön parkkipaikkana.

Tammelan torin lähialueen pysäköintipaikkojen lisäystä on tarkasteltu viimevuosien aikana useaan otteeseen. Merkittävää pysäköintipaikkojen lisäystä on vaikea toteuttaa tilanpuutteen takia. Katutilaa tarvitaan myös kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseksi. Pinninkadun uudistamisen jälkeen tilanne on selkeytynyt, mutta pysäköintipaikkojen määrä väheni jonkin verran. Torialueen pysäköintijärjestelyjä on myös järjestelty uudelleen, mm. pysäköintiin liittyviä rajoituksia on poistettu, jolloin suuri osa paikoista on myös torin asiakkaiden käytössä. Pinninkadun/Vellamonkadun kulmatontti on vuokrattu lähialueen rakentajille (kiinteistöt, tilat ja asuntopoliittikka KITIA), jolloin tonttia ei voida ainakaan lähitulevaisuudessa ottaa pysäköintikäyttöön.

Tammelan torin lähialueen pysäköintipaikkojen käyttöastetta tutkittiin tiistaina 28.6.2022 klo 11–12 sekä klo 13–14. Päivä oli lämmin ja sateeton. Kyseisinä ajankohtina toria ympäröivien katujen (Ilmarinkatu, Pinninkatu ja Kyllikinkatu) pysäköintipaikat olivat lähes kokonaan käytössä. Torialueen pohjoisosan merkityillä paikoilla ja Tammelan puistokadun itäpuolella pysäköintipaikkojen käyttöaste oli keskimäärin 70–80 %.

Tulevaisuudessa pysäköintiä voi helpottaa mahdollinen toriparkki ja Finnparkin kehittämä smartparking konsepti, jossa yksityiset toimijat voivat jälleen vuokrata omia pysäköintipaikkojaan. Kumpikaan pysäköintiratkaisu ei kuitenkaan toistaiseksi ole konkreettisesti edennyt. Ratapihankadun varren toimistorakennuksissa on kuitenkin jonkin verran pääosin vieraiden käyttöön varattua pysäköintitilaa.

Tammelan alueen pysäköinnin kehittämistä on tarpeen jatkossa tarkastella kokonaisuutena, kun myös Tammelan stadionin katujärjestelyt valmistuvat. Tammelan alueella on painetta lisätä myös asukaspysäköinnille tarkoitettuja pysäköintipaikkoja, koska niiden määrä on rakennushankkeiden myötä vähentynyt.

Vuoden 2023 budjettiehdotus ei sisällä Tammelantorin lähialueen merkittäviin pysäköintijärjestelyihin määrärahoja.

VALTUUSTOALOITE: Lisää kadunvarsipysäköintiä Tammelantorin alueella asioiville

Kadunvarren pysäköintipaikkojen määrä Tammelantorin vaikutusalueella on romahtanut merkittävästi viime vuosien kuluessa. Tämä haittaa henkilöautolla liikkuvien pääsyä torille ja asiointia siellä.

Samalla kun henkilöautoliikennettä alueelle on vaikeutettu, on markkinoitu käsitystä, jonka mukaan kadunvarsipaikkojen vähentämisellä ei olisi vaikutusta torikävijöiden määrään. Kyseinen käsitys on osoittautunut virheelliseksi. Jalankulkijat, pyöräilijät ja joukkoliikenteen käyttäjät eivät ole korvanneet henkilöautoliikenteen vaikeuttamisesta aiheutunutta torin kävijämäärien romahtamista.

Tammelantorin välittömässä läheisyydessä on lisäksi noin 30 kivijalkaliikettä. Kadunvarsipysäköinnin vaikeuttaminen uhkaa myös heidän toimintaansa.

Esitän, että kaupunki varaa pikaisesti Pinninkadun ja Vellamonkadun kulmassa Pinninkatu 34:n kohdilla olevan tilan torikävijöiden ja alueen kivijalkaliikkeiden asiakkaiden käyttöön parkkipaikkana. Tontille mahtuu noin 22 henkilöautoa. Kyseinen tontti oli taannoin torikauppiaiden käytössä. Tällä hetkellä tontti on ilmeisesti vuokrattu muuhun käyttöön.

Aloitteen taustalla ja aloitteeseen tiiviisti liittyvät asiat:

- Tammelantoriin liittyvän kadunvarsipysäköinnin vaikutusalueelta Peltokadulta poistettiin taannoin 86 parkkipaikkaa. Tämän suorana ja välittömänä seurauksena, torikauppiailta saadun palautteen mukaan, myynti laski keskimäärin 25 %. Tällöin ei enää ruuhka-aikaan torille päässyt helposti.
- Kun Erkkilän silta oli remontissa, suora ja välitön vaikutus myyntiin oli remontin aikana noin 10–20 %.
- Nyt kun Pinninkatu on mennyt remonttiin, suora ja välitön vaikutus myyntiin tulee arvioiden mukaisesti olemaan 20–40 %.

Jos haluamme pitää koko kaupungin identiteetille tärkeän ympärivuotisen torimme ja tavallisten kansalaisten kohtaamispaikan elossa, aika toimia on nyt.

Tampereella 25.1.2021

Lassi Kaleva

Kaupunginvaltuutettu (ps)

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Valtuustoaloite lyhytaikaisen maksuttoman pysäköinnin mahdollistamiseksi keskustassa hiljaisempina vuodenaikoina - Joonas Kiviranta ym.

Joonas Kiviranta ja seitsemän muuta kaupunginvaltuutettua ovat valtuustoaloitteessaan 16.5.2022 esittäneet, että Tampereen kaupungin tulisi selvittää lyhytaikaisen maksuttoman pysäköinnin mahdollistamista keskustassa hiljaisempina vuodenaikoina parantamaan keskustan vetovoimaa. Pysäköintimäärien seuranta ja vaikutukset keskustan liiketoimintaan olisivat olennaisia osia kokeilun arviointia.

Pysäköinnin määrän kehitystä on viimeisten vuosien aikana ollut vaikea seurata, kun korona on vähentänyt autolla keskustaan saapumista. Vielä tämänkin vuoden alussa pysäköintimäärät olivat selvästi alhaisemmalla tasolla kuin ennen korona-aikaa. Niinpä ns. normaalin tilanteen pysäköintidataa ei ole käytössä, ja vertailu koronaa edeltäneeseen aikaankin on haastavaa, kun kaupungin asukasmäärä on kuitenkin koko ajan kasvanut ja mm. raitiovaunuliikenne ja keskustassa sijaitseva Nokia Areena on otettu käyttöön.

Valtuustoaloitteessa esitetään ilmaista pysäköintiä hiljaisempaan vuodenaikaan eli käytännössä talvikuukausina. Tampereen pysäköintidatan perusteella pysäköinti jakautuu kuitenkin suhteellisen tasaisesti ympäri vuoden. Edelliseen kappaleeseen viitaten pysäköinnissä on ollut myös huomattavaa vaihtelua. Hiljaisemmiksi kuukausiksi voitaisiin laskea lähinnä tammikuun ja helmikuun - muiden kuukausien osalta pysäköintimäärät ovat esim. tänä vuonna olleet hyvin lähellä toisiaan. On kuitenkin totta, että eri vuodenaikoihin pysäköinnin käyttäjäryhmät vaihtelevat, ja esimerkiksi talvella näkyy pysäköinnissä vahvasti Nokia Areenan vaikutus, kun taas kesällä korostuu turismi. Myös muuta kausivaihtelua pysäköinnissä esiintyy esim. työmatkaliikenteeseen liittyen.

Mikäli näihin kuukausiin pohdittaisiin jonkinlaista lyhytkaista maksutonta pysäköintiä nykyisen maksullisen pysäköinnin ohkeen, tarkoittaisi se automaattisesti kaupungin pysäköintitulojen vähentymistä. Vastaavaa mahdollisuutta on tutkittu aiemminkin valtuustoaloitteiden yhteydessä vuositasolla (esim. 15 min ja 30 min ilmainen pysäköinti keskustassa). Näiden yhteydessä on todettu, että ilmainen pysäköinti kohdistuisi jokaiseen pysäköintitapahtumaan, ja suurin osa kadunvarsipysäköinnistä on lyhytkaista, alle tunnin kestoista. Esimerkiksi 15 min ilmaisen pysäköinnin on vuonna 2019 laskettu vuositasolla vähentävän 1-pysäköintivyöhykkeen tuloja n. 650 000 € ja 30 min pysäköinnin on laskettu vuonna 2021 vähentävän saman vyöhykkeen pysäköintituloja jopa 1,175 milj. euroa. Tämän jälkeen on lisäksi tehty maksulliseen pysäköintiin liittyviä muutoksia Kytälän alueella, joten vaikutus voisi nykyisin olla entistä suurempi.

Tammi-helmikuun osuus koko vuoden vyöhykkeen 1 pysäköinnistä ei ole tarkalleen tiedossa, mutta sen voi olettaa olevan 10-15 % luokkaa. Täten 15 min ilmaisen pysäköinnin vaikutus tammi-helmikuun 1-vyöhykkeen pysäköintiin olisi n. -65 000-97 500 € ja vastaavasti 30 min ilmaisen pysäköinnin vaikutus n. -117 500-176 250 € vuodessa.

Mikäli ilmainen pysäköinti haluttaisiin ulottaa myös pysäköintilaitoksiin, tulisi Finnparkin kommenttien mukaan käytäntöön saada mukaan kaikki alan toimijat. Ilmainen pysäköinti olisi pysäköintioperaattorille tappiollista toimintaa, minkä lisäksi se vaikuttaisi markkinoihin myös muiden operaattoreiden kohdalla, koska pysäköinti saattaisi siirtyä ilmaista pysäköintiä tarjoaviin laitoksiin. Finnparkin lausunnon mukaan kaupungin tulisi kompensoida kaikille toimijalle ilmaisesta pysäköinnistä aiheutuvat tulonmenetykset. Mikäli näin toimittaisiin, olisivat kustannukset oletettavasti vähintään samaa luokkaa kuin kadunvarsipysäköinnissä, todennäköisesti jopa suuremmat.

Tampereella kokeiltiin ilmaista pysäköintiä joulupyhien aikaan 18.12.2017-6.1.2018. Kokemukset kokeilusta olivat sellaiset, että vaikutus pysäköintimääriin oli varsin pieni. Finnparkin saamien tietojen mukaan myös Jyväskylän kokemukset olivat osittain ristiriitaiset, sillä tehdyssä vertailussa näkyi voimakkaasti korona-ajan vaikutus pysäköintimääriin ennen ilmaisen pysäköinnin kokeilua.

Valtuustoaloite lyhytaikaisesta maksuttomasta pysäköinnistä keskustassa hiljaisempina vuodenaikoina

Keskustan saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla on tärkeää sen elinvoimalle. Vaikka autolla pääsee keskustaan, voi moni valita suunnata kaupungin liepeille asioimaan, koska pysäköinti siellä on maksutonta. Ei olisi kuitenkaan tarkoituksenmukaista subventoida pysäköintiä suosittuina aikoina, sillä se todennäköisesti tekisi loven kaupungin tuloihin, minkä lisäksi kesäisin katutilalle löytyy osin muutakin käyttöä.

Sen sijaan hiljaisempina aikoina lyhytaikainen maksuton pysäköinti voisi auttaa lisäämään keskustan palveluiden vetovoimaa, kun vetovoiman lisäämiselle olisi suurin tarve. Esimerkiksi Jyväskylän kaupunki kokeili viime talvena kahden tunnin ilmaista pysäköintiä sovelluksella maksettaessa Jyvä-Parkin pysäköintilaitoksissa keskustassa, ja kokeilu onnistui nostamaan pysäköintimääriä.

Tämä olisi kokeilemisen arvoista Tampereellakin ainakin kahdesta syystä: ensinnäkin se vahvistaisi viestiä, että myös autoilijat ovat tervetulleita keskustaan asioimaan. Toiseksi, kun se toteutettaisiin hiljaisempina vuodenaikoina, voisi se onnistua houkuttelemaan keskustaan henkilöitä, jotka eivät muuten olisi keskustaan saapuneet. Riippumatta tarkasta toteutustavasta, pysäköintimäärien seuranta, sekä vaikutukset keskustan liiketoimintaan olisivat olennaisia osia kokeilun arviointia.

Esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää lyhytaikaisen maksuttoman pysäköinnin mahdollistamista hiljaisempina vuodenaikoina.

Tampereella, 16.05.2021

Joonas Kiviranta, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Joakim Vigelius, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Marika Puolimatka, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Veikko Vallin, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Antti Moisander, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Anni Molari, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Lassi Kaleva, kaupunginvaltuutettu (ps.)
Jani Moisio, varavaltuutettu (ps.)

Valtuustoaloite uimalaiturin rakentamiseksi asukkaiden ja hotellivieraiden käyttöön Pyhäjärven rantaan Pyynikille Atlaspuiston Nahkakujan alueelle -

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää 11.4.2022 jättämässään valtuustoaloitteessa, että kaupunki rakentaisi uimalaiturin asukkaiden ja hotellivieraiden käyttöön Pyhäjärven rantaan Pyynikille Atlaspuiston Nahkakujan alueelle.

Atlaspuiston vihersuunnitelma on hyväksytty asemakaavan 7748 myötä vuonna 2010. Asemakaavan yhteydessä vesialueella tehtiin laajat tutkimukset sedimenttien osalta. Alueella on toiminut Suomen Trikoon tehdas vuosina 1903-1992. Tutkimusten johtopäätöksissä todetaan, että uimarantatoiminnot on syytä ohjata nykyiselle Pyynikin uimarannalle. Uimalaiturin ja sen myötä uimapaikan toteuttaminen ei ole kohteeseen mahdollista.

Uimalaiturin rakentamista ei esitetä vuoden 2023 talousarvioon.

Valtuustoaloite

ESITÄMME, että kaupunki rakentaisi uimalaiturin asukkaiden ja hotellivieraiden käyttöön Pyhäjärven rantaan Pyynikille Atlaspuiston Nahkakujan alueelle.

Aloite liittyy asemakaavan nro 8750. Pyynikin Trikoo. Käyttötarkoituksen muutos ja rakennusoikeuden täsmentyminen, joka on hyväksytty Tampereen kaupunginvaltuustossa 11.4.2022.

Pyynikin Trikoon alue on kehittyvä ja kasvava. Siitä on tarkoitus tehdä eloisa keskusta, jolle vanha teollinen miljöö antaa oman ainutlaatuisen tunnelmansa. Alueella on jo entuudestaan kerrostaloja. Pyynikin Trikoon asuinkäyttöön saneerattuun tehdasrakennukseen ensimmäiset asukkaat muuttivat syksyllä 2020 (asuntoja noin 80).

Toinen vaihe on valmistumassa tänä vuonna, jolloin loppuvuodesta toinen ryhmä asukkaita muuttaa tehdasrakennukseen. Tänä vuonna tehdasrakennukseen valmistuu myös 150 huoneen studiohotelli, johon kävijöiksi odotetaan pitkäaikaisvierailevia ja lapsiperheitä. Hotelli soveltuu myös lyhytaikaiseen majoittumiseen. Tulevana kesänä tehdasalueen yläpihalle valmistuu lisäksi kohtaamispaikka, joka tulee houkuttelemaan myös muualta tulevia kävijöitä. Aukiolta löytyvät muun muassa kauppa sekä liikuntaan ja vapaa-aikaan liittyviä toimintoja. Vanhaan tehdasosaan tulee vielä jatkossa lisää asuntoja. Lisäksi tehtaalla huonokuntoisen, purettavan Viimeistämön tilalle rakennetaan vanhaa tehdasarkkitehtuuria mukaileva uusi kerrostalo.

Nopeasti kehittyvällä asuinalueella panostetaan eri muodoin alueen asukkaiden ja hotellivieraiden hyvinvointiin. Laituri täydentäisi tätä panostusta. Esimerkiksi alueella sijaitsevan kuntosalin treenikäynnin jälkeen olisi mukava pulahtaa järveen virkistäytymään. Yhteiskäyttöinen laituri tarjoaa omalta osaltaan mahdollisuuden lisätä yhteisöllistä asumista ja tekemistä alueelle.

Strategiassaan Tampereen kaupunki tukee lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Asuinalueen rantaan sijoitettava laituri on yksi keino tukea tätä lapsille ja nuorille maksutonta virikkeellistä toimintaa. Uimaan lähteminen joko yksin tai kaverin kanssa madaltuu, kun pääsy uintipaikalle on tehty helpoksi. Toiminnallisen tekemisen seurauksena myös haitallinen ruutuajan liikakäyttö vähenee. Laiturin rakentaminen asuinalueen läheisyyteen voi myös lisätä turvallisuutta, koska tällöin lapset kulkevat sen kautta uimaan sen sijaan, että he kahlaavat liukkaalla kivikkoisella ranta-alueella. Lasten ja nuorten kesäloma on pitkä, joten heidän kesän toiminnallisuuttaan tulee tukea.

Laiturin rakentamistoiveita on tullut alueen asukkailta. Nahkakujan alapäädyssä on Atlaspuisto, joka rajoittuu rantaviivaan ja jonka kautta kulkee kävelyreitti. Laiturin sijoittaminen Nahkakujan päähän Atlaspuiston rantaan olisi perusteltua, koska se on asutuskeskukselle ja sen toiminnoille sijaintina keskeinen paikka.

Laiturin tulee olla rakenteeltaan riittävän jyrkää ja tukevasti pohjaan ankkuroitu, jotta se kestää Pyhäjärven vaihtelevat sääolosuhteet. Laiturin varusteiksi tarvitaan laadukkaat uimatikkaat ja kannelle oleskelua varten penkki. Lisäksi rantapenkereelle tarvitaan lyhyt kestopuulla ja kaiteella varustettu portaikko, jotta laiturille kulkeminen on turvallista.

Alustava kustannusarvio on enintään 20.000 euroa.

Jätän valtuustoaloitteen Tampereen Perussuomalaisen valtuustoryhmän puolesta.

Tampereella 11.4.2022

Aarne Raevaara (ps)
kaupunginvaltuutettu

aarne.raevaara@gmail.com

Valtuustoaloite Eteläpuiston elävöittämiseksi -kirsikkapuistohankkeen

eteenpäin vieminen- Matti Höyssä

Matti Höyssä esittää 17.5.2021 jättämässään valtuustoaloitteessa, että kirsikkapuisto perustetaan Eteläpuistoon ja että puistoon tulisi kirsikkapuiden lisäksi muitakin japaniaiheista japanilaisen kulttuurin muodossa.

Kirsikkapuiston perustamista Tampereelle on käsitelty aikaisemmin valtuustoaloitteessa (TRE: 3953/2020). Siinä kirsikkapuiston mahdollisia sijoituspaikkoja arvioitiin Hatanpäälle, lidesjärven puistoon ja Eteläpuistoon. Vastauksessa todettiin, että Kirsikkapuiston toteuttaminen vaatii tilaa ja sinne tulee olla hyvät kulkuyhteydet.

Eteläpuiston asemakaava on hyväksytyssä asemakaavaohjelmassa ajoitettu vuoteen 2024. Viheralueen yleissuunnitelma toteutetaan asemakaava yhteydessä. Eteläpuistolla on puistohistoriallisesti merkittäviä arvoja. Lisäksi ranta-alueen tilapäinen puistotoiminta on aktiivista ja alueella on paljon käyttäjiä. Viheralueen yleissuunnitelmassa tulee ottaa huomioon alueen arvot ja vakiintuneet sekä mahdolliset uudet toiminnat.

Kirsikkapuiston toteutusta ei esitetä vuoden 2023 talousarvioon.

VALTUUSTOALOITE

Eteläpuiston elävöittäminen – kirsikkapuistohankkeen eteenpäin vieminen.

Aloitteeni koskee kirsikkapuiston perustamista Eteläpuistoon. Aloite perustuu Tampereen Kokoomus ry:ssä eteenpäin kehiteltyyn vihreiden Jaakko Mustakallion ehdottamaan kirsikkapuistohankkeeseen.

Kirsikkapuiston paikaksi ehdotamme Eteläpuistoa, joka monimuotoisena puistona ehdottomasti soveltuu tarkoitukseen. Puiston keskeinen sijainti on saavutettavuuden kannalta hyvä ja mahdollistaa useamman kaupunkilaisen pääsevän nauttimaan puistosta. Suunniteltu rakentaminen Eteläpuistossa pitää mielestämme jäädyttää, ja siellä tulee säilyttää mahdollisimman paljon kaikille kaupunkilaisille yhteistä virkistysaluetta ja kaupungin ”keuhkoja”.

Kirsikkapuisto olisi kaikille sopiva virkistyspaikka, piknik-puisto, ja siellä voisi olla lapsille aktiviteetteja sekä mahdollisesti japanilainen teehuone. Puistossa voisi järjestää kaupunkilaisille suunnattuja yhteisiä tapahtumia, esimerkiksi keväinen kirsikankukkajuhla, hanami, joka toimisi kaupunkimme kesänavauksena.

Ajatuksemme on, että puistoon tulisi kirsikkapuiden lisäksi muutakin japaniaiheista japanilaisen kulttuurin muodossa. Olemme tästä olleet jo alustavasti yhteydessä eri yhteistyötahoihin, esimerkiksi Tampereen Suomi-Japani yhdistykseen, ja kartoittaneet heidän kiinnostustaan.

Eteläpuisto hienona paikkana soveltuu kirsikkapuiston sijainniksi paremmin kuin lidesjärven puisto, jonka monipuolinen linnusto ja kasvillisuus on suojeltava, ja kehitettävä puistoa siitä näkökulmasta. Varsinkin nykyinen hiekkakenttä saisi kirsikkapuistona paremman käytön. Myös lidesjärven sijainti etäällä keskustasta ei välttämättä vedä kaupunkilaisia luokseen yhtä laajasti kuin Eteläpuisto.

Ehdotuksemme kirsikkapuiston sijoittamisesta Eteläpuistoon ja japanilaisen kulttuurin ottamisesta sen osaksi soveltuisi sekä kaupunkipuistoajatukseen että kulttuuripääkaupunki-imagoon, ja kansainvälisyyden kannalta puisto olisi huomionarvoinen asia.

Matti Höyssä, valtuutettu kokoomus

Valtuustoaloite koiraystävällisen uimarannan perustamiseksi Tampereelle

Jukkapekka Lindfors ja 12 muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan, että Tampereen kaupunki lähtisi selvittämään ja suunnittelemaan koiraystävällisen, aidatun uimapaikan toteuttamista Tampereelle.

Tampereella on yksi koirille tarkoitettu uimapaikka ja se sijaitsee Santalahden rantapuistossa. Koirien uittaminen on järjestyslain §14 mukaan sallittua kaikkialla muualla paitsi ei yleisillä uimarannoilla. Uittaminen on siis mahdollista hyvin monessa paikassa, kunhan koira on kytkettynä.

Koirauimapaikan rakentamista ei esitetä vuoden 2023 talousarvioon.

Valtuustoaloite koiraystävällisen uimarannan perustamiseksi Tampereelle

Järjestylain 4 luvun 14 § kieltää yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen vedoten koiran kytkemättä jättämisen taajamassa ja pitämään huolta siitä, että koirat eivät pääse lainkaan yleiselle uimarannalle – eivät edes kytkettyinä.

Metsästyslain 8 luvun 51 § edellyttää tietyin poikkeuksin koiran kytkettynä pitämistä tai välittömästi kytkettävissä olemista maaliskuun 1. päivästä aina elokuun 19. päivään saakka – käytännössä siis läpi koko kuumimman kesäajan. Lisäksi samaisen lain *8 luvun 53 §* kieltää koiran irti pitämisen myös muina aikoina ilman maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupaa.

Tässä kohtaa voitaneenkin todeta, että ei koiran uimaan - tai luonnosta nauttimaan päästämistä ole lain silmissä ainakaan helppoa tehtyä. Uinti viilentää koiran pitkäksi aikaa ja edesauttaa näin myös niiden hyvinvointia kuumina kesäpäivinä. Koiria käytännössä uitetaan jo nyt edellä mainittujen lakien vastaisesti erilaisissa paikoissa, koska parempaakaan vaihtoehtoa ei aina tarjolla ole ollut.

Tampereella on toki olemassa toistakymmentä koirien ulkoiluun tarkoitettua koirapuistoa, mutta ei sellaisia aidoilla rajattuja vesialueita, missä lemmikkinsä voisi täysin turvallisesti päästää vapaana veteen virkistymään. Santalahden koirien uimapaikka ei aidattomuutensa ja läheisyydessään kulkevan vilkkaan autotien vuoksi täysin täytä tätä tarkoitustaan turvallisuuden osalta. Lisäksi se on alueena myös melko pieni, eikä uimisen osalta ole ehkä soveltuvain paikka ihmiselle.

Koiran huoltajana toimineena jo lähemmäs vuosikymmenen ajan, olen tullut siihen tulokseen, että Tampereen kokoisessa kaupungissa tulisi sen ytimen läheisyydessä olla aidoilla rajattu – ja pinta-alaltaan myös riittävän suuri yleiseen käyttöön tarkoitettu koiraystävällinen uimaranta. Sellainen, missä kesästä, rannalla loikoilusta ja uimisesta voisivat luvallisesti ja turvallisesti nauttia yhdessä sekä lemmikkieläin, että myös tämän huoltajana toimiva ihminen.

Helsingissä hyvin toteutetusta lemmikkien uimapaikasta voitaneen esimerkkinä nostaa esiin muun muassa Rajasaaren koira-aitaus. Tampereella tällainen uimaranta voisi sijaita esimerkiksi järven läheisyydessä olevan koirapuiston yhteydessä. Vaihtoehtoisesti alueena voisi toimia myös ihan vain tavanomainen uimaranta ilman varsinaista koirapuistoa, mutta joka olisi kuitenkin aidoilla rajattu. Tarvittaessa aita tulisi riittävän turvaetäisyyden verran vetää myös järveen, estämään lemmikkien mahdolliset harharetket pois niille varatulta alueelta.

Yksi vaihtoehto tällaisen toteuttamiselle voisi mahdollisuuksiensa mukaan olla Santalahden uimapaikka-alueen laajentaminen, kauttaaltaan aitaaminen ja muokkaaminen niin lemmikkieläinten, kuin myös ihmisten virkistyskäyttöön soveltuvaksi tai sitten perustaa tarkoitustaan vastaava alue kokonaan toisaalle. Ehkä jo olemassa olevan - tai nyt suunnitteilla olevien koirapuistojen yhteyteen tai jo olemassa olevan yleisen uimarannan paikalle tai sellaisen yhteyteen.

Esitän yhdessä muiden allekirjoittaneiden kanssa, että edellä mainitun kaltaisen yhteisesti lemmikkieläimille ja ihmisille tarkoitetun uimarannan perustamista ryhdyttäisiin selvittämään - ja suunnittelemaan toteutettavaksi Tampereelle.

16.03.2020

Juhapekka Lindfors

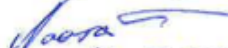
Tampereen kaupungin varavaltuutettu / Vasemmistoliitto

Sinikka Toivola
SINIKKA TOIVOLA

Mikko Aaltonen
MIKKO AALTONEN

Noora Tapio
NOORA TAPIO

Milka Hantula
MILKA HANTULA

Liisa Bortoluzzi
LIISA BORTOLUZZI

Ari Wiggelius
ARI WIGGELIUS

Petteri Salmi
PETTERI SALMI

Kirsi Kauranen
KIRSI KAURANEN

Valtuustoaloite koirapuiston perustamiseksi Pispalan/Tahmelan alueelle

Tiina Elovaara ja kaksi muuta valtuutettua esittävät 17.8.2020 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Pispalan tai Tahmelan alueelle perustetaan koirapuisto.

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 12.6.2012 §206 hyväksynyt Viherpalveluohjelman Koirapalvelut 2012-2025 ohjeellisena noudatettavaksi. Ohjelmassa esitetyt toimenpiteet, kuten investoinnit hyväksytään erikseen vuosisuunnitelmien yhteydessä.

Viherpalveluohjelmassa on esitetty uusien koirapuistojen rakentamisia ja niiden sijoituspaikkoja on tutkittu koko kantakaupungin alueella. Viime vuosina investoinnit ovat pääosin menneet olevien koirapuistojen peruskorjaukseen. Uusia on toteutettu muutamia ja tänä vuonna on aloitettu uuden koirapuiston rakentaminen Soukkapuistoon, Ranta-Tampellan alueelle. Viherpalveluohjelmassa ei ole esitetty koirapuiston rakentamista Pispalan ja Tahmelan alueelle. Pispalassa on vireillä kaksi asemakaavaa 8309 ja 8310. Näiden asemakaavojen yhteydessä on tutkittu myös alueen viheralueiden olevia ja mahdollisia uusia palveluita. Näissä ei löydetty uudelle koirapuistolle soveltuvaa paikkaa.

Pispalan ja Tahmelan alueelle toteutettavan koirapuiston investointia ei esitetä vuoden 2023 talousarvioon.

Valtuustoaloite koirapuisto Pispalaan

Tampereen Sininen valtuustoryhmä esittää koirapuiston perustamista Pispalaan tai Tahmelan alueelle.

Alueella on paljon koiria ja alue soveltuu hyvin koirapuiston perustamiseen.

Esitän, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuuksia ja perustaa koirapuiston Pispalan alueelle.

Tiina Elovaara

Tampereen sinisen valtuustoryhmän pj

Minna Minkkinen

Ilpo Simiö

Valtuustoaloite lähiliikuntapaikan rakentamiseksi Kämmenniemeen nykyisen parhaillaan purettavan päiväkodin tontille

Jukka Gustafsson ja viisi muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan 19.10.2020, että Kämmenniemeen, purettavan päiväkodin tontille, (Paavolantie 2) rakennetaan lähiliikuntapaikka.

Kämmenniemessä on julkisilla viheralueilla kaksi leikkipaikkaa ja yksi pelikenttä.

Lähiliikuntapaikan toteuttamista Kämmenniemeen ei olla esittämässä kaupunkiympäristön kehittämisen investointiohjelmaan vuodelle 2023.

Jukka Gustafsson

Valtuustoaloite - Lähiliikuntapaikka Kämmenniemeen

1/2

Valtuustoaloite: Lähiliikuntapaikan rakentamiseksi Kämmenniemeen nykyisen parhaillaan purettavan päiväkodin tontille (os. Paavolantie 2)

Liikunnan merkityksestä kaikenikäisten ihmisten terveydelle, hyvinvointiin ja elämisen laatuun on olemassa koko ajan enemmän ja enemmän tutkittua tietoa. Tampereella on liikuntapaikkojen kehittämisessä edetty positiivisesti. Kaupungin kehityksessä on juuri nyt ajankohtaista tarvetta Pohjois-Tampereella luoda parempia ja monipuolisempia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia. On aika toimia.

Teiskolaiset asukkaat, lähialueen koulut ja päiväkodit, nuorisopalvelut, Teiskon urheilijat, Teiskon VPK, lähitorityöryhmä Teiskon Kämppi ja seurakunta pitävät lähiliikuntapaikan rakentamista Kämmenniemeen erittäin tärkeänä. Tahtotila on erittäin laaja.

Vanhan päiväkodin tontti - osoitteessa Paavolantie 2, 34240 Kämmenniemi olisi sijainniltaan ja kooltaan sopiva paikka lähiliikuntapaikaksi. Vanhaa päiväkotia puretaan parhaillaan ja purkutyöt ovat valmiita vuoden 2020 joulukuun puoleen väliin mennessä.

**Kuva vanhan päiväkodin tontista,
(koko 7359,2 neliötä) -
Paavolantie 2, 34240 Kämmenniemi**

Tarkoituksen mukaista olisi, että Teisko-Aitolahden lapset ja nuoret (ja miksei myös työikäiset ja ikäihmiset) osallistuvat lähiliikuntapaikan suunnitteluun, jolloin he myös sitoutuisivat paremmin pitämään siitä huolta. Siinä voisi olla mm. tekonurmikenttä, kuntoilu- ja kiipeilytelineitä, juoksu-, skeitti-, pyörä- tai rullalautailuratoja.

Teiskosta on pitkät etäisyydet harrastuspaikkoihin ja harrastuksiin kuljettaminen vie aikaa ja rahaa ja rasittaa ympäristöä. Lähiliikuntapaikka on ekologinen ja ympäristöystävällinen.

Teiskolaiset nuoret harrastavat keskimäärin vähemmän kuin muut tamperelaiset. Teisko-Aitolahti -lehti kirjoitti Kämenniemen seiskaluokkalaisten harrastusrahasta seuraavasti:

*"projektipäällikkö **Johanna Riipi** kertoo, että koulut valittiin sen mukaan, joista on tiedossa hieman pienempi harrastuneisuus. THL:n teettämässä kouluterveyskyselyssä on selvitetty myös harrastusten määrää oppilailla."*

Teisko-Aitolahti -lehden artikkelin kuvauksen mukaan Kämenniemen koulussa olevat oppilaat harrastavat hieman keskimääräistä vähemmän.

Alueen lapset ja nuoret kaipaavat monipuolista vapaa-ajan tekemistä. Nuorison turhautumista kuvaavaa on ollut myös se, että Kämenniemessä on ajoittain ollut nuorten häiriökäyttäytymistä ja esiintynyt ilkivaltaa.

Lähiliikuntapaikan tavoitteena olisi liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen ympärivuotiseen käyttöön kaikenikäisille, vauvasta vaariin. Lähiliikuntapaikka tulisi myös päiväkodin, koulun, nuorisopalvelujen ja eri yhdistysten ja seurojen käyttöön.

Kämenniemen lähiliikuntapaikka palvelisi koko Teisko-Aitolahden aluetta. Se lisäisi asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta ja edistäisi asukkaiden terveyden ja hyvinvointia.

Esitämme että kaupunginhallitus /kaupunginvaltuusto ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin lähiliikuntapaikan rakentamiseksi Kämenniemeen nykyisen parhaillaan purettavaan päiväkodin tontille (os. Paavolantie 2).

Tampereella 19.10.2020

Jukka Gustafsson

kaupunginvaltuutettu, sd

NIKKO LAAKONEN

ALEXSOUKI ATANAS
GAMER-KISHA

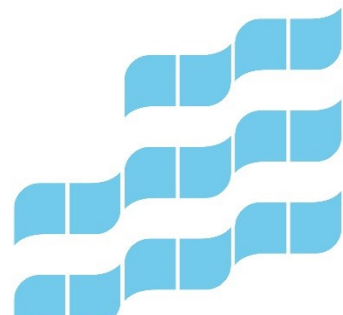
Jouni Ovaska

Kirsi Kaivonen

Liite Jolila 14.9.2022

Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi - Aila Dündar-Järvinen, TRE:2375/10.00.01/2022

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi - Aila Dünder-Järvinen

Aila Dünder-Järvinen esittää, että Tampereen kaupunki etsii nopeasti ratkaisut Takahuhdin koulun tilaongelmiin keskustellen yhdessä koulun henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Lisäksi hän esittää, että Takahuhdin koulun vanhempainyhdistyksen havainnot bussilinjoista tulee huomioida ja koulun huonot joukkoliikenneyhteydet tulee korjata nopeasti.

Takahuhdin koulun B-talon pinta-alaan perustuva laskennallinen kapasiteetti on 457 oppilasta. A-talon osalta laskennallinen kapasiteetti on 730 oppilasta. Takahuhdin koulurakennuksessa B on tällä hetkellä oppilaita noin 386 (sisältäen esiopetuksen). B-talon keskimääräinen ryhmäkoko 21,27, (B-talossa on vain 0–4-luokat) A-talossa 5–9-luokat, josta 1–6 luokkien keskimääräinen ryhmäkoko on 22,62 ja 7–9 luokkien keskimääräinen ryhmäkoko on 20,70.

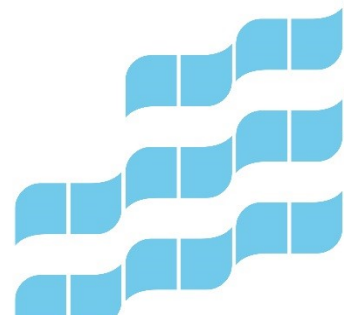
B-koulun wc-tilat on mitoitettu toteutusajankohdan mukaisten rakennusmääräysten ja ohjeiden mukaan. B-koululla oppilaiden wc-istuimia on 20 kappaletta. Tulevassa perusparannushankkeessa tilojen määrä ja niiden sijainnit tullaan tarkastamaan nykyvaatimusten mukaiselle tasolle. B-rakennuksessa on noin 146 m² ja rakennuksessa A noin 382 m² kokoinen liikuntasali. Koulu käyttää myös muita lähialueella olevia sisäliikuntatiloja mm. Kauppi Sports Center ja Kaukajärven Spiral-halli.

B-koululle on tehty IV-koneiden, puhaltimien ja automaatiojärjestelmän saneeraus v.2020. Lisäksi tämän vuoden aikana asennetaan oviin tietolaatat, joissa ilmoitetaan kunkin tilan sallittu käyttäjämäärä tuloilmaan verrattuna.

Pirkanmaan Voimialta saadun tiedon mukaan koulujen puhtaustaso on tasolla kolme (puhtaustaso ”siisti”). Normisiivouksen lisäksi wc-tiloihin tehdään tarkistussiivouksia päivän aikana tarpeen mukaan, arviolta noin 1–2 kertaa päivässä.

B-koulun perusparannus ja päiväkodin laajennusosan rakentaminen on investointiohjelmassa ajoitettu vuosille 2025–2027. B-rakennuksen valmistumisen jälkeen toteutettaisiin tämänhetkisen suunnitelman mukaan A-rakennuksen perusparannus vuosina 2028–2029. Osana hanketta tehdään tarvittavat tilamuutokset, joilla vastataan uusien oppimisympäristöjen vaatimuksiin, mukaan lukien liikuntatilat. Väistötilaratkaisut suunnitellaan tarvittavalle oppilasmäärälle rakennustöiden ajaksi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt Linjasto 2021 -päätöksen tammikuussa 2021 (TRE:5390/08.01.01/2020). Linjastosuunnittelua tehtiin yhdessä asukkaiden kanssa yli vuoden ajan ja suunnittelua ohjasi myös Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan hyväksymät suunnitteluperiaatteet vuodelta 2016 (TRE:3813/08.01.01/2016). Joukkoliikenteen suunnittelu on aina erilaisten tarpeiden yhteensovittamista. Yli 50-paikkaisella bussilla ei pystytä tarjoamaan yksilöllistä palvelua. Yhdellä asuinalueella tai koulua palvelevalla bussilinjalla ei voida vaihdotta mahdollistaa kaikkia matkustustarpeita. Yksittäisen palautteen pohjalta tehdään aina arviointi muutoksen vaikutuksista muihin matkustustarpeisiin ja haetaan mahdollisimman laajaa joukkoa palveleva kompromissi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt joukkoliikenteen palvelutasopäätöksen talvikauden 2022–2023 osalta tammikuussa 2022 (TRE:114/08.01.01/2022). Tätä päätöstä edelsi lautakunnalle raportoitu merkittävän linjastouudistuksen myötä saatu palaute (TRE:7965/08.01.01/2021), johon oli kerätty koko Nysse-alueen uuden linjaston käyttöönotosta saatu palaute. Osa palautteesta oli kiitos uusista reittiyhteyksistä ja osassa palautteista kritisoitiin uusia linjastoratkaisuja. Erityistä kiitosta on saatu esimerkiksi Vehmaisista ja Leinolasta, josta linjastomuutoksen yhteydessä mahdollistettiin joukkoliikenneyhteys omaan aluekeskukseen Linnainmaalle sekä Taysin palveluihin. Talvikauden 2022–2023 valmistelun yhteydessä Nyssen suunnittelussa käytiin läpi linjastosta saatua palautetta ja pohdittiin vielä linjaston kokonaisrakennetta. Palautteen pohjalta sekä liikennöintiresurssien uudelleenohjaamisen myötä, Nysse toi joukkoliikennelautakunnan päätöksentekoon ehdotuksen lakkauttaa linja 16 välillä Hakametsä – Tays ja korvata linjan liikennöinti linjalla 32 Tays – Messukylä - Hakametsä. Lautakunta hyväksyi uuden linjan 32 perustamisen ja linjan 16 lakkauttamisen välillä Hakametsä – Tays.

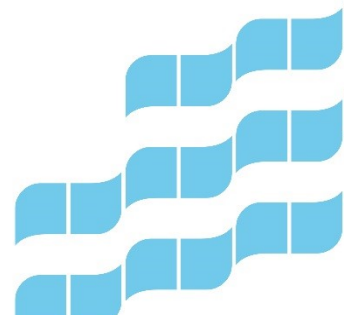
Uudella linjalla 32 pystytään kehittämään joukkoliikenneyhteyttä Taysille laajemmalla alueella sekä mahdollistamaan Takahuhtintieltä yhteys Messukylän, Taysin ja Hakametsän alueille. Uusi linja 32 liikennöi maanantaista lauantaihin 30 minuutin välein. Linjan 32 päätepysäkki sijaitsee Arvo Ylpön kadun päätepysäkillä ja linjalla mahdollistetaan siten vaihdoton yhteys Takahuhtin koululta Kaupin Sport Centerille sekä Kaupin urheilumaastoon. Lisäksi linja 32 liikennöi Takahuhtin koululta Ristinarkun kautta Messukylänkadulle, josta linja jatkaa Hervannan valtavyhlän kautta Hakametsän ratikkapysäkille. Takahuhtin koululta on siten mahdollista kulkea linjalla 32 Messukylänkadulle, jossa pystyy vaihtamaan niin linjoilla 9 ja 19 Kaukajärven suuntaan, kuin linjalla 40 Vehmaisten urheilukentälle. Etenkin linjat 9 ja 19 kulkevat tiheällä vuorotarjonnalla arjen keskipäivällä, jolloin vaihtoa ei merkittävästi tarvitse koululta urheiluhalliin suunnitella.

Uusi linja 32 tukee Nyssen runkolinjastoa ja mahdollistaa laajemmalla alueella yhteyden ratikkapysäkille. Linja toimii etenkin poikittaisyhteytenä, jossa eri Nyssen runkolinjoilta on mahdollista vaihtaa linjaan 32 eri solmukohteissa. Linja 32 tavoittaa uudella reitillään Nyssen runkolinjat 1, 3, 6, 7, 9, 19 ja 40, joilla liikennöidään tiheällä vuorotarjonnalla ja laajoilla liikennöintiajoilla. Tämän myötä niin Tays kuin Hakametsän ovat saavutettavissa laajalta alueelta yhdellä vaihdolla.

Takahuhdin koulurakennusten A ja B tarveselvitystyö käynnistyy vuonna 2023. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan koulun liikuntatilojen lisätarpeet. Tässä vaiheessa osallistetaan myös koulun henkilökuntaa ja vanhempia. Lisäksi väistöilaratkaisut suunnitellaan tarvittavalle oppilasmäärälle rakennustöiden ajaksi.

Valmistelijat:

Hankepäällikkö Jarmo Viljakka, jarmo.viljakka@tampere.fi, puh. 040 806 4105
Opetusjohtaja Ulla Ojalampi, ulla.ojalampi@tampere.fi, puh. 050 4283044
Koordinaattori Elina Kalliohaka, elina.kalliohaka@tampere.fi, puh. 040 486 4918
Suunnittelija Leena K Huhtala, leena.k.huhtala@tampere.fi, puh. 044 430 9088

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi

Takahuhdin koulun vanhemmat ovat olleet yhteydessä kaupungin johtoon jo vuosi sitten koskien koulun tilaongelmia. Takahuhdin koulu on itäisen Tampereen suuri yhtenäiskoulu vuosiluokille 1-9. Oppilaita koulussa on noin 1100 ja henkilökuntaa 100. Koulu toimii vuoden 2019 alusta lähtien kolmessa rakennuksessa, joista uusin on Irjalassa (Irjalankuja 4) oleva pienten lasten yksikkö. Alakoulun rakennuksessa (Hintsankatu 4) on vuosiluokkia 0-4 ja isompien oppilaiden puolella (Hanhenmäenkatu 2) vuosiluokkia 5-9. Alueella on tehty ja tehdään täydennysrakentamista, joten alueen asukasmäärä ei laske, vaan pikemminkin lisääntyy lähitulevaisuudessa. Tämä tarkoittaa myös lisää oppilaita Takahuhdin kouluun. Muutama vuosi sitten valmistui koulun pienten lasten yksikkö Irjalaan, mutta se ei ole olennaisesti helpottanut vanhojen A- ja B-talojen tilapulaa.

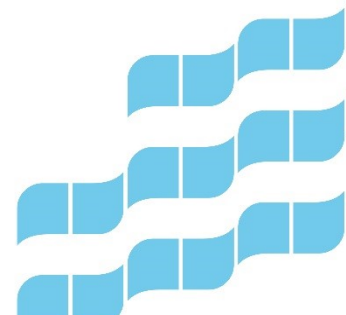
Koulun tilanahtaus on iso ongelma. Vanhempien mukaan kaikki pienetkin aputilat on jo otettu opetuskäyttöön, mutta siitäkin huolimatta joudutaan tekemään ylisuuria luokkia, koska ei ole tiloja, mihin ylimääräisiä luokkia voisi sijoittaa. B- talossa WC-tilojen määrä on riittämätön, ja niiden siivoustaso on niiden käyttöön nähden myös surkealla tolalla. Pienet lapset mieluummin pidättävät koko päivän kuin käyvät koulussa vessassa, koska WC-tilat ovat epäsiistit. A-talossa tilanne ei ole juurikaan parempi. Esim. liikuntasali on liian pieni näin suurelle määrälle oppilaita, ja myös opettajat valittavat, ettei saliaikaa riitä kaikille tarpeeksi, koska rinnakkaisia liikuntatunteja on niin monta. Myös riittämätön ilmanvaihto on ongelma. Palautetta riittämättömästä ilmanvaihdosta ja sen aiheuttamista vaivoista kuulee jatkuvasti oppilailta ja opettajilta. Mitään ratkaisevaa parannusta ei kuitenkaan tähän ole ilmeisesti tehtävissä, koska kaikki koulun tilat ovat jo käytössä, eikä tiloja ja niiden ilmanvaihtoa ole suunniteltu niin suurelle käyttäjämäärälle. B-talon (Hintsankatu 4) vierestä on purettu homehtunut terveydenhuollon rakennus, ja tilalle tehtiin parkkipaikka. Tällä tontilla olisi valmiina jo kunnallistekniikka siirtokelpoista lisärakennusta varten.

Tampereen kaupungin investointisuunnitelmassa on varattu vuodelle 2027 A-talolle suunnittelurahaa 400 000 euroa peruskorjauksia varten. Siihen on vielä viisi vuotta aikaa. Koulun päivittäinen tilanahtaus vaikuttaa kaikkeen päivittäiseen toimintaan.

Takahuhdin koulun vanhempainyhdistys lähestyi viime vuoden joulukuussa päättäjiä koskien koulun oppilaiden joukkoliikenneyhteyksiä. Kirjeessä todettiin, että sujuvat joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeitä Takahuhdin koulun oppilaille ja heidän opettajilleen toimivan koulutyön kannalta. Moni tulee, tai haluaisi tulla, kouluun bussilla, joten nykyisten yhteyksien puutteet koskettavat huomattavaa määrää kaupunkilaisia.

Takahuhdin koulun omat sisäliikuntatilat ovat näin isolle oppilasmäärälle riittämättömät, joten sujuva liikkuminen alueen eri liikuntapaikkoihin on erityisen tärkeää. Esim. liikuntasali on koulupäivien aikana aamusta iltapäivään 100 % käytössä, eivätkä kaikki rinnakkain olevat liikuntaryhmät mahdu koululle sisäliikuntaan. Tämän vuoksi osa luokista ohjataan käyttämään lähialueiden muita liikuntatiloja. Tämä onkin toiminut hyvin aiemmin, kun käytössä olivat toimivat joukkoliikenneyhteydet Kaukajärvelle, Kauppiin, Vehmaisiin sekä Kalevan uintikeskukselle.

Koulun vanhempainyhdistys kysyi viime marraskuussa koulun liikunnanopettajilta, kuinka liikkuminen eri liikuntapaikoille sujuu nykyisellään. Opettajien viesti oli, että nykyiset yhteydet ovat riittämättömät, ja olisi ensiarvoisen tärkeää, että bussilinjat palautettaisiin toimimaan sujuvasti koululta lähiliikuntapaikkoihin ja takaisin. Vanhempainyhdistyksen mielestä linjojen ja lippukäytäntöjen parannustarpeet ovat välttämättömiä

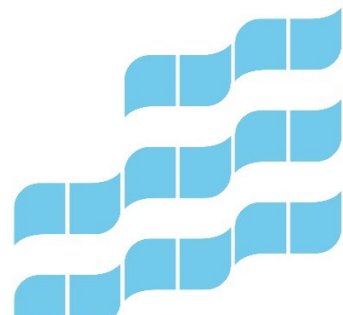
koululaisille edelleen. Nämä ovat Takahuhdin koululaisten ja kasvattajien sujuvan arjen perusasioita. Koska koulussa ei ole riittäviä liikuntatiloja, se johtaa siihen, että luokat ja liikuntaryhmät kulkevat liikuntapaikoille päivittäin. Tästä syystä siirtymät liikuntapaikoille pitäisi sujua kohtuullisessa ajassa niin, ettei suurin osa tunnista kulu matkustamiseen, vaan itse liikkumiseen. Ei myöskään saisi olla niin, että liikunnanopettajien käytössä oleva lajivalikoima kapenee kohtuuttomasti, koska busseilla ei enää pääse paikkoihin, jonne koululaiset aiemmin pääsivät kulkemaan sujuvasti. Koululaiset tarvitsevat sujuvat joukkoliikenneyhteydet Kauppiin, Kaukajärvelle ja Vehmaisiin. Ennen pääsi linjalla 32 kätevästi perille Kauppiin asti, jossa liikuntatunneilla harrastetaan hiihtämistä, suunnistusta, keilailua ja Kauppi Sport Centerin tarjoamia sisäliikuntalajeja. Nyt Kaupin urheilupuistoon ei pääse perille asti. Linjan 29 pysäkiltä matka on pitkä etenkin alakouluikäisten oppilaiden kulkea. Linja 32 palveli hyvin myös Kaukajärven suuntaan Kaukajärven Spiralille pelaamaan salibandyä, futsalia ja sulkapalloa sekä Kaukajärven Sentterille luistelemaan. Nyt näihin pääsee vain Messukylän kirkon pysäkiltä, johon on 1,3 km matka koululta. Yhdensuuntaiseen matkaan saa varata aikaa noin puoli tuntia. Paikan päällä ehtii olla vain puoli tuntia. Bussi 32 palveli aiemmin yhtä lailla myös Messukylän koululaisia. Entinen linja 17 vei ennen koululaiset Vehmaisten urheilukentälle, jonne kaupunki on hankkinut upouudet yleisurheiluvälineet sekä myös liikuntakeskus Hippaan ja Tampereen Sisun tiloihin.

Esitän, että Tampereen kaupunki etsii nopeasti ratkaisut Takahuhdin koulun tilaongelmiin keskustellen yhdessä koulun henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Kyseeseen voi tulla esim. siirtokelpoisen tilan sijoittaminen koulun läheisyyteen. Mikäli päädytään peruskorjauksen aikaistamiseen, pitää koulun vakava tilaongelma joka tapauksessa nopeasti ratkaista. Lisäksi esitän, että Takahuhdin koulun vanhempainyhdistyksen havainnot bussilinjoista tulee huomioida ja koulun huonot joukkoliikenneyhteydet tulee korjata nopeasti.

Tampereella 21.3.2022

Aila Dündar-Järvinen

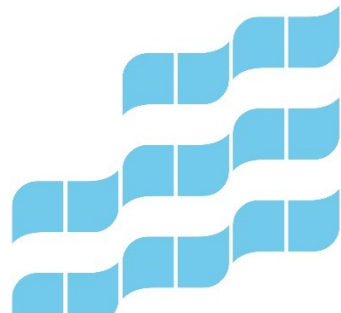
Kaupunginvaltuutettu (sd)

Liite: Elinvoima- ja osaamislautakunta 13.9.2022

Vuoden 2023 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämisestä (TRE:4716/12.00.01/2022)

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämiseksi

Perusopetuksen vastaus aloitteeseen:

Perusopetuksessa on laadittu kouluille alla olevat yhteiset oppilaskunnan hallituksen toimintalinjaukset.

- Oppilaskunnan hallituksen edustajat valitaan koko koulun laajuisilla vaaleilla ja jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua oppilaskunnan päätöksentekoon yleiskokouksessa.
- Noin kerran kuukaudessa oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat kaikki opettajat yhteen kokoavaan kokoukseen. Oppilaskunnan hallituksen edustajat ovat läsnä kokouksessa yhteisten asioiden käsittelyn aikana.
- Oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksiin oppilaitoksissa.
- Jokainen koulu laatii oppilaskunnan hallituksen toiminnan vuosikellon ja liittää sen osaksi koulun lukuvuosisuunnitelmaa.

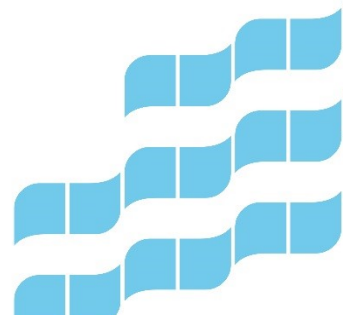
Perusopetuksessa koulun kehittämismäärärahoista erotetaan selkeät toimintamäärärahat oppilaskunnan hallituksen käyttöön. Rehtori varmistaa, että koulussa huolehditaan oppilaskuntatoiminnan ohjaamisen riittävästä resursseista. Tämä mahdollistaa oppilaskunnan omatoimisen talousarvion laatimisen lukuvuosittain. Toimintamäärärahojen korottaminen noin tuhanteen euroon lukuvuotta kohden vaatisi lisää resurssointia.

Perusopetuksessa oppilaskunnan ohjaustyön palkkio määräytyy OVTES 17 §:n mukaan. Sen mukaan vuosiluokkien 7–9 oppilaskunnan ohjaajaksi määrätyle opettajanviran haltijalle puolta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, kun koulussa on 1–6 palkkaperusteryhmää ja yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus, kun koulussa on 7–14 palkkaperusteryhmää ja puoltatoista vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava tätä suuremmissa kouluissa. Tampereen peruskouluissa vuosiluokilla 1–9 oppilaskunnan ohjaustyötä tekevät opettajat saavat puoli vuosiviikkotuntipalkkiota vastaavan korvauksen.

Nuorisovaltuuston aloitteessa esitetyn oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin tarve ja sen edellyttämät taloudelliset resurssit on tarkemmin selvitettävä. Ulkopuolisen henkilön palkkaaminen ei välttämättä ole ratkaisu oppilaskuntien toiminnan yhdenvertaiselle kehittämiselle ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiselle. Avainasemassa on oppilaskuntien hallitusten puheenjohtajien, ohjaavien opettajien, rehtorien sekä perusopetuksen hallinnon välinen yhteistyö asian edistämiseksi.

Nuorisovaltuusto toivoo kouluilta huonetta tai tilaa toiminnan harjoittamiseksi. Perusopetuksen kouluissa on varattu tila jokaisesta koulusta oppilaskunnan toimintaa varten.

Nuorisovaltuusto esittää, että koulujen henkilökuntaa tulee kouluttaa vuosittain nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä oppilaskuntatoiminnasta. Opetusministeriössä oppilaskuntatoiminnan tueksi laaditut oppaat antavat ohjeita ohjaavalle opettajalle tukimateriaalia ohjaamistyön tueksi. Lisäksi Tampereen seudun kasvatus- ja opetusalan henkilöstön osaamisen kehittämispalvelun ja -verkoston Osakkeen kautta opettajille tarjotaan koulutuskokonaisuuksia oppilaiden osallisuuden sekä demokratia- ja yhteistyötaitojen vahvistamiseksi. Osallisuus ja aktiivinen kansalaisuus / toimijuus korostuvat perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisessa pedagogiikassa, kuten oppimiskäsityksessä, tavoitteissa ja arviointikulttuurissa. Ne sisältyvät myös mm. perusopetuksen arvoihin ja toimintakulttuuriin. Yksi opetussuunnitelman laaja-alaisista osaamisalueista on osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Lukiokoulutuksen vastaus aloitteeseen:

Nuorisovaltuusto on aloitteessaan nostanut esiin tarpeen kehittää oppilaitosten asennekulttuuria nykyistä oppilas- ja opiskelijakuntamyönteisemmäksi. Lukioden 2021 käyttöön ottamissa uusissa opetus suunnitelmissa korostuvat hyvinvointi, vuorovaikutus ja osallisuus. Lukiokoulutusta ollaan siis kehittämässä kohti osallistavampaa toimintakulttuuria.

Tampereen kaupungin lukiokoulutuksen hallinto on järjestänyt vuosittain opiskelijakuntien hallitusten puheenjohtajien kanssa tapaamisen ja jatkossa tapaamisia järjestetään kaksi kertaa lukuvuodessa. Tapaamisten tarkoituksena on mm. yhteisistä käytänteistä sopiminen ja yhdenvertaisten toimintatapojen turvaaminen. Opiskelijakuntien hallituksille myönnetään lukuvuosittain myös rahallista avustusta 400 euroa / lukio opiskelijoille tarkoitettuna toiminnan tukemiseksi. Summaa on korotettu sadalla eurolla syksystä 2021 alkaen. Alkaneen lukuvuoden 2022–2023 osalta päätös rahoituksesta on jo tehty. Jaettavaa summaa tarkastellaan seuraavan kerran aikaisintaan lukuvuodelle 2023–2024.

Lukioissa on opettajakunnasta valittu henkilö, jolle opiskelijakuntatoiminnan ohjaaminen on vastuutettu. Ohjaavien opettajien tapaamisilla ja kouluttamisella voidaan myös edistää lukioden opiskelijakuntien hallitusten yhdenvertaisia vaikuttamismahdollisuuksia ja kehittää toimintaa kokonaisuudessaan.

Lukiokoulutuksessa on käynnistymässä lukioden johtamisjärjestelmien kehittäminen. Osana johtamisen kehittämistä käsitellään myös opiskelijoiden osallisuus oppilaitosten opiskelijoita koskevassa päätöksenteossa. Tällä tavoin halutaan osaltaan turvata ja lisätä nuorten vaikuttamismahdollisuuksia lukioden toiminnassa.

Nuorisovaltuuston aloitteessa esitetyn oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin tarve ja sen edellyttämät taloudelliset resurssit on tarvittaessa vielä tarkemmin selvitettävä. Lukiokoulutuksen näkökulmasta ulkopuolisen henkilön palkkaaminen ei ole ratkaisu opiskelijakuntien toiminnan yhdenvertaiselle kehittämiselle ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiselle. Avainasemassa on opiskelijakuntien hallitusten puheenjohtajien, ohjaavien opettajien, rehtorien sekä lukiokoulutuksen hallinnon välinen yhteistyö asian edistämiseksi.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten kehittämiseksi ei ole erikseen varattu määrärahaa lukiokoulutuksen talousarvioesityksessä.

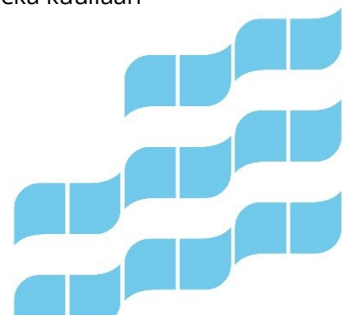
Tampereen seudun ammattiopisto Tredun vastaus aloitteeseen:

Tampereen Nuorisovaltuusto esittää aloitteessaan, että Tampereen peruskoulujen, lukioden ja ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien hallituksille tulee turvata riittävät ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset. Tavoitteena on muun muassa luoda opiskelijamyönteinen asennekulttuuri ja opiskelijakuntatoiminnan jatkuvuus.

Tampereen seudun ammattiopisto, Tredu toimii 12 kunnan ammatillisen koulutuksen yhteistoiminta-alueena. Toimipisteitä on seitsemän kunnan alueella yhteensä 14, joista viisi sijaitsee Tampereella. Tredussa on noin 11 000 opiskelijaa ja jokaisessa toimipisteessä toteutetaan lakisääteistä opiskelijakunta- ja tutortoimintaa opiskelijoiden tarpeet ja toiveet huomioiden.

Tredun toimipistekohtaisten opiskelijakuntien lisäksi Tredussa toimii yhteinen Tredutasoinen opiskelijakunnan edustajisto, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukukaudessa. Toimipistekohtaiset opiskelijakunnan hallitukset tai ryhmäedustajat valitsevat toimipisteen opiskelijoista edustajistoon kulloinkin osallistuvat kaksi opiskelijaa.

Tredussa on kolme kampusta, joissa opiskelijakuntatoimintaa ohjaavat kampuskoordinaattorit sekä kaksi Tredutasoista opiskelijakuntatoiminnan koordinaattoria osa-aikaisesti. Koordinaattorit valmistelevat yhdessä ohjaavien opettajien ja edustajiston kanssa Tredun johdon ja opiskelijakunnan tapaamiset ja kokoukset sisältöineen vuosikellon mukaisesti. Tapaamisissa keskustellaan opiskelijoilta nousseista asioista sekä kuullaan

johdon terveiset. Tredutasoisten koordinaattoreiden tehtäviin kuuluu lisäksi kehittää opiskelijan vaikuttamisen väyliä hyödyntäen eri kanavia sekä tukea hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistamista yhteistyössä kampuskoordinaattoreiden ja opinto-ohjaajien kanssa. Tärkeänä tavoitteena on myös positiivisen hengen luominen sekä ammatillisen koulutuksen noste.

Tredun opiskelijoita kutsutaan eri työryhmiin ja toimikuntiin kehittämään oppilaitoksen toimintaa sekä ilmaisemaan mielipiteensä heidän asemaansa vaikuttavista asioista. Näistä esimerkkinä muun muassa ”Kestävä elämäntapa” -strategisen painopisteen mukainen ”Yhdenvertainen ja moninainen Tredu”. Tredun johto sekä koordinaattorit pyytävät edustajistolta kannanottoja, lausuntoja sekä esityksiä opiskelijoita koskevista ajankohtaisista tai valmistelussa olevista asioista. Opiskelijoilla on lisäksi mahdollisuus palautteen antoon muun muassa kaksi kertaa vuodessa jokaisessa toimipisteessä toteutettavissa opiskelijapalautefoorumeissa.

Tredun toimipisteiden opiskelijakuntatoimintaan varataan toimintarahoitusta vuosittain Tredun talousarviossa. Toimintarahoitusta muodostuu Tredun sisäisestä rahoituksesta sekä opiskelijakunnan omasta toiminnasta.

Tredu näkee myönteisenä kehittämisajatuksena, että eri kouluasteille rekrytoitaisiin yhteinen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattori, mikäli rahoitus huomioidaan Tampereen kaupungin talousarviossa.

Yhteenveto:

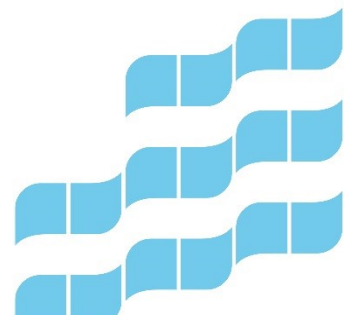
Elinvoima- ja osaamislautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2023 ei ole varauduttu täysipäiväisen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattorin rekrytoimiseksi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja Tredun yhteiseksi työntekijäksi. Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa jatketaan oppilas- ja opiskelijakuntien sekä niiden hallitusten toimintaedellytysten kehittämistä yhdessä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa.

Valmistelijat:

Opetusjohtaja (perusopetus), Ulla-Maija Ojalampi, ulla.ojalampi@tampere.fi, puh. 050 428 3044

Lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, mari.aalto1@tampere.fi, puh. 040 187 4593

Ammatillisen koulutuksen johtaja, Kirsi Viskari, kirsi.viskari@tampere.fi, puh. 0400 376 420

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämisestä

Tampereen kaupungin peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksissä on paljon oppilaitoskohtaisia eroavaisuuksia. Esimerkiksi osassa kaupungin ylläpitämistä oppilaitoksista oppilas- tai opiskelijakunnan hallituksen edustajat pääsevät ansiokkaasti oppilaitoksen tärkeimpien työryhmien kokouksiin, toisissa taas yksittäisenkin asian läpi vieminen voi olla nuorille kovin haasteellista.

Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta esimerkiksi lukioiden 1. ja 2. vuosikurssien opiskelijoista vain noin 10,2 % koki koulunsa vaikuttamismahdollisuudet hyväksi. Tämä on erittäin huolestuttavaa, ja näiden tulosten pohjalta oppilas- ja opiskelijakuntien toimintaedellytysten kehittämiseksi olisi todella suurta kysyntää ja ennen kaikkea tarvetta.

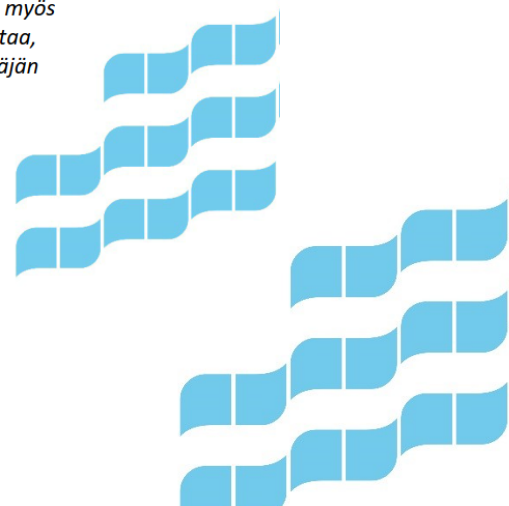
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto on käynnistänyt vuoden 2022 alussa oppilas- ja opiskelijakuntien yhdenvertaisuuden kehittämishankkeen. Sen tavoitteena on luoda oppilas- ja opiskelijakuntamyönteinen asennekulttuuri, varmistaa riittävät ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset, yhdenmukaistaa oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten valintamenettelyitä, kehittää oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta sekä varmistaa oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan jatkuvuus. Tämän aloitteen sisältö on koottu kehittämishankkeen työryhmän keskusteluiden pohjalta sekä oppilas- ja opiskelijakuntatoimijoilta saadun palautteen perusteella.

On käytännössä oppilaitoksesta riippuvaista, miten hyvin nuori voi omaan elinympäristöönsä vaikuttaa. Nuorisovaltuusto haluaa purkaa oppilaitosten välistä segregatiota ja edistää nuorten välistä tasa-arvoa heidän taustastaan ja oppilaitoksestaan riippumatta. Riittävät toimintaedellytykset oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnalle mahdollistavat kokonaisvaltaisen ja nuorisolähtöisen toiminnan. Olisikin tarkoituksenmukaista kehittää oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksiä siten, että Tampereen kaupungin oppilaitoksissa jokaisella nuorella olisi yhdenvertaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Nuorisovaltuusto näkee, että nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistumiselle ja vaikuttamiselle turvataan riittäväillä oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksillä. Ne mahdollistaisivat aidosti nuorisolähtöisen toiminnan, jota suunniteltaisiin yhteistyössä oppilas- tai opiskelijakunnan toiminnasta vastuussa olevan henkilökunnan jäsenen kanssa.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksiä tulisi kehittää sillä tavoin, että toiminnan järjestämiseen varattu toimintamäärärahoja korotettaisiin noin tuhanteen euroon lukuvuotta kohden. Työntekijäresurssin tulisi myös olla oppilas- tai opiskelijakunnan hallituksen käyttötärpeen mukainen ja tämän lisäkorvaus ohjaustyöstä olla siihen suhteutettuna kohtuullisen kokoinen. Lisäksi tulisi kehittää kaupunginlaajuinen toimintamalli oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten edustajien mukaan ottamiseen oppilaitoksen opettajainkokouksiin ja muihin koulun tärkeimpien työryhmien kokouksiin. Osassa oppilaitoksista oppilas- tai opiskelijakunnan käyttöön on varattu huone toiminnan harjoittamiseksi. Tämä toimintatapa olisi hyvä ottaa käytäntöön jokaisessa Tampereen kaupungin oppilaitoksessa ja mahdollisuuksia siihen tulisi selvittää.

Tässä on esimerkiksi ote lukiolaista, jossa kerrotaan opiskelijakuntatoiminnan järjestämisestä seuraavaa: *”Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, tulee olla sen opiskelijoista muodostuva opiskelijakunta. Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja*

 TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO

kriittiseen kansalaisuuteen. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opiskelijakunnalle riittävät toimintaedellytykset.” Olisi myös lain hengen mukaista turvata oppilas- ja opiskelijakuntien toimintaedellytykset. Laki ei määrittele erikseen sitä, mitä toimintaedellytyksillä tarkoitetaan, mutta nuorisovaltuuston oppilas- ja opiskelijakuntien yhdenvertaisuuden kehittämishankkeen selvitysten mukaisesti edellä mainitut asiat ovat riittävä pohja nuorten toimivalle vaikuttamistyölle.

Oppilaitosten henkilökuntaa tulisi kouluttaa vuosittain nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnasta Tampereen kaupungissa. On olennaisen tärkeää muuttaa koko oppilaitoksen asennekulttuuria nykyistä oppilas- ja opiskelijakuntamyönteisemmäksi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jokaisen on tiedostettava olemassa olevat mahdollisuudet ja kertoa niistä eteenpäin nuorille. Tällä tavoin turvataan toiminnan tunnettavuus ja saavutettavuus sekä saadaan luotua pysyvä ja vaikuttava toimintakulttuurin muutos.

Pysyvän muutoksen aikaansaamiseksi olisi tarkoituksenmukaista rekrytoida täysipäiväinen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattori yhteiseksi työntekijäksi Tampereen kaupungin perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja Treduun. Tämän henkilön työtehtäviin kuuluisi oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan kehittäminen, sen ylläpitäminen, yhteistyö oppilaitosten ohjaavien opettajien kanssa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistaminen.

Nuorisovaltuusto järjestää vuosittain kaksi kouluneuvoston kokousta. Näihin kokoontumisiin kutsutaan mukaan kaksi edustajaa jokaisesta Tampereen alueella toimivan oppilaitoksen oppilas- ja opiskelijakunnan hallituksesta. Kouluneuvoston roolia voisi tulevaisuudessa korostaa siten, että sen järjestämiseen voisi tulla tiiviimmin mukaan Tampereen kaupungin perusopetus, lukiokoulutus ja Tredu. Kouluneuvostosta voitaisiin luoda yhteistyöllä oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan keskustelufoorumi, jossa voitaisiin yhdessä löytää toimivia tapoja toiminnan kehittämiseen monipuolisesti erilaisten oppilaitosten välillä.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten kehittämistyössä olisi otettava mukaan myös yksityiset oppilaitokset, jotta aloitteessa esitetyt toimenpiteet koskisivat mahdollisimman laaja-alaisesti jokaista tamperelaista nuorta. On tärkeää varmistaa myös näiden koulutusten järjestäjien oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten riittävät toimintaedellytykset yhdenvertaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi.

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto edellyttää aloitteessaan, että Tampereen kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ja turvaa peruskoulujen, lukioiden sekä ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien riittävät toimintaedellytykset.

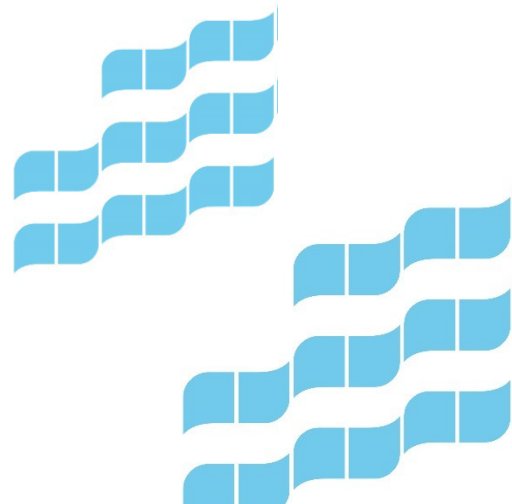
Tampereen nuorisovaltuuston puolesta,

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Arttu Vuori

Lisätietoja:
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 24.5.2022.

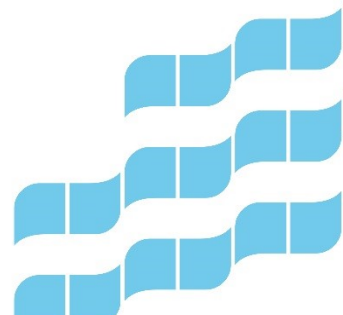

Liite Akila 7.9.2022

Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite Järvensivun koulun ja pienten lasten toimintayksikön rakentamisen aikaistaminen, aktivointi ja yhteistyön tiivistäminen vanhempien kanssa - Aila Dünder-Järvinen, TRE:3915/10.00.01/2022

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi - Aila Dünder-Järvinen, TRE:2375/10.00.01/2022

Valtuustoaloite Järvensivun koulun ja pienten lasten toimintayksikön rakentamisen aikaistaminen, aktivointi ja yhteistyön tiivistäminen vanhempien kanssa - Aila Dündar-Järvinen

Aila Dündar-Järvinen esitti 16.5.2022 jättämässään valtuustoaloitteessaan, että Järvensivun koulun peruskorjauspäätökset toteutetaan nopeasti. Kaupungin investointisuunnitelman mukaan Järvensivun koulun ja päiväkodin perusparannus ja laajennus on suunniteltu vuosille 2025-2027. Tätä aikataulua on mahdollisuuksien mukaan aikaistettava. Yhteistyötä ja tiedottamista tulee lisätä koulun vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Valtuustoaloitteen mukaan tulisi myös selvittää nopeasti, onko estettä sille, että C-talon (tiilikoulu) iltakäyttö mahdollistettaisiin vaikka heti.

Vuonna 2010 päätettiin, että Järvensivun koulusta siirrytään viidennelle luokalle Sammon kouluun lukuvuoden 2015-2016 alusta (perusopetus- ja lukioverkon kehittäminen, Lanula 25.2.2010 § 34, TRE:9931 /12.01.01/2009). Tässä vaihtoehdossa Järvensivulle saadaan kaksi päivähoitoryhmää lisää.

Vuonna 2016 hyväksytyssä Etelän palvelualueen lasten ja nuorten palvelujen selvityksessä 13.10.2016 on todettu, että Järvensivun koulu perusparannetaan/uudisrakennetaan. Oppilaat siirtyvät väistötilaan remontin ajaksi. Hankkeen tarvesuunnitelmavaiheessa selvitetään Järvensivun koulun muuttamisen mahdollisuus pienten lasten yksiköksi (0-2 lk).

Vuonna 2018 päiväkotij- ja kouluverkkosuunnitelman hyväksymisen yhteydessä päätettiin, että Järvensivun koulu muutetaan pienten lasten yksiköksi. Pienten lasten yksikkö pitää sisällään päiväkodin, esiopetuksen sekä luokkien 1-2 tilat.

Hyväksymisen yhteydessä ei päätetty hankkeen toteutusajankohtaa.

Valmisteluvaiheessa tutkitaan mahdollisia ratkaisuvaihtoehtoja ja nykyisten rakennusten käytettävyyttä. Selvitysvaiheessa otetaan huomioon rakennuksien kuntoon ja toteutettavuuteen vaikuttavat reunaehdot siten, että mahdolliset sisäilmariskit saadaan poistettua. Suunnittelussa huomioidaan myös päiväkotitoiminnan tuomat vaatimukset tiloille ja piha-alueille sekä vanhojen koulurakennusten rakennushistorialliset arvot.

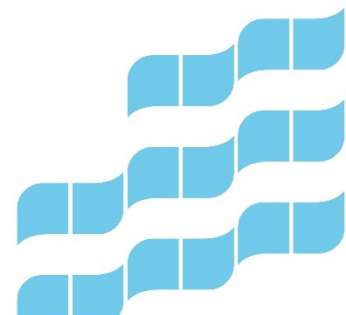
Hankkeelle on esitetty rahoitusta investointiohjelmassa vuosille 2025-2027.

C-talon liikuntasali sekä puku- ja pesutilat ovat käyttöikänsä päässä. Tilojen käyttöönotto edellyttäisi mittavia uudistus- ja korjaustoimenpiteitä tilojen, rakenteiden sekä talotekniikan osalta. Tämä edellyttäisi merkittäviä lyhytaikaisia investointeja rakennukseen, joka ei ole tarkoituksenmukaista.

Alueen asukkaita, oppilaiden vanhempia sekä vanhempainyhdistystä tiedotetaan hankkeen käynnistytyä.

Valmistelijat:

Hankepäällikkö Jarmo Viljakka, jarmo.viljakka@tampere.fi, p. 040 806 4105
Koordinaattori Elina Kalliohaka, elina.kalliohaka@tampere.fi, p. 040 486 4918

Valtuustoaloite: Järvensivun koulun ja pienten lasten toimintayksikön rakentamisen aikaistaminen, aktivointi ja yhteistyön tiivistäminen vanhempien kanssa

Järvensivun koulu on toiminut lähikouluna paitsi Järvensivun, myös lidesrannan ja Palvaanniemen alueen esikoululaisille sekä viime vaiheessaan 1.–4. luokille. Koulu on myös ollut tärkeä harrastustoiminnan keskus ja eräs viimeisiä julkisia palveluita koko alueella.

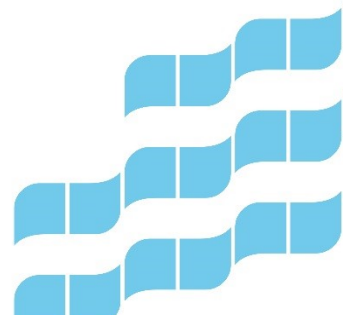
Rakennukset ovat olleet suljettuina vuodesta 2017 alkaen, ja tämänhetkinen tieto on, että remontti voisi alkaa vuonna 2025. Kaupungin investointisuunnitelman mukaan Järvensivun koulun ja päiväkodin perusparannus ja laajennus on suunniteltu vuosille 2025–2027.

Järvensivun koulun remontista on päätetty vuosina 2010, 2016 ja 2018. Siis kolmella vaalikaudella, lautakunnan päätöksellä, on päätetty Järvensivun koulun perusparannuksesta. Lautakunnan sitovista päätöksistä huolimatta perusparannus ja remontti ei ole edennyt. Järvensivun lapset esikouluikäisistä lähtien siirretään Sammon koulun rakenteilla olevaan lisärakennukseen vuonna 2023. Järvensivun koulu on Järvensivun, lidesrannan ja Palvaanniemen lasten lähikoulu. Järvensivun koulun alueella asuvien lasten on useampien vuosien ajan pitänyt käydä koulua Sairaalkadun koulutiloissa. Sammon koulun Sairaalkadun toimipisteessä toimii lukuvuonna 2020–2022 neljä yleisopetuksen luokkaa Järvensivun koulutalosta.

Monet meistä päättäjistä kävi muutama vuosi sitten tutustumassa mm. hankalaan ja vaaralliseen koulumatkaan, joka vie Kalevantien yli. Vanhemmat ja vanhempainyhdistys ovat taistelleet vuosia Järvensivun koulun ja turvallisen koulumatkan puolesta. Koulumatka Järvensivulta Sammon koululle on vaarallinen ja vaikea. Koulumatkan vaarallisuutta Sammon koululle lisää nelikaistaisen Kalevantien lisäksi Sammonkadun ylitys, jossa vaarakerrointa lisää myös raitiotie. Reitti kulkee harjun yli ja talvikunnossapitoa ei juuri ole. Kalevantien ylitys pienille koululaisille on vaarallista ja pelottaa sekä koululaisia että vanhempia. Koululaisten vanhemmat ovat eläneet useita vuosia epävarmuudessa koulun kohtalosta ja useana vuonna tehty koulun peruskorjauspäätös, joka ei ole toteutunut, huolestuttaa ja harmittaa useita asukkaita. Alueen asukkaiden usko demokraattiseen päätöksentekoon on kokenut asiassa kovan kolauksen. Lähikouluperiaate tulee koskea kaikkia oppilaita ja kouluja, tasa-arvoisesti. Lisäksi on tehty päätös sulkea lidesrannan päiväkoti sen tilojen hankaluuden vuoksi. Näin Järvensivulta häviää jälleen yksi palvelu.

Koulu on ollut Järvensivun alueen olennainen vetovoima- ja elinvoimatekijä ja houkutelut alueelle lapsiperheitä. Lapsille mieluisa lähikoulu on sijainnut turvallisen matkan päässä. Järvensivun sijainti on liikenteellisesti erittäin hankala: alueen toisella sivulla on Kalevanharju vilkkaasti liikenteinen, toisella lidesjärvi. Ratikan liikennöinti alueella ei toimi toivotulla tavalla, koska Vuohenojan pysäkkivarausta ei toteutettu. Tämä jätti mm. lapsiperheiden suosiman Palvaanniemen täysin paitsioon, koska bussilinja 3 ei enää pysähdy Vuohenojalla, mutta sen tilalle ei saatu korvaavaa linjaa. Järvensivun koululle Palvaanniemestä on n. 800 metriä turvallista radanvarren katua, jossa on minimaalinen ajoneuvoliikenne.

Järvensivun koulun vanhempainyhdistys ja Järvensivun omakotiyhdistys ovat tiiviisti pitäneet kouluasiaa esillä päättäjien suuntaan ja myös järjestäneet erilaisia kampanjoita koulun pihan pitämiseksi elinvoimaisena, jotta rakennukset eivät joutuisi esim. ilkivallan kohteeksi. Alueen aktiivit toteuttivat yhdessä joukkorahoituskampanjan, jota myös

pormestari Lyly tuki. Sen tavoite täyttyi ennätysajassa, ja varoilla kunnostettiin koulun pihassa sijaitseva, ainutlaatuinen opetuspuutarha. Samana syksynä pidettiin pihalla konsertti, ja syksyllä 2021 koronatilanteen salliessa järjestettiin lapsille Halloween-juhla. Sen tuotoilla Järvensivun koululaiset pääsevät elokuviin ja luokkaretkelle.

Järvensivun koulu on myös alueen asukkaille tärkeä yhteinen tila. Koko alueella (Järvensivu, lidesranta, Palvaanniemi) ei ole mitään paikkaa, jossa järjestää esimerkiksi liikuntaa tai iltaharrastuksia. Ennen sulkemista koululla toimi mm. useita jumpparyhmiä ja vanhempainyhdistyksen sählyvuoro, joka oli erittäin suosittu. Tampereen kaupungilla on kunnianhimoiset ilmastotavoitteet, joita olisi helppo tukea mahdollistamalla lähiliikuntapaikkojen käyttö. Tulisi selvittää nopeasti, onko estettä sille, että C-talon (tiilikoulu) iltakäyttö mahdollistettaisiin vaikka heti.

Järvensivun koulun suunnittelu pitäisi aloittaa mahdollisimman pian siten, että rakentamaan päästäisiin aikaisemmin. Suunnitelman mukaan nykyisin vuokratiloissa toimivan Järvensivun päiväkodin uusi paikka on myös Pöllöntaipaleen tontilla, josta on myös saatavissa kustannussäästöjä.

Uusi yksikkö tulee toteuttaa kunnioittaen sitä kulttuurihistoriallista arvoa, joka yli satavuotiaalla kouluympäristöllä on. Vanhoja rakennuksia tulee hyödyntää niiltä osin, kuin se on mahdollista, järkevää ja taloudellista.

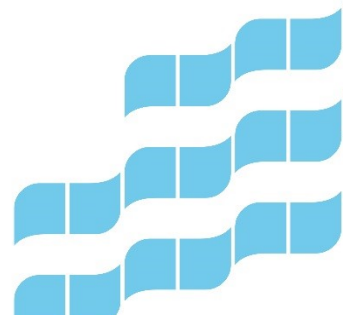
Järvensivun koulun vuoro on tultava mahdollisimman pian ja alueen asukkaiden huolia on kuunneltava. Tähän mennessä järvensivulaisten ääni ei ole kuulunut – koskaan ei ole ollut oikea aika. Alueen väestöpohja on vakaa ja sillä on myös kasvupotentiaalia, esim. Turjankadulle suunnitellut uudet kerrostalot. Koulun jatkosta on taisteltu jo pitkään. Nyt on päätösten lunastamisen aika.

Esitän, että Järvensivun koulun kolmena eri vuonna lautakunnissa tehdyt peruskorjauspäätökset toteutetaan nopeasti. Kaupungin investointisuunnitelman mukaan Järvensivun koulun ja päiväkodin perusparannus ja laajennus on suunniteltu vuosille 2025-2027. Tätä aikataulua on mahdollisuuksien mukaan aikaistettava. Yhteistyötä ja tiedottamista tulee lisätä koulun vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa.

Tampereella 16.5.2022

Aila Düндar - Järvinen
Kaupunginvaltuutettu (sd)

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi - Aila Dündar-Järvinen

Aila Dündar-Järvinen esittää, että Tampereen kaupunki etsii nopeasti ratkaisut Takahuhdin koulun tilaongelmiin keskustellen yhdessä koulun henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Lisäksi hän esittää, että Takahuhdin koulun vanhempainyhdistyksen havainnot bussilinjoista tulee huomioida ja koulun huonot joukkoliikenneyhteydet tulee korjata nopeasti.

Takahuhdin koulun B-talon pinta-alaan perustuva laskennallinen kapasiteetti on 457 oppilasta. A-talon osalta laskennallinen kapasiteetti on 730 oppilasta. Takahuhdin koulurakennuksessa B on tällä hetkellä oppilaita noin 386 (sisältäen esiopetuksen). B-talon keskimääräinen ryhmäkoko 21,27, (B-talossa on vain 0–4-luokat) A-talossa 5–9-luokat, josta 1–6 luokkien keskimääräinen ryhmäkoko on 22,62 ja 7–9 luokkien keskimääräinen ryhmäkoko on 20,70.

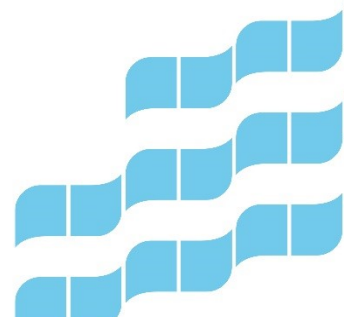
B-koulun wc-tilat on mitoitettu toteutusajankohdan mukaisten rakennusmääräysten ja ohjeiden mukaan. B-koululla oppilaiden wc-istuimia on 20 kappaletta. Tulevassa perusparannushankkeessa tilojen määrä ja niiden sijainnit tullaan tarkastamaan nykyvaatimusten mukaiselle tasolle. B-rakennuksessa on noin 146 m² ja rakennuksessa A noin 382 m² kokoinen liikuntasali. Koulu käyttää myös muita lähialueella olevia sisäliikuntatiloja mm. Kauppi Sports Center ja Kaukajärven Spiral-halli.

B-koululle on tehty IV-koneiden, puhaltimien ja automaatiojärjestelmän saneeraus v.2020. Lisäksi tämän vuoden aikana asennetaan oviin tietolaatat, joissa ilmoitetaan kunkin tilan sallittu käyttäjämäärä tuloilmaan verrattuna.

Pirkanmaan Voimialta saadun tiedon mukaan koulujen puhtaustaso on tasolla kolme (puhtaustaso ”siisti”). Normisiivouksen lisäksi wc-tiloihin tehdään tarkistussiivouksia päivän aikana tarpeen mukaan, arviolta noin 1–2 kertaa päivässä.

B-koulun perusparannus ja päiväkodin laajennusosan rakentaminen on investointiohjelmassa ajoitettu vuosille 2025–2027. B-rakennuksen valmistumisen jälkeen toteutettaisiin tämänhetkisen suunnitelman mukaan A-rakennuksen perusparannus vuosina 2028–2029. Osana hanketta tehdään tarvittavat tilamuutokset, joilla vastataan uusien oppimisympäristöjen vaatimuksiin, mukaan lukien liikuntatilat. Väistötilaratkaisut suunnitellaan tarvittavalle oppilasmäärälle rakennustöiden ajaksi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt Linjasto 2021 -päätöksen tammikuussa 2021 (TRE:5390/08.01.01/2020). Linjastosuunnittelua tehtiin yhdessä asukkaiden kanssa yli vuoden ajan ja suunnittelua ohjasi myös Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan hyväksymät suunnitteluperiaatteet vuodelta 2016 (TRE:3813/08.01.01/2016). Joukkoliikenteen suunnittelu on aina erilaisten tarpeiden yhteensovittamista. Yli 50-paikkaisella bussilla ei pystytä tarjoamaan yksilöllistä palvelua. Yhdellä asuinalueella tai koulua palvelevalla bussilinjalla ei voida vaihdotta mahdollistaa kaikkia matkustustarpeita. Yksittäisen palautteen pohjalta tehdään aina arviointi muutoksen vaikutuksista muihin matkustustarpeisiin ja haetaan mahdollisimman laajaa joukkoa palveleva kompromissi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt joukkoliikenteen palvelutasopäätöksen talvikauden 2022–2023 osalta tammikuussa 2022 (TRE:114/08.01.01/2022). Tätä päätöstä edelsi lautakunnalle raportoitu merkittävän linjastouudistuksen myötä saatu palaute (TRE:7965/08.01.01/2021), johon oli kerätty koko Nysse-alueen uuden linjaston käyttöönotosta saatu palaute. Osa palautteesta oli kiitos uusista reittiyhteyksistä ja osassa palautteista kritisoitiin uusia linjastoratkaisuja. Erityistä kiitosta on saatu esimerkiksi Vehmaisista ja Leinolasta, josta linjastomuutoksen yhteydessä mahdollistettiin joukkoliikenneyhteys omaan aluekeskukseen Linnainmaalle sekä Taysin palveluihin. Talvikauden 2022–2023 valmistelun yhteydessä Nyssen suunnittelussa käytiin läpi linjastosta saatua palautetta ja pohdittiin vielä linjaston kokonaisrakennetta. Palautteen pohjalta sekä liikennöintiresurssien uudelleenohjaamisen myötä, Nysse toi joukkoliikennelautakunnan päätöksentekoon ehdotuksen lakkauttaa linja 16 välillä Hakametsä – Tays ja korvata linjan liikennöinti linjalla 32 Tays – Messukylä - Hakametsä. Lautakunta hyväksyi uuden linjan 32 perustamisen ja linjan 16 lakkauttamisen välillä Hakametsä – Tays.

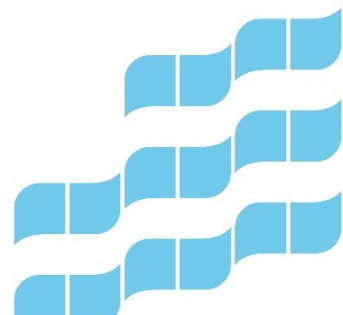
Uudella linjalla 32 pystytään kehittämään joukkoliikenneyhteyttä Taysille laajemmalla alueella sekä mahdollistamaan Takahuhtintieltä yhteys Messukylän, Taysin ja Hakametsän alueille. Uusi linja 32 liikennöi maanantaista lauantaihin 30 minuutin välein. Linjan 32 päätepysäkki sijaitsee Arvo Ylpön kadun päätepysäkillä ja linjalla mahdollistetaan siten vaihdoton yhteys Takahuhtin koululta Kaupin Sport Centerille sekä Kaupin urheilumaastoon. Lisäksi linja 32 liikennöi Takahuhtin koululta Ristinarkun kautta Messukylänkadulle, josta linja jatkaa Hervannan valtavyhlän kautta Hakametsän ratikkapysäkille. Takahuhtin koululta on siten mahdollista kulkea linjalla 32 Messukylänkadulle, jossa pystyy vaihtamaan niin linjoilla 9 ja 19 Kaukajärven suuntaan, kuin linjalla 40 Vehmaisten urheilukentälle. Etenkin linjat 9 ja 19 kulkevat tiheällä vuorotarjonnalla arjen keskipäivällä, jolloin vaihtoa ei merkittävästi tarvitse koululta urheiluhalliin suunnitella.

Uusi linja 32 tukee Nyssen runkolinjastoa ja mahdollistaa laajemmalla alueella yhteyden ratikkapysäkille. Linja toimii etenkin poikittaisyhteytenä, jossa eri Nyssen runkolinjoilta on mahdollista vaihtaa linjaan 32 eri solmukohteissa. Linja 32 tavoittaa uudella reitillään Nyssen runkolinjat 1, 3, 6, 7, 9, 19 ja 40, joilla liikennöidään tiheällä vuorotarjonnalla ja laajoilla liikennöntiajoilla. Tämän myötä niin Tays kuin Hakametsän ovat saavutettavissa laajalta alueelta yhdellä vaihdolla.

Takahuhdin koulurakennusten A ja B tarveselvitystyö käynnistyy vuonna 2023. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan koulun liikuntatilojen lisätarpeet. Tässä vaiheessa osallistetaan myös koulun henkilökuntaa ja vanhempia. Lisäksi väistöilaratkaisut suunnitellaan tarvittavalle oppilasmäärälle rakennustöiden ajaksi.

Valmistelijat:

Hankepäällikkö Jarmo Viljakka, jarmo.viljakka@tampere.fi, puh. 040 806 4105
Opetusjohtaja Ulla Ojalammii, ulla.ojalammii@tampere.fi, puh. 050 4283044
Koordinaattori Elina Kalliohaka, elina.kalliohaka@tampere.fi, puh. 040 486 4918
Suunnittelija Leena K Huhtala, leena.k.huhtala@tampere.fi, puh. 044 430 9088

Valtuustoaloite Takahuhdin koulun tilaongelmien ratkaisemiseksi ja joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi

Takahuhdin koulun vanhemmat ovat olleet yhteydessä kaupungin johtoon jo vuosi sitten koskien koulun tilaongelmia. Takahuhdin koulu on itäisen Tampereen suuri yhtenäiskoulu vuosiluokille 1-9. Oppilaita koulussa on noin 1100 ja henkilökuntaa 100. Koulu toimii vuoden 2019 alusta lähtien kolmessa rakennuksessa, joista uusin on Irjalassa (Irjalankuja 4) oleva pienten lasten yksikkö. Alakoulun rakennuksessa (Hintsankatu 4) on vuosiluokkia 0-4 ja isompien oppilaiden puolella (Hanhenmäenkatu 2) vuosiluokkia 5-9. Alueella on tehty ja tehdään täydennysrakentamista, joten alueen asukasmäärä ei laske, vaan pikemminkin lisääntyy lähitulevaisuudessa. Tämä tarkoittaa myös lisää oppilaita Takahuhdin kouluun. Muutama vuosi sitten valmistui koulun pienten lasten yksikkö Irjalaan, mutta se ei ole olennaisesti helpottanut vanhojen A- ja B-talojen tilapulaa.

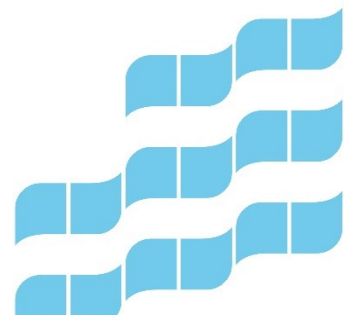
Koulun tilanahtaus on iso ongelma. Vanhempien mukaan kaikki pienetkin aputilat on jo otettu opetuskäyttöön, mutta siitäkin huolimatta joudutaan tekemään ylisuuria luokkia, koska ei ole tiloja, mihin ylimääräisiä luokkia voisi sijoittaa. B- talossa WC-tilojen määrä on riittämätön, ja niiden siivoustaso on niiden käyttöön nähden myös surkealla tolalla. Pienet lapset mieluummin pidättävät koko päivän kuin käyvät koulussa vessassa, koska WC-tilat ovat epäsiistit. A-talossa tilanne ei ole juurikaan parempi. Esim. liikuntasali on liian pieni näin suurelle määrälle oppilaita, ja myös opettajat valittavat, ettei saliaikaa riitä kaikille tarpeeksi, koska rinnakkaisia liikuntatunteja on niin monta. Myös riittämätön ilmanvaihto on ongelma. Palautetta riittämättömästä ilmanvaihdosta ja sen aiheuttamista vaivoista kuulee jatkuvasti oppilailta ja opettajilta. Mitään ratkaisevaa parannusta ei kuitenkaan tähän ole ilmeisesti tehtävissä, koska kaikki koulun tilat ovat jo käytössä, eikä tiloja ja niiden ilmanvaihtoa ole suunniteltu niin suurelle käyttäjämäärälle. B-talon (Hintsankatu 4) vierestä on purettu homehtunut terveydenhuollon rakennus, ja tilalle tehtiin parkkipaikka. Tällä tontilla olisi valmiina jo kunnallistekniikka siirtokelpoista lisärakennusta varten.

Tampereen kaupungin investointisuunnitelmassa on varattu vuodelle 2027 A-talolle suunnittelurahaa 400 000 euroa peruskorjauksia varten. Siihen on vielä viisi vuotta aikaa. Koulun päivittäinen tilanahtaus vaikuttaa kaikkeen päivittäiseen toimintaan.

Takahuhdin koulun vanhempainyhdistys lähestyi viime vuoden joulukuussa päättäjiä koskien koulun oppilaiden joukkoliikenneyhteyksiä. Kirjeessä todettiin, että sujuvat joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeitä Takahuhdin koulun oppilaille ja heidän opettajilleen toimivan koulutyön kannalta. Moni tulee, tai haluaisi tulla, kouluun bussilla, joten nykyisten yhteyksien puutteet koskettavat huomattavaa määrää kaupunkilaisia.

Takahuhdin koulun omat sisäliikuntatilat ovat näin isolle oppilasmäärälle riittämättömät, joten sujuva liikkuminen alueen eri liikuntapaikkoihin on erityisen tärkeää. Esim. liikuntasali on koulupäivien aikana aamusta iltapäivään 100 % käytössä, eivätkä kaikki rinnakkain olevat liikuntaryhmät mahdu koululle sisäliikuntaan. Tämän vuoksi osa luokista ohjataan käyttämään lähialueiden muita liikuntatiloja. Tämä onkin toiminut hyvin aiemmin, kun käytössä olivat toimivat joukkoliikenneyhteydet Kaukajärvelle, Kauppiin, Vehmaisiin sekä Kalevan uintikeskukselle.

Koulun vanhempainyhdistys kysyi viime marraskuussa koulun liikunnanopettajilta, kuinka liikkuminen eri liikuntapaikoille sujuu nykyisellään. Opettajien viesti oli, että nykyiset yhteydet ovat riittämättömät, ja olisi ensiarvoisen tärkeää, että bussilinjat palautettaisiin toimimaan sujuvasti koululta lähiliikuntapaikkoihin ja takaisin. Vanhempainyhdistyksen mielestä linjojen ja lippukäytäntöjen parannustarpeet ovat välttämättömiä

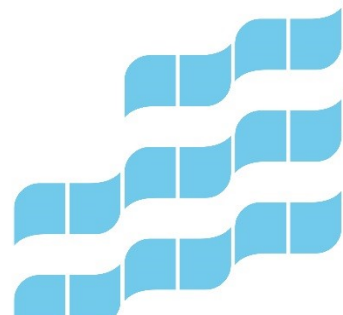
koululaisille edelleen. Nämä ovat Takahuhdin koululaisten ja kasvattajien sujuvan arjen perusasioita. Koska koulussa ei ole riittäviä liikuntatiloja, se johtaa siihen, että luokat ja liikuntaryhmät kulkevat liikuntapaikoille päivittäin. Tästä syystä siirtymät liikuntapaikoille pitäisi sujua kohtuullisessa ajassa niin, ettei suurin osa tunnista kulu matkustamiseen, vaan itse liikkumiseen. Ei myöskään saisi olla niin, että liikunnanopettajien käytössä oleva lajivalikoima kapenee kohtuuttomasti, koska busseilla ei enää pääse paikkoihin, jonne koululaiset aiemmin pääsivät kulkemaan sujuvasti. Koululaiset tarvitsevat sujuvat joukkoliikenneyhteydet Kauppiin, Kaukajärvelle ja Vehmaisiin. Ennen pääsi linjalla 32 kätevästi perille Kauppiin asti, jossa liikuntatunneilla harrastetaan hiihtämistä, suunnistusta, keilailua ja Kauppi Sport Centerin tarjoamia sisäliikuntalajeja. Nyt Kaupin urheilupuistoon ei pääse perille asti. Linjan 29 pysäkiltä matka on pitkä etenkin alakouluikäisten oppilaiden kulkea. Linja 32 palveli hyvin myös Kaukajärven suuntaan Kaukajärven Spiralille pelaamaan salibandyä, futsalia ja sulkapalloa sekä Kaukajärven Sentterille luistelemaan. Nyt näihin pääsee vain Messukylän kirkon pysäkiltä, johon on 1,3 km matka koululta. Yhdensuuntaiseen matkaan saa varata aikaa noin puoli tuntia. Paikan päällä ehtii olla vain puoli tuntia. Bussi 32 palveli aiemmin yhtä lailla myös Messukylän koululaisia. Entinen linja 17 vei ennen koululaiset Vehmaisten urheilukentälle, jonne kaupunki on hankkinut upouudet yleisurheiluvälineet sekä myös liikuntakeskus Hippaan ja Tampereen Sisun tiloihin.

Esitän, että Tampereen kaupunki etsii nopeasti ratkaisut Takahuhdin koulun tilaongelmiin keskustellen yhdessä koulun henkilökunnan, vanhempien ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Kyseeseen voi tulla esim. siirtokelpoisen tilan sijoittaminen koulun läheisyyteen. Mikäli päädytään peruskorjauksen aikaistamiseen, pitää koulun vakava tilaongelma joka tapauksessa nopeasti ratkaista. Lisäksi esitän, että Takahuhdin koulun vanhempainyhdistyksen havainnot bussilinjoista tulee huomioida ja koulun huonot joukkoliikenneyhteydet tulee korjata nopeasti.

Tampereella 21.3.2022

Aila Dünder-Järvinen

Kaupunginvaltuutettu (sd)

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin digitaalisten palvelujen kielivalikoiman laajentamiseksi

TRE:5854/07.00.01/2021

PÄÄTÖSESITYS

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin digitaalisten palvelujen kielivalikoiman laajentamiseksi sekä niihin annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

PERUSTELUT

Valtuutettujen Hiitti, Machaal ja Porttikivi 23.8.2021 jättämä valtuustoaloite käsittelee kaupungin digitaalisten palveluiden kielivalikoimaa. Aloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki kääntää ja ohjelmoi digitaaliset palvelunsa, ensisijaisesti joukkoliikenteessä sekä liikunta- ja kirjastopalveluissa toimimaan nykyisin tarjolla olevien suomen, englannin ja osin ruotsin kielen lisäksi myös ruotsiksi, venäjäksi ja arabiaksi. Aloitteessa esitetään kielivalikoiman laajentamista tulevaisuudessa yhä useampiin palveluihin ja myös muihin Tampereella laajasti puhuttuihin kieliin kuten farsiin ja viroon.

Kieltä ja kieliä käsitellään useassa suomalaisessa laissa. Näistä keskeisimmät ovat perustuslaki ja kielilaki. Myös monissa muissa säädöstekeissä on suomea, ruotsia ja vähemmistökieliä koskevia tai sivuavia kohtia. Kielilaki on koko hallintoa velvoittava yleislaki, joka sisältää säännökset yksityisen ihmisen kielellisistä oikeuksista hänen asioidessaan viranomaisten ja muiden julkista valtaa käyttävien kanssa.

Myös monissa erityislaeissa on kielisäännöksiä, jotka ohjaavat kielten asemaa ja käyttöä. Tällaisia ovat esimerkiksi koulutusta koskeva lainsäädäntö (esim. perusopetus- ja lukiolaki, yliopistolaki) ja terveydenhuolto- ja sosiaalilainsäädäntö (säännöksiä potilaan ja sosiaalihuollon asiakkaan kielellisistä oikeuksista). Kieltä koskevia säännöksiä sisältävät myös muun muassa kuntalaki, saamelaisalueen lainsäädäntö, vammaispalvelulaki, laki Kotimaisten kielten keskuksesta, pakolaislainsäädäntö, vuoden 2002 hallintolaki ja yhdenvertaisuuslaki.

Kaupungin tämänhetkinen vieraskielinen väestö on noin 19 500 asukasta, joka on noin 8 % väestöstä. Suurimmat kieliryhmät ovat venäjä, arabia, persia, viro, somali ja kiina. Tampereen kaupungilla on pysyvästi toimintona monikielinen neuvonta Mainio, jossa tarjotaan noin 14 eri kielellä (ml. suurimmat kieliryhmät lukuunottamatta viroa), tieto-, ohjaus- ja neuvontapalveluita arjen asiointiin ja viranomaisasiointiin liittyen. Monikieliset neuvontapalvelut tukevat alkuvaiheen kotoutumisessa ja edistävät vieraskielisen väestön yhdenvertaista palveluiden saatavuutta. Tarkoituksena on myös lisätä digitaalisten asiointiväylien käyttöä maahanmuuttajien keskuudessa ja parantaa heidän digitaitojaan. Kaupunki tarjoaa mm. erilaisia koulutuksia ja tukea digitaalisten välineiden käyttöön maahanmuuttajille ja myös oppilaitoksissa huomioidaan digiosaamisen kehittäminen.

Tampereen kaupungin toimintaa ohjaavien tavoitteiden ja linjausten osalta kieltä tai eri kieliä käsitteleviä teemoja löytyy useista eri dokumenteista. Vuoteen 2030 ulottuvassa Tekemisen kaupunki -strategiassa on asetettu tavoitteeksi, että puolessa kaupungin tarjoamista palveluista asiointi on mahdollista digitaalisessa

kanavassa valtuustokauden loppuun mennessä. Näin syntyy perustellusti tarve myös arvioida digitaalisten palveluiden kielellistä saavutettavuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta eri näkökulmista sekä kaupungin mahdollisuuksia ja erityisesti resursseja huomioida eri kielten käyttäjät kun digitaalisten palveluiden ja palvelualustojen määrä lisääntyy.

Tampereen kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisesta ohjelmasta löytyvät puolestaan seuraavat konkreettiset toimenpiteet:

- Kehitetään maahanmuuttajaneuvonta Mainion toimintaa osaksi International Tampere Hub (Talent Hub) -konseptia erityisesti englanninkielisten palveluiden ja digitaalisten palveluiden osalta.
- Englanninkielisten palvelupolkujen suunnittelun käynnistäminen kansainvälisille osaajille ja heidän perheilleen (mm. varhaiskasvatus, peruskoulu, lukiokoulutus ja asumisen palvelut)

Pormestariohjelmassa painotetaan selkosuomen merkitystä, pormestariohjelman mukaan Tampereen on tarjottava sujuvaa asumista, opiskelua, yrittämistä, työskentelyä ja viihtymistä englanninkielellä ja selkosuomella koko perheelle. Selkokielisyysosaamiseen panostetaan mm. Kansainvälisen osaamisen palveluissa, Monikielinen neuvonta Mainion toiminnassa. Tavoitteena on edistää maahan muuttaneiden itsenäistä asiointia suomen kielellä ja kannustaa heitä käyttämään suomen kieltä asiointikielenä, varsinkin silloin, kun maassaolo aika alkaa olla jo pitkä ja ns. kotoutumisaika on päättynyt.

Valtuustoaloitteessa toivotaan ensisijaisesti digitaalisten palvelujen kielivalikoiman laajentamista erityisesti joukkoliikenteessä sekä liikunta- ja kirjastopalveluissa toimimaan nykyisin tarjolla olevien suomen, englannin ja osin ruotsin kielen lisäksi myös ruotsiksi, venäjäksi ja arabiaksi.

Ohjelmiston, sovelluksen, verkkosivuston tai palvelualustan toimintojen sekä sisältöjen monikielistäminen ei ole kertaluonteinen projekti. Erilaisten alustojen ominaisuuksia päivitetään ja sisältöjä muokataan jatkuvasti sekä kehityssykylien mukaisesti että palveluiden tai ohjeiden muuttumisen vuoksi. Lisäksi on huomioitava järjestelmien osalta niiden vahva keskinäisriippuvuus: jatkuva lokalisointi edellyttää usein riittävää automaatiota ja integraatiota eri järjestelmien välillä. Sen lisäksi, että digitaalisten palvelualustojen sisällöt ja käyttöliittymät tulisi kääntää eri kielille, huomattavia kustannuksia syntyy eri alustojen ja järjestelmien muokkaamisesta niin, että eri kielet olisivat järjestelmässä käytettävissä. Tällaiset muutokset vaativat usein koko järjestelmää koskevaa kehittämistä, eikä aina käyttökielten lisääminen ole järjestelmässä edes mahdollista. Erityisesti erikoismerkkejä sisältävät kielet ja lukusuunnassaan oikealta vasemmalle etenevät kielet ovat monille järjestelmille haaste.

Muun muassa edellä kuvattujen seikkojen vuoksi kielivalikoiman lisääminen olemassa oleviin sovelluksiin tai verkkosivustoihin on paljon suurempi ponnistus kuin vasta hankinta- tai kehitysvaiheessa olevan uuden sovelluksen kielivalikoiman lisääminen. Vahvan keskinäisriippuvuuden omaavien järjestelmien jatkuva päivittäminen eri kielille niin teknisestä näkökulmasta kuin sisältöjen ja ominaisuuksien osalta vaatisi henkilöresurssia sekä merkittävää taloudellista panostusta.

Joukkoliikenteen osalta asiakkaan käytössä on useita erilaisia sovelluksia ja verkkopalveluja, muun muassa Nysse.fi -verkkopalvelu, reittiopas.tampere.fi, matkalippujen verkkokauppa Nella-nettilataus, mobiililippusovellus ja verkkokäyttöliittymänä Nysse-mobiili, ajoneuvojen leimauslaitteet ja bussien matkustamonäytöt. Näistä useiden sisältöä päivitetään jatkuvasti, jolloin tarvittaisiin merkittävää ja jatkuvasti käytössä olevaa resurssia pelkästään sisältöjen kääntämiseen.

Edellä kuvatun toiminnan operatiivisen luonteen vuoksi Nyssen viestintää voidaan toteuttaa vain suomeksi ja englanniksi. Esimerkiksi nopeasti muuttuvissa häiriötilanteissa lisäkielet myös monimutkaisivat viestintää ja toisivat siihen merkittävää ajallista viivettä. Nyssen palvelut koostuvat digitaalisten kosketuspisteiden lisäksi lukuisista muista kohtaamisista. Opastusta ja neuvontaa kaikissa kanavissa kehitetään siihen

suuntaan, että palveluja on helppo käyttää ja toiminnallisuudet tunnistaa myös kuvin, symbolein tai piktogrammein.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa puolestaan on käytössä noin 15 suoraan asiakkaiden käytössä olevaa järjestelmää. Tällaisia ovat muun muassa kurssijärjestelmä, museoiden verkkokauppa, kirjaston useat eri verkkopalvelut, tilavarauspalvelu sekä tapahtuma- ja harrastuskalenteri. Liikuntapalveluissa on muun muassa HelleWi-ilmoittautumisjärjestelmä, jonka kautta esimerkiksi elokuussa 2022 ilmoittautui ryhmiin noin 7000 asiakasta. Timmi-tilanvarausjärjestelmä (liikuntatilojen käyttövuorojen haku, noin 140 000 vuorokäsittelyä vuodessa) sekä hiihtolaturjen, uimarantojen ja luistelukenttien kuntotietojärjestelmä.

Suurin osa järjestelmistä tukee tällä hetkellä vain yhtä tai kahta kieltä ja useamman kielen lisääminen palveluihin vaatisi merkittäviä muutostöitä suureen määrään eri verkkopalveluja. Lisäksi monet järjestelmistä ovat valtakunnallisia tai alueellisia ja muutokset vaatisivat laajaa yhteistyötä ja runsaasti resursseja myös työvoimapulan kanssa kamppailevilta järjestelmätoimittajilta.

Teknisten lähtökohtien ja muuttuvan sisällön lisäksi monikielisten palvelujen ylläpitoa haastavat palveluja järjestävien yksiköiden henkilöresurssit. Muun muassa muuttuneet saavutettavuusvaatimukset sekä jo lisääntyneet viestintäkanavat ovat lisänneet työmäärää ja yksiköissä pyritäänkin tällä hetkellä löytämään ratkaisuja, joilla saataisiin turvattua suomenkielisen sisällön rinnalla asiointimahdollisuudet ja viestintä englanniksi.

Laajemman kielivalikoiman luominen kattavasti eri palveluyksiköiden yhä lisääntyviin digitaalisiin palveluihin toisi siis erittäin merkittäviä lisäkustannuksia ja vaatisi myös henkilöresursseja. Lisäksi on hyvä huomata, että jo olemassa olevat tekniikat ovat vähentäneet ja tulevat edelleen vähentämään kääntämisen tarvetta, esimerkiksi on jo olemassa useita eri applikaatioita, joilla voidaan kääntää suoraan kielestä ja merkkijärjestelmästä toiseen. Esimerkiksi Google Lens on ohjelma, jolla älypuhelimeen pystytään skannaamaan teksti tai ohje ja vastauksen saa puhelimen ruudulle. Sovellus on ollut saatavissa vuodesta 2017 lähtien ja sillä voi kääntää tekstiä myös kuunneltavaksi. Lisäksi on olemassa useita muita kuvasta tekstin tunnistavia käännösaplikaatioita eri kielille.

Edellä esitettyjen perustelujen vuoksi nykyisessä resurssitilanteessa on perusteltua keskittyminen siihen, että palveluista on tieto mahdollisimman selkeällä suomella ja englanniksi. Lisäksi asukkaiden näkökulmasta on tärkeää, että monikielistä palvelua ja neuvontaa on saatavilla. Myös sekä strategia että pormestariohjelma painottavat linjauksissaan englannin kielisten palvelujen lisäämistä sekä selkeää suomen kielen käyttöä.

Kaupunki on aktiivisesti pyrkinyt kehittämään viestintäänsä, esimerkiksi uudistuneet Tampereen kaupungin verkkosivut eli tampere.fi -verkkopalvelu julkaistiin käyttäjille kesäkuussa 2022. Sivustolla on aiempaa enemmän tietoa englanniksi ja englanninkielistä sisältöä pyritään aktiivisesti lisäämään. Lisäksi muun muassa Tampereen yliopiston opiskelijat ovat olleet mukana kohentamassa sivuston selkeäkielisyyttä suomen kielen osalta. Tampere.fi-sivuston tavoite on olla kuntalaisille ja muille Tampereen palveluja käyttäville tuttu ja toimiva hyötypalvelu, joka osaltaan sujuvoittaa arkea sekä auttaa viihtymään Tampereella ja juurtumaan Tampereelle.

Valtuutettujen aloite on yksi hyvä esimerkki tarpeesta, jonka kaltaisiin haasteisiin kehitetään parhaillaan ratkaisuja ja linjauksia myös muun muassa Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelmassa ja keväällä 2022 käynnistyneessä Welcoming City -ohjelmassa. Kehitysohjelman ajatuksena on, että olemassa olevia teknologioita viisaasti hyödyntämällä ja yhdessä kumppanien kanssa eteenpäin kehittämällä kaupunki voi toimia yhä sujuvammin ja paremmin kaupunkilaisten hyväksi. Näitä ratkaisuja ja sovelluksia tehtäessä on tärkeää huomioida käytettävyyden ja ihmislähtöisyyden lisäksi niiden skaalattavuus ja vaikutukset muihinkin kaupungin toimintoihin.

Welcoming City -ohjelman toimenpiteiden avulla kaupunki haluaa kiinnittää huomiota kansainvälisyyteen ja sen edellytyksiin sekä mahdollisuuksiin aiempaa enemmän. Ohjelmaa ollaan parhaillaan laatimassa ja siihen tehdään kartoitustyötä. Ohjelman kautta pyritään hakemaan ratkaisuja myös valtuutettujen tunnistettuihin kielikysymyksiin.

Valmistelijat:

Kansainvälisen osaamisen palveluiden johtaja Mari Taverne, mari.taverne@tampere.fi , p. 040 8012686

Viestintäjohtaja Katja Kannonlahti, katja.kannonlahti@tampere.fi, 0. 041 7310336

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin digitaalisten palvelujen kielivalikoiman laajentamiseksi

Tampereen kaupungin tarjoamat palvelut ja tiedotus kuntalaisille ovat tällä hetkellä saatavilla verkossa suomeksi ja monissa tapauksissa myös englanniksi. Lisäksi digitaaliset palvelut kaupungin eri palvelupisteissä, kuten kirjastojen lainausautomaatit, ovat tällä hetkellä tarjolla suomen lisäksi myös englanniksi ja osin ruotsiksi. Nykyisellään Tampereen kaupungin digitaaliset palvelut ottavat kuitenkin valitettavan heikosti huomioon monet kielet, joita kaupunkilaiset oikeasti äidinkielenään puhuvat.

Kaikkein yleisin äidinkieli Tampereella suomen kielen jälkeen on venäjä. Sitä puhuu Tilastokeskuksen tietojen mukaan äidinkielenään noin 3000 tamperelaista eli noin 1,3 prosenttia kaupungin väestöstä. Vastaava luku on arabian tapauksessa noin 2100 puhujaa eli lähes 0,9 prosenttia ja ruotsin kielen tapauksessa 1200 puhujaa eli puoli prosenttia kaupungin väestöstä. Näihin lukuihin ei läheskään aina lasketa toisen tai kolmannen sukupolven maahanmuuttajia, joiden äidinkieleksi ilmoitetaan usein suomi. Tampereen vähemmistökielten todellinen puhujamäärä on siis jonkin verran Tilastokeskuksen vuonna 2019 ilmoittamia tietoja korkeampi.

Tällä hetkellä yksityisen puolen tarjoamat digitaaliset palvelut Tampereella kuten kauppojen itsepalvelukassat ja kylmäasemat toimivat erinomaisesti useilla kielillä, kotimaisten kielten ja englannin lisäksi myös ainakin venäjäksi, viroksi ja saksaksi. Tarjoamalla asiakkailleen mahdollisuuden asioida itsenäisesti omalla äidinkielellään tamperelaiset kaupat ja huoltoasemat selviävät yleisimmistä kielimuurin aiheuttamista epäselvyyksistä silloinkin, kun paikalla ei ole kielitaitosta henkilökuntaa. Samalla nämä yksityiset palveluntarjoajat lisäävät asiakastyytyvyyttä tarjoamalla ei-suomenkielisille asiakkaille mahdollisuuden asioida omalla äidinkielellään ja luovat positiivisen mielikuvan tarjoamastaan palvelusta myös ei-suomenkielisille asiakkaille.

Tampereen kaupungin digitaalisten palvelujen tarjoamisessa muilla kielillä kuin suomeksi ja englanniksi on järkeä ja hyötyä. Se kannustaisi ei-suomenkielisiä kuntalaisia käyttämään kaupungin tarjoamia palveluja ja samalla loisi tarpeellisen mielikuvan siitä, että myös muut kuin suomenkieliset ja englantia osaavat ihmiset ovat tamperelaisia ja kuuluvat osaksi kaupunkiyhteisöä. Se myös lisää tasa-arvoa ja tasa-arvoisen elämän edellytyksiä tarjoamalla erityisesti haastavammassa asemassa oleville maahanmuuttajataustaisille naisille ja lapsille mahdollisuuden hyödyntää kaupungin tuottamia palveluja ja näin päästä luomaan oman integroitumisen kannalta välttämättömiä kontakteja ympäröivään kaupunkiyhteisöön. Tämä palvelisi myös valtuuston kesäkuussa 2021 hyväksymän Tampereen kaupungin kotouttamisohjelman tavoitteita.

Esitämme, että Tampere kääntää ja ohjelmoi digitaaliset palvelunsa, ensisijaisesti joukkoliikenteessä sekä liikunta- ja kirjastopalveluissa, toimimaan nykyisin tarjolla olevien kahden tai kolmen kielen lisäksi myös ruotsiksi, venäjäksi ja arabiaksi. Uudistuksen toteutuessa onnistuneesti se edistäisi digitaalisten palvelujen kielivalikoiman laajentamista tulevaisuudessa yhä useampiin palveluihin ja myös muihin Tampereella laajasti puhuttuihin kieliin kuten farsiin ja viroon.

Tampereella 23.8.2021

Antti Hiitti

Mahmoud Machaal

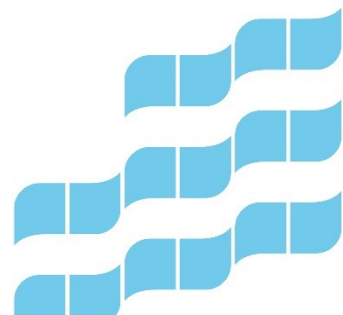

Ilkka Porttikivi

Liite: Sivistys- ja kulttuurilautakunta 14.9.2022

Vuoden 2023 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

Monimuotoisuuden säilyminen varhaiskasvatuksessa (TRE:7525/12.00.01/2021)

Lämminvesialtaan saaminen Tampereen uimahalleihin (TRE:5620/12.04.00/2022)

Kuntalaisaloite: Monimuotoisuuden säilyminen varhaiskasvatuksessa

Aloite on lähetetty kirjaamoon ensimmäisen kerran syksyllä 2021 ja uudelleen kesäkuussa 2022 sen kerättyä nimiä (316 kpl) aloitepalvelussa. Aloitteen ehdotukset keskittyvät perhepäivähoitajien kuntalisään.

Yksityisillä perhepäivähoitajilla on herännyt huoli omasta asemastaan. Yksityisten perhepäivähoitajien ansio koostuu yksityishoidontuesta ja Tampereen kaupungin kuntalisästä. Lisäksi he perivät huoltajilta asiakasmaksua, joka on korkeampi kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Yksityisessä perhepäivähoidossa ei myöskään pystytä tarjoamaan sisaralennuksia tai ilmaisia lomakuukausia. Tämä rajaa niiden perheiden määrää, jolle yksityishoidontuella tuetettu varhaiskasvatus on aito vaihtoehto.

Yksityishoidontuella tuotettu varhaiskasvatus täydentää varhaiskasvatuksen monipuolista tarjontaa Tampereella. Perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito ja yksityisen hoidontuella toimivat päiväkodit ovat pieniä yksiköitä ja osalle vanhemmista tästä syystä mieluisia. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat viime vuosina pienentyneet ja yksityishoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta on tullut osalle perheitä liian kallis vaihtoehto. Lisäksi Tampereella maksettavaa kuntalisää ei ole tarkistettu vuoden 2010 jälkeen.

Nykyinen kuntalisä ei vastaa yksityisen varhaiskasvatuksen kuluja, jonka vuoksi yksityisissä palveluissa joudutaan miettimään asiakasmaksujen korottamista tai toiminnan lopettamista. Jotta yksityishoidontuella tuotettu varhaiskasvatus olisi edelleen perheille mahdollinen vaihtoehto, tulisi kuntalisää korottaa. Kuntalisän korottamisella mahdollistettaisiin kuntalaisille monipuolinen palveluntarjonta ja yksityisille toimijoille elinkeinon säilyminen.

Lisäksi perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa yli 3-vuotiaasta lapsesta maksettavan kuntalisän tulisi olla samansuuruinen alle 3-vuotiaan lapsen kuntalisän kanssa. Perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa lasten ikä ei vaikuta lapsiryhmän kokoon.

Yksityisten perhepäivähoitajien määrä on laskenut lähes 50 % viiden vuoden aikana. Tällä hetkellä Tampereella toimii 46 yksityistä perhepäivähoitajaa omassa kodissaan ja 14 ryhmäperhepäivähoitokotia.

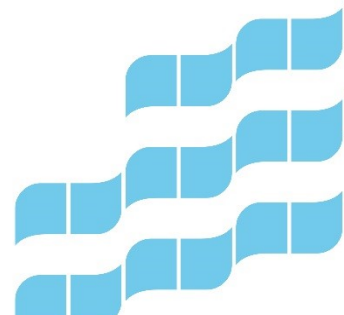
Tampereella toimii lisäksi yksityishoidontuella 6 pientä päiväkotia. Jotta perheet näissä yksiköissä olisivat yhdenvertaisia yksityisessä perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa olevien perheiden kanssa, tulee kuntalisää korottaa myös yksityisissä päiväkodeissa.

Yksityishoidontuella tuotettu varhaiskasvatus on palvelusetelin indeksikorotuksen jälkeen vuodessa arviolta 4000 € edullisempaa kuin kunnan oma tai palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus. Kuntalisän korottamatta jättämisen seurauksena voisi olla lasten siirtyminen kunnalliseen tai palvelusetelillä järjestettävään varhaiskasvatukseen. Järjestämisen haasteiden lisäksi myös kunnan kustannukset kasvaisivat, mikäli esim. 25 % lapsista siirtyisi pois yksityisen hoidon tuelta kunnan tai palvelusetelillä järjestettävään varhaiskasvatukseen.

Mikäli kuntalisää korotettaisiin 10 % ja yli 3-vuotiaista lapsista maksettavaa kuntalisää perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa korotettaisiin, olisi vaikutus vuositasolla noin 340 000 €. Korotus on maltillinen suhteessa todellisiin indeksikorotuksiin. Korotuksesta aiheutuvaa kustannusta ei ole huomioitu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen talousarviossa 2023.

Valmistelija:

Varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus, elli.rasimus@tampere.fi, puh. 050 523 7386

Kirjaamo

Lähetäjä: Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty: tiistai, 21. kesäkuuta 2022 19:18
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Kuntalaisaloite: Monimuotoisuuden säilyminen varhaiskasvatuksessa
Liitteet: Kuntalaisaloite_2022-06-21_25,667_osallistujat.pdf

Luokat: Purppura luokka

Saate kunnalle

Hei! Tämä sama aloite on lähetetty jo aiemmin kuntaan. Tämä on nyt aloitteen versio, johon kerätty kannattajia. Toivottavasti tämä tulee käsittelyyn syksyllä.

Kuntalaisaloite**Monimuotoisuuden säilyminen varhaiskasvatuksessa**

Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 9.3.2022

Aloitteen julkaisupäivämäärä 24.3.2022

Kunnallisen varhaiskasvatuksen hinta perheille alenee jatkuvasti ja nollamaksusopimusten tulorajat kasvavat. Lisäksi perhevapaita uudistetaan pidettäväksi entistä hajanaisemmin varhaiskasvatuksen ohessa.

Meillä yksityisillä perhepäivähoitajilla on herännyt huoli omasta asemastamme. Olemme täysin yksityishoidontuen eli Kelan hoitorahan ja Tampereen kaupungin kuntalisän armoilla.

Joudumme jo nyt pyytämään perheiltä korkeampaa hoitomaksua kuin kunnallisessa päivähoidossa. Emme voi tarjota varahoitoa, antaa sisaralennuksia, emme ilmaisia lomakuukausia tai maksuvapaita isyyslomien ajaksi. Perhepäivähoito on näillä tuilla mahdollista vain rajatulle osalle kuntalaisia, emmekä halua rajata kohderyhmää yhtään enempää.

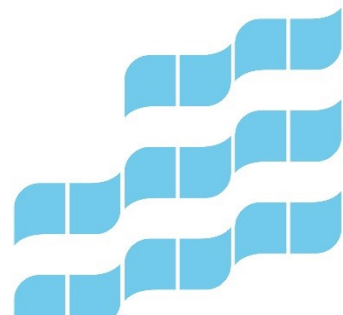
Yksityishoidontuki eli Kelan hoitoraha + kuntalisyksityisessä hoidossa on tällä hetkellä

alle 3-vuotiaille perhepäivähoidossa 178,32 € + 320 € ja ryhmäperhepäivähoidossa 178,32 € + 500 €

yli 3-vuotiaille perhepäivähoidossa 178,32 € + 220 € ja ryhmäperhepäivähoidossa 178,32 € + 300 €

Käsitteäksemme kunnallisen päivähoidon kustannus lasta kohden on selvästi korkeampi (noin 1000 €/lapsi), joten olemme kunnalle todella edullinen varhaiskasvatuksen muoto.

Ymmärryksemme mukaan Tampere haluaa säilyttää kuntalaisilleen vapauden valita erilaisten hoitomuotojen välillä. Kaikki eivät välttämättä halua lastaan päiväkotien isoihin ryhmiin ja joillekin lapsille pieni ryhmä on jopa edellytys turvalliselle kehitykselle. Kunnallista perhepäivähoitoa

ajetaan alas Tampereella, joten me olemme perhepäivähoidon tulevaisuus.

Ehdotamme seuraavia toimenpiteitä, jotta hoitomuotomme säilyisi:

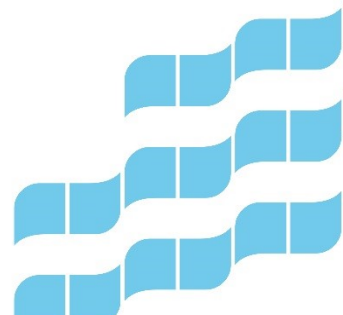
- Tampere tarkastaa yksityisenhoidontuen kuntalisäänsä. Toivoisimme siihen kauan odotetun indeksikorotuksen.
- Alle ja yli 3-vuotiaiden kuntalisä on sama, vähintään tuo nykyinen alle 3-vuotiaiden kuntalisä, koska emme näe mitään perustetta tuen määrän laskulle lapsen täyttäessä 3 vuotta. Meillä lapsen ikä ei vaikuta ryhmäkokoan. Se on aina 4 lasta.
- Kuntalisässä huomioidaan sisaralennus
- Hoitaja saa kuntalisän myös omasta hoitoryhmään kuuluvasta lapsestaan

Toimeentulomme yksityisinä perhepäivähoitajina riippuu suurelta osin kaupungin tuesta. Meillä lapsimäärä on rajattu laissa lapsen iästä huolimatta neljään (4) alle kouluikäiseen ja yhteen puolipäiväiseen esikoululaiseen. Myös hoitajan omat alle kouluikäiset lapset lasketaan ryhmään, vaikka näistä hoitaja ei saa yksityisenhoidontukea.

Tällä hetkellä toimimme aivan kannattavuuden rajoilla. Toivomme pystyvämme tuottamaan laadukasta varhaiskasvatusta kodinomaisissa pienissä ryhmissä jatkossakin, koska sille on edelleen kysyntää.

Lisätiedot

Pirkanmaan Yksityiset Perhepäivähoitajat ry www.pirkanmaanypph.com/ pirkanypph@gmail.com

Kuntalaisaloite: Lämminvesialtaan saaminen Tampereen uimahalleihin

Kuntalaisaloite liitteineen on tullut vireille Tampereen kaupungin kirjaamoon elokuussa 2022. Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan (Vatenk) aloitteessa sekä Tampereen vammaisneuvoston kannanotossa esitetty vaatimus lämminvesialtaasta on merkittävä ja kannatettava, koska väestön ikääntymisen myötä tarpeet eivät tulevaisuudessa ainakaan vähene.

Lämminvesialtaan saaminen nykyisiin uimahalleihin edellyttäisi lisärakentamista. Käytännössä jouduttaisiin rakentamaan kokonaan uusi allastila eli uudisrakennus vanhan rakennuksen yhteyteen. Tämä tulee huomioida seuraavien peruskorjauksien tai uusien uimahallien rakentamisten yhteydessä.

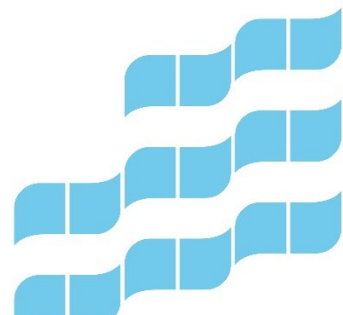
Tampereen kaupungin liikunnan palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2022–2035 on huomioitu mahdolliset uudet uimahallit ja nykyisten uimahallien mahdolliset peruskorjaukset. Tarve- ja hankesuunnitelmavaiheessa aloitteessa esitetyt tarpeet voidaan ottaa esille.

Tällä hetkellä uimahallien lastenaltaissa ja Pyynikin uimahallin niin sanotussa muuntoaltaassa veden lämpötila on +30 astetta. Pyynikin uimahallin muuntoallasta voidaan käyttää sekä lasten uintiin että vesijumppien ohjaukseen pohjan korkeutta säätämällä.

Tampereen kaupungin vuoden 2023 talousarvioesityksen valmistelussa on korostettu, että uusia talouteen vaikuttavia lisäyksiä ei tule esittää, joten sivistys- ja kulttuurilautakunnan vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole varauduttu aloitteessa toivottuun lämminvesialtaan rakentamiseen.

Valmistelija:

Liikunta- ja nuorisajohtaja Pekka P. Paavola, pekka.p.paavola@tampere.fi, puh. 050 554 5831

TYÖVALIOKUNTA

Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunta
Pellervonkatu 9 Huone 1010
33540 TAMPERE
Puh. 045 138 998
S-posti: tampere@vatenk.net
www-sivut: www.vatenk.net

Tampereen kaupungille
Arvoisa Jäsenjärjestö

Kaikista Tampereen uimahalleista puuttuu lämminvesiallas, jonka veden lämpötila on 28-31 astetta.

Se on tehokas apuväline erilaisten sairauksien ennaltaehkäisyssä ja kuntoutuksessa. Se tarjoaa tasa-arvoisen toimintamahdollisuuden myös vammais- ja potilasjärjestöjen ammattimaisesti ohjatuille kuntoryhmille ja niille uimahallin käyttäjille, joille veden tavanomainen lämpötila on liian alhainen.

Monissa Tampereen ympäristökunnissa lämminvesiallas on kaikkien halukkaiden, myös vammais- ja potilasjärjestöjen käytössä. Esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta korostavalta Tampereelta vammais- ja potilasjärjestöjen käyttöön soveltuva lämminvesiallas puuttuu kokonaan.

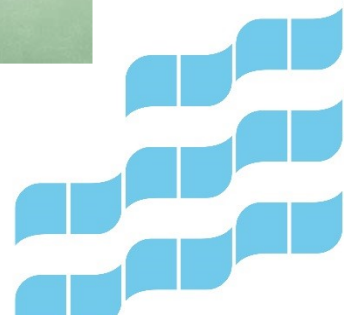
Vaadimme, että myös Tampereen uimahalleista löytyy tällainen lämminvesiallas.

VATENK

Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunta

Sirpa Virtanen
puheenjohtaja
p. 045 138 8998
s-posti: tampere@vatenk.net

YHDESSÄ VAIKUTTAEN TAVOITTEENA
ESTEETÖN JA YHDENVERTAINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

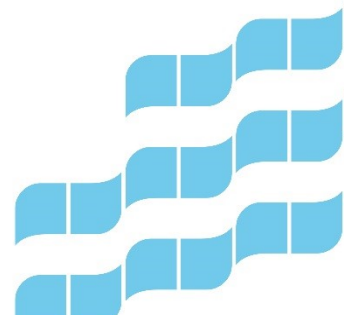
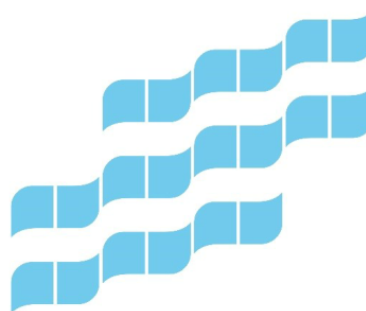
Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunta Vatenk
22.11.2021

Vammaisneuvoston kannanotto koskien lämminvesialtaita

Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunta Vatenk on tuonut esille, että Tampereen kaupungilla ei ole lämminvesialtasta, jossa vammais- ja potilasjärjestöjen kuntoryhmät voisivat ylläpitää fyysistä työ- ja toimintakykyään. Vammaisneuvosto puoltaa Vatenkin esitystä lämminvesialtaan saamiseksi.

Allasterapia soveltuu erityisesti henkilöille, joilla on jonkin liikkumisen haaste sairauden, vamman tai esimerkiksi tasapainon hallinnan vuoksi. Vesi rentouttaa, lievittää kipua ja vähentää lihasten jäykkyyttä. Veden terapeuttisia vaikutuksia hyödynnetään myös altaassa tapahtuvassa fysioterapiassa. Yleensä allasterapia toteutetaan altaassa, jonka lämpötila on 29-32 °C, jotta kuntoutujaa ei palele allasterapian aikana. Lisäksi lämmin vesi auttaa muun muassa lihasjännityksissä, niveljäykkyyksissä ja neurologisissa oireissa kuten spastisuuden ja kiputilojen hoitamisessa.

Tampereen vammaisneuvoston puolesta,
Esko Jantunen, puheenjohtaja

Lämminvesialtaan puolesta allekirjoittaneet vuosi 2022

Yhdistys	Jäsenmäärä/ Asiakkaita:	Perustamisvuosi:	Toimialue:
1. Tampereen Reumayhdistys ry	1 300	1947	Tampere
2. Dystopiasta yhdistys, vertaistukiryhmä, Tampere	816	1998	Koko Suomi
3. Pirkanmaan CP y-hdistys ry	250	1962	Pirkanmaa
4. Pirkanmaan keliakia yhdistys ry	2 500	1991	Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
5. Pirkanmaan kilpirauhasyhdistys ry	900	1997	Pirkanmaan alue
6. Pirkanmaan lihastauti yhdistys ry	220	1984	Pirkanmaan talousalue
7. Polioinvalidit ry, Tampereen osasto	100	1957	Pirkanmaa
8. Sotainvalidien Veljesliitto Tampereen osasto	443	1941	Pirkanmaa
9. Suomen Kielipolku SLI ry	232	1988	Koko Suomi
10. Suomen Kuurosokeat (Jäsenet/asiakkaat yht.) *	1 376	1917	Valtakunnallinen
11. Tampereen Kehitysvammaisten tuki ry	760	1961	Tampere ja ympäristökunnat
12. Tampereen Kuuloyhdistys ry	650	1936	Tampere ja lähialueet
13. Tampereen Kynnys ry Tampereen toimikunta	230	1973	Tampere ja ympäristökunnat
14. Tampereen Seudun Invalidit ry	655	1957	Pirkanmaa
15. Tampereen seudun Näkövammaiset ry	1250	1909	Pirkanmaa/Kanta-Häme
16. Tampereen Seudun Selkäyhdistys ry	650	1992	Pirkanmaa
Jäsenjärjestöjen jäsenet yhteismäärä:	12 332		

Tampereen kaupungin vammaisneuvosto

Vammaisneuvostoon kuuluu puheenjohtaja sekä kuusi vammaisjärjestöjen ja neljä kaupungin edustajaa. Valtakunnallisen vammaisneuvosto perustettu 1970-luvulla.

* Suomen kuurosokeat Jäsenmäärä: 424

* Suomen kuurosokeat Asiakkaita: 952

** **Yht: 1376**

